Geldrop-Mierlo

Ontwerp 29 oktober 2024

Visie Geldrop-Mierlo 2044

Een visie op hoofdlijnen, op de samenleving en op de omgeving

Woongeluk

Verbonden, levendig en groen



Inhoud

Geldrop-Mierlo van toen en nu 4
Het Geldrop-Mierlo van 2044 8
De samenleving in 2044 14
De omgeving in 2044 29
Ambities voor de gebieden 47
Uitvoering van de visie Geldrop-Mierlo 2044 73

Bijlagen

Trends & cijfers

Participatie

Kwaliteiten van Geldrop-Mierlo

Achtergronden

Begrippenlijst

Inleiding

Met deze visie ligt er een helder toekomstperspectief voor Geldrop-Mierlo. Een visie die met inbreng van velen tot stand is gekomen en die op een breed draagvlak in Geldrop en Mierlo kan rekenen. Het is een scherp beeld geworden van de ambities die we met elkaar hebben en van waar we als samenleving aan kunnen werken om die ambities te realiseren.

De visie is een uitnodiging naar inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere netwerkpartners om samen met ons datgene voor elkaar te krijgen waar we nu nog van dromen. In het verlengde hiervan is de visie voor de gemeente Geldrop-Mierlo hét vertrekpunt voor ontwikkelingen. Daarnaast is de visie de bril waarmee de gemeente naar aanvragen van initiatiefnemers kijkt.

We zijn bij het opstellen van deze visie niet opnieuw begonnen: we hebben voortgeborduurd op de Visie Geldrop-Mierlo 2040, de visie op het sociaal domein en de omgevingsvisie. De meeste ambities en opgaven die daarin stonden zijn nog steeds actueel en vindt u daarom opnieuw terug in deze visie. Sommige ambities en opgaven zijn bijgesteld op basis van veranderingen in trends. De veranderingen zijn beperkt; meestal gaat het om aanscherpingen op basis van de participatie. We hebben deze actualisatieslag bovendien gebruikt om tot één integrale visie te komen. Het sociale en ruimtelijke domein komen hierdoor dichter bij elkaar en deze visie omvat daardoor direct ook onze omgevingsvisie.

De komende vier jaar werken we toe naar het woongeluk voor Geldrop-Mierlo in 2044. We richten de energie vol op diverse programma's die gekoppeld zijn aan de speerpunten in deze visie. In 2028 zullen we opnieuw in een participatief traject kijken welke trends en verdere ontwikkelingen er zijn en daar de ambities en opgaven op bijstellen.

Leeswijzer
Deze visie bestaat uit zes delen die los van elkaar te lezen zijn:



Geldrop-Mierlo van toen en nu

Essentie van Geldrop-Mierlo

Geldrop-Mierlo is een fraaie woongemeente in Zuidoost-Brabant; een dorpse gemeente met stadse voorzieningen. Het onderscheidende van Geldrop en Mierlo binnen de regio is dat ze op het snijvlak liggen van veel reuring om ons heen en het kunnen wonen in relatieve rust en binnen hechte gemeenschappen.

Geldrop en Mierlo zijn sterke kernen met elk hun eigen karakter; Geldrop met een historie van textielindustrie en Mierlo met een historie van kersenteelt en vele thuiswevers. Samen herbergen de kernen nu mooie kwaliteiten. De kleinschaligheid en gemoedelijkheid in de wijken worden gecombineerd met stadse voorzieningen en mooie sportvoorzieningen. Het centrum en het ziekenhuis in Geldrop hebben een bovenlokale functie en het station in Geldrop is aangemerkt als openbaar vervoer-knooppunt. In het buitengebied domineert de natuurontwikkeling om een oase te bieden voor zowel flora en fauna als voor de inwoners van Zuidoost-Brabant. Ook zijn er in de centra en in de buitengebieden veel recreatieve mogelijkheden, zowel voor inwoners als bezoekers. Door de verwevenheid met het stedelijk netwerk van Eindhoven en Helmond zijn vele voorzieningen en een variatie aan werkgelegenheid nabij. Die werkgelegenheid is ook binnen Geldrop-Mierlo op een goed niveau. Een groot deel van de bedrijvigheid in Geldrop-Mierlo heeft een connectie met de high tech bedrijvigheid in Brainport.

Kwaliteiten in Geldrop-Mierlo

We kijken naar de toekomst met onze voeten stevig in het heden en in de historie geplant. Daarom zijn de huidige kwaliteiten van Geldrop-Mierlo in beeld gebracht. Zo zijn we ons bewust van welke kwaliteiten en karakteristieken in het toekomstbeeld moeten doorklinken.

Ontstaan van Geldrop en Mierlo

Geldrop-Mierlo is gelegen in een wat glooiend landschap wat wordt doorsneden door beekdalen. Op de grens van de natte laaggelegen beekdalen en de hooggelegen drogere dekzandruggen ontstonden de eerste nederzettingen, die later uitgroeiden tot de dorpen Geldrop en Mierlo. Rondom de vroegere gehuchten en dorpen ontstonden bouwlanden met open akkers en kleinschalige individuele ontginningen met singels en houtwallen. Cultuurhistorische parels worden gekoesterd. Denk bijvoorbeeld aan het landgoed en kasteel Geldrop, de ruïnes van Kasteel Mierlo, het kerkhof in Mierlo en verschillende molens en hoeves.

De dorpen

Op 1 januari 2004 voegden de dorpen Geldrop en Mierlo zich samen tot één gemeente, Geldrop-Mierlo. De gemeente is uitgegroeid tot een woongemeente met een rijk verenigingsleven, die stevig verankerd is in de regio.

Vooral Geldrop is eind vorige eeuw flink gegroeid. Mede door de afnemende textielindustrie zijn daar verschillende inbreidingen en stadsvernieuwingen geweest. Beide dorpen huisvesten een breed palet aan functies en hebben een eigen centrum waar alle (winkel)voorzieningen aanwezig zijn. In Geldrop zijn er meer winkels, een ziekenhuis, kantoren en industrie, terwijl in Mierlo het percentage logiesfuncties en woon-gezondheidszorgfuncties hoger is.



Geldrop

Geldrop is van oorsprong een kleine nederzetting rond het kasteel van de heren van Geldrop. De omliggende gehuchten en het kasteel zijn langzaam naar elkaar gegroeid tot het dorp Geldrop. Het kasteel met de kasteeltuin en de oude linten tussen de gehuchten zijn (deels) nog kenmerkend aanwezig door o.a. de aanwezigheid van oudere

panden, groenstructuren en omdat ze afwijken van de woonwijken daar tussenin. Doordat het dorp gegroeid is vanuit meerdere kleinere gehuchten is het huidige dorp zichtbaar doorsneden door twee grote structuren: Het beekdal van de Kleine Dommel en het spoor.

Door de aanwezigheid van de Kleine Dommel is de textielnijverheid eeuwenlang de hoofdbron van inkomsten geweest voor Geldrop. Al voor 1700 bloeide de 'lakennijverheid' in 'heerlijkheid' Geldrop. Toch leefde Geldrop rond 1850 pas echt op door de textielindustrie. In die periode werden de grote fabrieken, schoorstenen, arbeiderswoningen en de statige huizen van de fabrikanten gebouwd.

Ten behoeve van de energievoorziening voor een textielfabriek is in het hart van het dorp in een aftakking van de Kleine Dommel gegraven en een waterrad gebouwd. Het ontstane eiland is nog steeds herkenbaar. Het opnieuw laten meanderen van de Kleine Dommel in de jaren '90 heeft ervoor gezorgd dat het beekdal meer herkenbaar is geworden in het dorp. Het is een ecologisch en landschappelijk hoogwaardig gebied waar ook goed kan worden gerecreëerd, bijvoorbeeld in het kasteelpark.



Mierlo

Mierlo was een heerlijkheid van de heren van Mierlo, die vanuit hun kasteel aan de Kasteelweg vanaf de middeleeuwen een groen gebied bestuurden waaronder Mierlo-Hout, Brandevoort en een groot deel van de Strabrechtse Heide.

Het huidige Mierlo is ontstaan uit verschillende agrarische gehuchten en buurtschappen. Het agrarische karakter is in het buitengebied nog nadrukkelijk aanwezig. Dit zijn vooral veehouderijen en paardenstallen, maar er zijn ook nog enkele kersentelers. De oude akkercomplexen rond Mierlo hebben door de schaalvergroting enige verandering ondergaan. De kern van Mierlo heeft zich door de ligging tussen Eindhoven en Helmond de laatste jaren ontwikkeld tot een woondorp.

In het dorp heerst een gevoel van rust en een goede sfeer. Door de sociale cohesie onder dorpsbewoners kennen veel mensen elkaar en helpen ze elkaar. Er is veel groen in het dorp en de bossen rond het dorp zijn ideaal om een wandeling te maken. Er is voldoende winkelaanbod en in het dorp zijn ook genoeg andere voorzieningen zoals de huisarts en sportvoorzieningen. Inwoners ervaren soms een parkeerprobleem in en rond het centrum en rond grotere voorzieningen, zoals bij de sportvoorzieningen.

Kwaliteiten van de kleinschalige landschappen

De ruimtelijke structuren uit het verleden beïnvloeden sterk de huidige inrichting van het landschap. De beemden, akkers en bossen hebben elk hun eigen kenmerkende verkavelingspatroon. De beemden hebben een fijnmazig patroon vanwege de ontwatering van deze natte gebieden. De akkers hebben een grover en onregelmatig rechthoekig patroon, maar verloren de kleinschaligheid door de industrialisatie van de landbouw na de Tweede Wereldoorlog. De bossen waren productiebossen die zijn aangelegd in rechthoeken om de exploitatie te optimaliseren. Geldrop-Mierlo huisvest ook nu nog belangrijke cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten.

Watersysteem

De Kleine Beekloop, Kleine Dommel, Luchense Wetering en Goorloop zorgen voor de hoofdafwatering van het gebied richting de Dommel en de Aa. De kwelgebieden in de beekdalen en de inzijggebieden op de hogere dekzandruggen en lage landduinen worden vaak verbonden door een overgangszone. Het watersysteem kent ook enkele natte natuurparels in de vorm van 'schijnwaterspiegels'. Dit zijn vennen – waaronder het Galgenveen – die zich hebben ontwikkeld door een ondoordringbare laag in de bodem.

Langs de Kleine Dommel en de Luchense wetering zijn verschillende zones aangewezen om water te bufferen. Die zorgen voor extra ruimte als de watergangen tijdelijk een hogere waterafvoer hebben. Langs de twee andere beken is hier (nog) geen sprake van. In het Mierlose watersysteem ontstaat nu soms wateroverlast doordat het niet verbonden is met Sang en Goorkens, omwille van de waterkwaliteit in dat natuurgebied.

Natuur en groenstructuur

Langs de beken en het kanaal bevindt zich natte natuur met hooilanden, faunarijke graslanden, veenbossen, broekbossen en rietmoerassen. Ze zijn de ecologische verbindingen in het natuurnetwerk van Noord-Brabant. De droge natuur bestaat voornamelijk uit droge productiebossen en heide, zoals in het gebied Molenheide. Een aantal bossen is bestempeld als historisch groen, zoals de Weijer en een gedeelte van de Luchense Heide.

In het agrarische buitengebied bestaat de groenstructuur uit houtwallen, kleine bosjes en boomsingels. Deze zijn typerend voor het agrarisch gebied rondom Gijzenrooi, Zesgehuchten, het Broek, Overakker en Bekelaar. Op de meeste plekken in het landschap is het aantal houtwallen en singels door de tijd heen sterk afgenomen. Het historisch groen bestaat voornamelijk uit de overblijfsels van de houtwallen en de bomenrijen die langs de hoofdwegen en het kanaal staan.

Het Geldrop-Mierlo van 2044

Het Geldrop-Mierlo van 2044 op hoofdlijnen

Als we 2044 schrijven, twintig jaar verder dan nu, zijn we nog steeds die fijne woongemeente waar verbinding centraal staat. Geldrop-Mierlo is dan een groene recreatieve woongemeente met stadse trekjes en dorpse gemoedelijkheid. Het is prettig wonen in Geldrop-Mierlo, omdat de verbinding tussen mensen hecht is, de wijken en de centra levendig zijn en er veel groen is in de wijken en in het buitengebied. Door de jaren heen zien we bovendien dat er vanuit Geldrop-Mierlo een sterke verbinding is met andere gemeenten in de Brainportregio.

In Geldrop-Mierlo draait het om de mensen: het welzijn van inwoners staat voorop. Mensen kunnen in basisbehoeften voorzien, kunnen meedoen in de samenleving ongeacht eigenschappen en omstandigheden en gaan voor vitaliteit in elke levensfase. Iedereen is gelijkwaardig en wordt gelijkwaardig benaderd en de gemeenschap is gebaseerd op vertrouwen in elkaar. Inwoners hebben veerkracht en kunnen bij uitdagingen terugvallen op mensen om hen heen. De netwerken en structuren in de wijken ondersteunen dit. We zijn een robuuste gemeenschap die leeft, tegenslag kan verwerken, zichzelf herstelt en ontwikkelt. We kijken naar elkaar om en zorgen er samen voor dat iedereen erbij hoort.



Deze meer ‘zachte’ kant steunt op het fundament van een prettige leefomgeving, waarin gezorgd wordt voor balans tussen het benutten en beschermen van onze omgeving. Ongeacht de verdichting van de bebouwing willen we het groene, recreatieve, historische en gemoedelijke nadrukkelijker neerzetten. Zij vormen onze kwaliteit van leven en wonen. Wat betreft recreatie ligt de nadruk op recreatie door de eigen inwoners, met een licht bovenlokale toon. Inwoners kunnen naar wens wonen, bewegen en recreëren. Er is ruimte voor ontmoeten, beweging en ontspanning in wijken, de centra en het buitengebied. Ook is de leefbaarheid op een hoog niveau door een opgeruimd straatbeeld, de aanwezigheid van groen, klimaatadaptatie, circulariteit, beschikbaarheid van duurzame energie en een goede ecologie.

Brede welvaart als leidend principe

Het leidende principe in Geldrop-Mierlo is brede welvaart: het gaat bij ons om welzijn en de toegankelijkheid daarvan voor iedereen. Economische groei is belangrijk, maar is puur een randvoorwaarde. Belangrijker dan dat zijn goede leefomstandigheden, een goede beschikbaarheid van voorzieningen, sterke sociale verbindingen en duurzaamheid. Het voorzieningenniveau moet voortdurend mee ontwikkelen met de veranderingen in aantallen inwoners en met maatschappelijke veranderingen. De behoeften van inwoners wijzigen door de tijd heen en de voorzieningen moeten daar steeds op aansluiten. Dat speelt door alle thema’s heen.

Verbonden

We zijn allemaal individuen met rechten, maar we zijn vooral ook allemaal onderdeel van de samenleving. Inwoners in wijken kennen en helpen elkaar en vormen tezamen gemeenschappen. Het dorpse van Mierlo hebben we weten vast te houden, maar ook in het meer stedelijke Geldrop zien we verbondenheid. De kleinschaligheid in wijken zorgt ervoor dat mensen elkaar ontmoeten en dat inwoners met elkaar trots zijn om er te wonen en zich er thuis en veilig voelen. Iedereen voelt zich onderdeel van de gemeenschap en neemt er deel aan. We nemen elkaar serieus door een open en nieuwsgierige houding aan te nemen en ons actief te verdiepen in elkaars zienswijze, achtergrond en wereldbeelden. We kiezen voor dialoog en samenwerking en bekijken de dingen vanuit verschillende perspectieven. We leren ook

van elkaar, door het verschil in visies, ervaringen en competenties te omarmen.

Levendig

Inwoners hebben in alle wijken een variatie aan levendige ontmoetingsplekken en treffen elkaar in allerlei netwerken, zoals binnen verenigingen, school, online, het buurtfeest, enzovoorts. Wijkbewoners kunnen in hun wijk laagdrempelig activiteiten organiseren en recreatieve initiatieven ontplooien. Elke wijk of buurt heeft een eigen dynamiek, behoeften en mogelijkheden. Daarnaast is er in de centra van Geldrop en Mierlo een ruim winkelaanbod en zorgen de vele horecagelegenheden en culturele activiteiten voor Brabantse gezelligheid. Het buitengebied biedt bovendien een keur aan mogelijkheden voor recreatie en sportieve activiteiten.

Groen

In Geldrop-Mierlo is groen belangrijk. Waar je ook bent, groen is nooit ver weg. Het groen in de wijken en de centra is bovendien verbonden met het groen in de buitengebieden. Alles bij elkaar zorgt het voor een fijne leefomgeving, ruimte voor bewegen en ontspannen, een betere biodiversiteit, schaduwrijke plekken, mogelijkheden voor waterberging, etc. In het buitengebied vormt het ook nog eens een duurzame groene buffer tussen Geldrop-Mierlo en de stedelijke gebieden om ons heen. Ons groen is kortom een belangrijke onderscheidende factor voor het woongeluk in Geldrop en Mierlo.

Toekomstperspectieven voor Geldrop-Mierlo

Het willen zijn van een verbonden, levendig en groen Geldrop-Mierlo vertaalt zich naar vier toekomstperspectieven. Deze vormen een overkoepelend denkkader voor de ambities en opgaven binnen de thema's en gebieden.

De mens centraal

Geldrop-Mierlo is een plek waar iedereen bijdraagt, mensen zelf hun verantwoordelijkheid kunnen nemen én waar mensen er voor elkaar zijn. Het vergrijzen van onze samenleving hebben we als kans benut om de onderlinge verbindingen te versterken. De komst van meer mensen met uiteenlopende nationaliteiten is uitgemond in hun integratie in onze samenleving én verrijking van onze samenleving. Ongeacht alle ontwikkelingen die er zijn en die nog komen blijven mensen centraal staan. Iedereen zorgt goed voor zichzelf én voor elkaar. We kunnen gezonde keuzes maken en kunnen ons blijven ontwikkelen, waardoor we een stevige basis hebben voor ons welzijn en voor brede bestaanszekerheid. Als het mensen vanwege uiteenlopende redenen tegenzit in het leven, dan hebben we als samenleving met elkaar een goed vangnet. Mensen kunnen daarvoor laagdrempelig, dichtbij huis en in hun eigen omgeving een beroep doen op hulp.

Sterke wijken

In de toekomst heeft Geldrop-Mierlo aantrekkelijke groene woongebieden, waar een grote variatie aan inwoners kan (blijven) wonen in een passende duurzame woning en waar basisvoorzieningen nabij zijn. De wijken zijn aangepast aan de veranderingen in het klimaat, zijn CO2-neutraal en stimuleren inwoners tot gezond gedrag. Wandelen, fietsen en verblijfskwaliteit zijn prominent ingebed in de inrichting van wijken. Ook faciliteren de buurten sociale ontmoetingen en het actief blijven, zodat mensen echt onderdeel zijn van de samenleving. Hierdoor zien we dat sociale problemen onder controle zijn en dat groepen elkaar weten te vinden. Mensen voelen zich veilig, op hun gemak en gezien. Inclusiviteit is een rode draad binnen het samenleven in buurten: voor iedereen is een plek en iedereen kan meedoen, ongeacht iemands beperkingen of bijzonderheden.



Vitaal & groen buitengebied

Het buitengebied is één van de parels van Geldrop-Mierlo. Het is multifunctioneel ingericht: natuur, biodiversiteit, waterberging, landschapselementen (denk bijvoorbeeld aan houtwallen, hagen, kleine

bosjes, poelen, vennen, bloemrijke weiden), recreatie, agrarisch gebruik en energieopwekking zijn met elkaar verweven. Dat zorgt voor kwaliteit en voor efficiënt gebruik van de beperkte ruimte die er is. Tegelijk met veranderingen in het agrarische domein en het vrijkomen van agrarische bebouwing zien we dat er andere verdienmodellen voor in de plaats komen, zodat de leefbaarheid en kwaliteit van het buitengebied wordt vastgehouden. Doorlopende groenstructuren zullen een belangrijke bijdrage leveren aan de biodiversiteit. Door duidelijke keuzes te maken, zal er balans zijn tussen enerzijds natuur en rust en anderzijds levendigheid en recreatie. Voor klimaatadaptatie en biodiversiteit zal op veel plekken worden geïnvesteerd in de regulerende kwaliteiten van de ondergrond ten behoeve van demping, zuivering en kringlopen.



Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo

Als we in 2044 terugkijken op de afgelopen twintig jaar, dan zien we dat in die periode de wereld om ons heen behoorlijk is veranderd. Die verandert natuurlijk continu, maar met de schaalsprong in Zuidoost-Brabant is dat nog nadrukkelijker het geval. In Geldrop-Mierlo hebben we ons steeds mee ontwikkeld:

- Onze economie is aangesloten op de bedrijvigheid in Brainport Eindhoven en we hebben moderne, vitale en duurzame bedrijventerreinen met gevarieerde werkgelegenheid. Er is een ruim aanbod van recreatieve voorzieningen en activiteiten. De winkels, horeca en evenementen zijn belangrijke pijlers onder de levendigheid in de centra van Geldrop en Mierlo.
- De cultuurvoorzieningen zijn meegegroeid met de samenstelling van inwoners in Geldrop-Mierlo. De variatie aan culturele activiteiten is daarop afgestemd en draagt bij aan levendigheid, ontmoeten, ontwikkelen en het beleven van onze cultuurhistorie.
- We hebben belangrijke stappen gezet naar CO2 neutraal wonen, werken, recreëren en vervoer, naar circulariteit en herstel van de biodiversiteit in 2050. Daarnaast zijn we goed ingesteld op het omgaan met extreme neerslag en hitte, zowel in de openbare ruimte als bij woningen en bedrijven.
- Qua bereikbaarheid zijn het openbaar vervoer, de fiets en voetpaden dominanter geworden in het straatbeeld. Naast dat dit duurzamer is, hebben we zo de druk op de auto-infrastructuur weten te beperken. Geldrop-Mierlo is hierdoor goed bereikbaar, ondanks de drukker geworden regio.
- We zijn als samenleving weerbaar tegen de criminaliteit die op dat moment hoogtij viert. Bovendien ervaren we de wijken als veilig, ongeacht voor welke uitdagingen we richting 2044 komen te staan.
- We zullen richting 2044 zien dat het wonen, werken en samenleven een andere dynamiek krijgt door de steeds voortschrijdende digitalisering, bijvoorbeeld door het steeds verder doordringen van artificiële intelligentie in het dagelijkse leven. Inwoners, ondernemers en organisaties weten daar goed hun weg in te vinden. Bovendien, ondanks die digitalisering hebben we het mensgerichte en de onderlinge verbindingen weten te behouden.

Geldrop-Mierlo in de regio

De toekomst van Geldrop-Mierlo staat niet op zich; we zijn onlosmakelijk verbonden met de toekomst van Zuidoost-Brabant. Geldrop en Mierlo profiteren van de voorzieningen, kwaliteiten en werkgelegenheid die de regio biedt. Omgekeerd draagt Geldrop-Mierlo bij aan het totaal van kwaliteiten, voorzieningen en werkgelegenheid in de regio. We onderscheiden ons in de regio door het groene, gezonde, duurzame en veilige woonklimaat. De verwachte groei in Geldrop-Mierlo is mogelijk door een meer stadse invulling met een wat hogere dichtheid van wonen en leven. Dat zal terug te zien zijn in meer ‘stedelijke oplossingen’ binnen de woon- en bereikbaarheids-opgave, waarbij er balans moet worden gezocht met ruimte voor groen.

In 2044 kijken we terug op de schaalsprong die de regio heeft doorgemaakt: in de twee decennia tussen nu en 2044 is in de regio de bedrijvigheid enorm toegenomen, zijn er vele woningen bijgekomen, zijn er als het goed is belangrijke stappen gezet in de mobiliteitstransitie en de transitie van het landelijk gebied en hebben we als regio in belangrijke mate bijgedragen aan de gewenste CO2-reductie in Nederland.

Brainport – oftewel Zuidoost-Brabant – heeft een sterke positie ten opzichte van andere stedelijke regio's in Nederland, Europa en wereldwijd. Door de innovatiekracht en productiviteit in de regio versterkt Brainport het verdienvermogen van Nederland aanzienlijk. Er gaat een grote kracht uit van de regio door de concentraties van bedrijven, kennis, human capital en internationale connectiviteit. Aandachtspunten binnen Brainport zijn de kwaliteit van leven, bereikbaarheid, duurzaam verstedelijken en het versterken van het duurzaam verdienvermogen.

Schaalsprong en brede welvaart

Tegelijk met de groei van het aantal inwoners en de bedrijvigheid in Zuidoost-Brabant is het net zo belangrijk om in de regio de brede welvaart en woonkwaliteit te waarborgen. Dat draait om het behouden van gemeenschappen, het waarborgen van voorzieningen als zorg, onderwijs, sportvoorzieningen, ontspanningsmogelijkheden e.d. en het werken aan duurzaamheid. In de regio wordt daarom ingezet op het toevoegen van unieke en aantrekkelijke woon- en werklocaties, plekken voor ontmoeting en evenementen en topvoorzieningen op het vlak van cultuur en sport. Geldrop-Mierlo zal zich in de regio continu hard maken voor een goede balans tussen economische groei en brede welvaart. Ook in de toekomst blijven we gaan voor een hoge kwaliteit van maatschappelijke en sportvoorzieningen. Als het op kiezen aankomt, focussen we op voorzieningen die passen bij ons woonklimaat en die bijdragen aan de sociale cohesie in wijken.

Bereikbaarheid

In de regio wordt nadrukkelijk gestuurd op een mobiliteitstransitie. Er moet omwille van inwoners, ondernemers en bezoekers een toekomstbestendig en duurzaam mobiliteitssysteem zijn om ondanks de schaalsprong de bereikbaarheid op een verantwoorde manier te borgen. Het OV en langzaam verkeer komt voorop te staan, met het oog op zowel die bereikbaarheid als duurzaamheid. Regionaal wordt daarom gekoerst op een robuuste rand rondom het stedelijk gebied Eindhoven-Helmond, waaronder een verbreding van de A67. Dit is randvoorwaardelijk voor het welslagen van de mobiliteitssysteem. Voor Geldrop-Mierlo is een goede verbondenheid in het regionale netwerk essentieel voor de leefbaarheid; voor snelle verbindingen naar het werk, naar vrienden en familie en naar de vele voorzieningen in de regio. Ook als aantrekkelijke woon- en recreatiegemeente moeten Geldrop en Mierlo goed bereikbaar zijn. De fiets en het openbaar vervoer moeten daarvoor een goed alternatief zijn voor het gebruik van de auto, zodat bij bestemmingen binnen Zuidoost-Brabant daar de voorkeur van mensen ligt. Omwille hiervan is het station van Geldrop benoemd als één van de (H)OV-knooppunten in de regio.



Binnen de regionale ontwikkelingen blijft vanuit Geldrop-Mierlo een zekere waakzaamheid vereist zodat (ruimtelijke) ontwikkelingen in omliggende gemeenten niet leiden tot onoverkomelijk negatieve effecten binnen Geldrop-Mierlo. Keuzes in andere gemeenten zijn van invloed op het bereikbaar en leefbaar houden van Geldrop en Mierlo. Denk hiervoor aan de verdichting van Eindhoven, het doorsnijden van de A270 bij Helmond, het vestigen van grootschalige logistiek in gemeenten om ons heen, etc. Geen enkele keuze staat op zichzelf. Als Geldrop-Mierlo kiezen we hier continu positie in, bewegen we mee waar dat kan en brengen we bezwaren in waar dat nodig is.

Natuur als vereiste en als kwaliteit

Het hebben van kwalitatieve natuur is noodzakelijk met het oog op klimaatadaptatie en herstel van natuurlijke systemen. Los daarvan dragen een

gezonde leefomgeving en aantrekkelijke landschappen in belangrijke mate bij aan het welbevinden. De regio wil daarom waardevolle natuur- en landschapsstructuren en sterke fysieke en functionele verbindingen van het landelijk gebied met de steden en dorpskernen. Geldrop-Mierlo wil bijdragen aan de kwaliteit van wonen en leven in de regio door recreatieve en groene uitloopgebieden te bieden en te zorgen voor ecologische en landschappelijke kwaliteit. Dat sluit voor 100% aan op onze ambitie om een groene woongemeente te zijn.

Duurzame energie

In de regio Zuidoost-Brabant hebben we naast de focus op besparen van energie ons eraan gecommitteerd om in 2050 2 TWh aan grootschalige duurzame energie op te wekken. Dat commitment is gebaseerd op een analyse van wat er vanuit het landschap haalbaar is. Daarbovenop ligt de ambitie er om in 2050 ook klimaatneutraal te zijn. Daarom is er in de regio voor 2030 een ijkpunt gesteld dat we dan 49% minder CO2 willen uitstoten dan in 1990. Mogelijk wordt dit ijkpunt nog aangescherpt in navolging van het landelijk beleid. In Geldrop-Mierlo zal de bijdrage aan grootschalige energieopwek gering zijn, aangezien de landschappelijke mogelijkheden beperkt zijn. Dat maakt dat Geldrop-Mierlo vooral druk voelt om het energieverbruik te beperken en zich toe te spitsen op zon op dak. De focus ligt op bewustwording, duurzaam bouwen en duurzame bedrijvigheid.

Toekomstbestendige zorg en ondersteuning

De ambitie in Zuidoost-Brabant is dat inwoners in 2030 gemiddeld 3 jaren langer leven, in een goed ervaren gezondheid. De regionale intentie is bovendien dat de gezondheidsverschillen met 20% zijn afgenomen. Ondersteuning en zorg moeten goed toegankelijk zijn voor inwoners die het nodig hebben, van goede kwaliteit en betaalbaar.

Een grote uitdaging is om antwoorden te hebben op de groeiende zorgvraag versus de afnemende beschikbaarheid van zorg. Hiervoor wordt de sociale en innovatiekracht in de regio benut en wordt ieders capaciteit passend ingezet. We staan schouder aan schouder en werken zonder schotten samen. In de regio wordt richting 2040 verder gebouwd aan dat inwoners gezond leven, zoveel als mogelijk eigen regie hebben op hun gezondheid én zorgen voor elkaar. In Geldrop-Mierlo investeren we in het verlengde hiervan in een gezonde nieuwe generatie die later minder zorg nodig zal hebben.

Duurzame, inclusieve arbeidsmarkt

In de arbeidsmarktregio Helmond-de Peel is het toekomstperspectief dat er een duurzame, flexibele en inclusieve arbeidsmarkt is. Daarbij wordt er gericht op het creëren van een arbeidsmarkt die klaar is voor de uitdagingen van morgen en waarin iedereen de kans krijgt om mee te doen. De insteek is dat mensen zich gedurende hun hele loopbaan kunnen blijven ontwikkelen en dat iedereen passend en betekenisvol werk vindt dat aansluit bij zijn of haar talenten. Hiervoor wordt in de regio ernaartoe gewerkt dat er voldoende en goed opgeleide werknemers beschikbaar zijn om de maatschappelijke opgaven, transities en economische ontwikkelingen van de toekomst te ondersteunen. Voor bedrijven betekent dit dat zij kunnen blijven innoveren en groeien, met toegang tot werknemers die de juiste vaardigheden en motivatie hebben om bij te dragen aan een bloeiende regionale economie. Zo wordt aan een arbeidsmarkt gebouwd die zowel voor inwoners als werkgevers toekomstbestendig is. In Geldrop-Mierlo dragen we hier aan bij.

Zorg en veiligheid

In de regio wordt samengewerkt voor mensen multiproblematiek. Door opeenstapeling van problemen is voor deze mensen extra zorg en aandacht nodig en spelen er veiligheidsrisico's. Er wordt in de regio geïnvesteerd in de verbinding tussen het aanbod van zorg en ondersteuning en de inzet van veiligheidspartners. De nadruk ligt hierbij op preventie, bijvoorbeeld door gezamenlijke inzet op het denormaliseren van drugsgebruik en het voorkomen van ondermijning. Er zijn veel partijen betrokken, zoals de gemeenten, het basisteam Dommelstroom, het OM, het Zorg- en Veiligheidshuis en de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost.

De samenleving in 2044

Over de samenlevingsvisie

Een vooruitblik naar het gewenste Geldrop-Mierlo in 2044 begint met een wenkend perspectief wat betreft de samenleving. In dit deel van de visie is ingegaan op thema's die iets zeggen over wat we verwachten van kwaliteit van leven en welzijn. Hoe kan iedereen meedoen, hoe verbinden we met elkaar, hoe blijven we gezond, hoe ontwikkelen we, hoe zorgen we voor elkaar en ondersteunen we elkaar, welke vangnetten moeten er zijn en hoe zorgen we voor een mooie culturele basis.

Essenties in de samenleving

Geldrop-Mierlo is een plek met een hart en een plek waar mensen zich thuis voelen. We zijn verweven met elkaar binnen de vele netwerken waar we deel van uitmaken. In Geldrop-Mierlo leven we echt samen, kijken we naar elkaar om en levert iedereen op een eigen manier een bijdrage. Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden behandelen eenieder op een gelijkwaardige wijze en helpen mee zodat iedereen kan meedoen. We vieren het leven met elkaar en zijn tegelijkertijd in staat om tegenslagen op te vangen door de veerkracht die we hebben, zowel individueel als binnen gemeenschappen. De gemeenschap is dan ook continu in ontwikkeling, zo snel als dat technologische en culturele veranderingen in de wereld van ons vragen.



Leven lang ontwikkelen

In Geldrop-Mierlo zijn inwoners in staat om zich continu te ontwikkelen, zodat ze hun eigen doelen kunnen bereiken en maatschappelijk kunnen bijdragen.

De ambities op het vlak van leven lang ontwikkelen

In 2044 is het principe van een leven lang ontwikkelen verankerd in de cultuur in Geldrop-Mierlo. De gemeenschap en leefomgeving zijn zo ingericht dat elke inwoner, van jong tot oud, de kans krijgt om continu te leren, te groeien en zich aan te passen aan een steeds veranderende wereld. Talenten en vaardigheden worden niet alleen gebruikt voor het werk, maar ook om de gemeenschap te versterken en te verrijken.



Er is voor iedereen passend onderwijs beschikbaar; niemand zit thuis zonder toegang tot onderwijs. Het onderwijsaanbod is divers en toegankelijk, waardoor iedereen, ongeacht leeftijd, toegang heeft tot de juiste basisvaardigheden en mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. Kinderen kunnen in hun eigen wijk naar de basisschool gaan. Deze zijn samen met verschillende andere onderwijsvormen en ontmoetingsplekken gevestigd in multifunctionele accommodaties. Deze plekken zijn toegankelijk voor inwoners van alle achtergronden, ook buiten schooltijd en bieden zo een breed ondersteunend netwerk. Ook volwassenen kunnen daardoor laagdrempelig gebruik maken van een ontwikkelaanbod dichtbij waarmee ze nieuwe kennis kunnen opdoen of nieuwe vaardigheden kunnen ontwikkelen.

Inwoners van Geldrop-Mierlo zijn door het leven lang ontwikkelen in staat om flexibel te reageren op een wereld en gemeenschap die voortdurend en steeds sneller veranderen. Zelfs als de toekomst onzeker is, kunnen zij zich snel aanpassen en nieuwe vaardigheden opdoen om uitdagingen het hoofd te bieden en kansen te benutten. Inwoners blijven hierdoor relevant op de arbeidsmarkt en vinden door het ontwikkelen van talenten een goede aansluiting op die arbeidsmarkt. Dat wordt nog eens versterkt door een sterke koppeling tussen het onderwijs en het bedrijfsleven in Geldrop-Mierlo en in de regio.

Leven lang ontwikkelen en brede welvaart

Een leven lang ontwikkelen draagt direct bij aan brede welvaart door iedereen gelijke kansen te bieden om vaardigheden te verwerven en talenten te ontwikkelen, ongeacht leeftijd of achtergrond. Door het continu ontwikkelen van kennis en vaardigheden kunnen inwoners beter inspelen op veranderende omstandigheden en zich duurzaam inzetten in werk en samenleving. Dit versterkt zowel het persoonlijke welzijn als de collectieve veerkracht van de gemeenschap.

Maatschappelijke opgaven leven lang ontwikkelen

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Bewustwording over noodzaak leven lang ontwikkelen

Er is nog een omslag in het denken nodig. We moeten het idee achter ons laten dat je in je jonge jaren naar school gaat, een opleiding volgt en vervolgens definitief klaar bent om aan het werk te gaan. Het uitgangspunt moet worden dat zowel voor het werken als voor het maatschappelijk leven het een kwestie is van blijven leren. Een mens heeft vele talenten om te benutten en kan zich daarvoor ontwikkelen.

Meer mogelijkheden voor ontwikkeling kinderen en jongeren in gezin, op school en in vrije tijd

Voor een doorgaande ontwikkellijn voor kinderen en jongeren is het belangrijk dat zij zowel formeel als niet-formeel kunnen leren. Daar moet op worden ingezet. Dat betekent dat zij zich moeten

kunnen ontwikkelen binnen hun gezin, binnen hun sociale opvoedomgeving, binnen school, binnen allerlei activiteiten in hun vrije tijd en waar relevant binnen hun werk. Het is zaak dat hier meer mogelijkheden voor komen en dat deze verschillende vormen beter op elkaar aansluiten. Het mooiste is als dit voor kinderen en jongeren grotendeels binnen de eigen wijk is, waar de ontwikkeling op een natuurlijke en organische manier kan plaatsvinden. Binnen deze opgave valt ook het versterken van het ouderschap, passend bij de uitdagingen van het opvoeden in de moderne tijd.

Verbinding tussen onderwijs en ondersteuning aan jeugdigen

Er zijn veel kinderen die ondersteuning kunnen gebruiken, buiten de opvoeding en begeleiding die ze binnen het gezin, het onderwijs en verenigingen ontvangen. De oorzaken daarvoor zijn uiteenlopend en ook de benodigde ondersteuning varieert sterk. Het is wenselijk dat in de leefwereld van deze jeugdigen de verschillende vormen van ondersteuning beter op elkaar gaan aansluiten. Met name de verbinding tussen onderwijs en zorg is daarbij van belang.

Scholen toegankelijk voor alle kinderen

Voor kinderen in de basisschoolleeftijd is gewenst dat scholen toegankelijk zijn voor alle kinderen, zodat ieder kind in de eigen wijk naar school kan.

Voldoende aanbod van onderwijsfaciliteiten

Voor een omslag in de leercultuur van mensen is een goede basis nodig. Het beschikbaar hebben van de juiste faciliteiten is daarom een randvoorwaarde, zowel voor jeugdigen als volwassenen. Voor elke doelgroep zijn de benodigde faciliteiten anders. Er zijn echter wel gemeenschappelijke delers: de wens is dat er dichtbij huis onderwijsmogelijkheden zijn en het is belangrijk dat het onderwijs zo goed mogelijk voor iedereen toegankelijk is. Dat betekent dat we met elkaar (blijvend) moeten werken aan een gevarieerd aanbod van onderwijs. Bij voorkeur vindt het onderwijs plaats in multifunctionele accommodaties, zodat de verschillende functies elkaar versterken en het onderwijs onderdeel is van een breder netwerk in de wijken.

Aansluiting tussen onderwijs en werk

Onderwijs en werk moeten beter op elkaar aansluiten. Jeugdigen en volwassenen ontwikkelen zich namelijk om zich als persoon te ontwikkelen, hun talenten te ontdekken en deze verder uit te bouwen. Meer praktisch gezien ontwikkelen mensen zichzelf ook om werk te vinden waar zij energie van krijgen en waarmee zij in hun levensbehoeften kunnen voorzien. Als onderwijs en werk beter op elkaar aansluiten, kunnen deze elkaar versterken. Het is wenselijk dat er voor inwoners meer mogelijkheden zijn om zich te ontwikkelen op een manier die aansluit bij de praktijk. Voor werkgevers is een beter passend arbeidsaanbod van belang – binnen de context van Brainport – wat kan meebewegen met ontwikkelingen. De opgave is om de ontwikkeling van kinderen en volwassenen goed te laten aansluiten op werk, onderwijs en activiteiten binnen Brainport, o.a. door beschikbaarheid van meertalig basis- en voortgezet onderwijs.

Laaggeletterdheid

Er zijn veel mensen (zo'n 14% van de Nederlanders) die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen of omgaan met de computer. Dat leidt tot diverse uitdagingen waardoor ze minder goed mee kunnen doen, zoals bijvoorbeeld problemen met formulieren invullen, moeilijk een baan kunnen vinden of houden, niet goed kunnen lezen van belangrijke informatie en het minder goed kunnen begeleiden van hun kinderen. Om deze mensen te helpen is een goede kwaliteit van lesaanbod nodig, dat voor iedereen beschikbaar is. Hier liggen ook kansen in het benutten van nieuwe digitale mogelijkheden, zoals 'speech-to-text'

Blijvende ontwikkeling van 70+ers

Ook voor mensen die al wat verder gevorderd zijn in het leven is het belangrijk om zich te blijven ontwikkelen. Dat draagt bij aan langer vitaal leven. Niet alleen vanwege de actievere levensstijl, maar doordat zij hierdoor kennis en vaardigheden opdoen waarmee zij goed kunnen blijven meedoen in de samenleving, als vrijwilliger of mantelzorger kunnen functioneren en zichzelf makkelijker kunnen redden bij allerlei zaken. Hierom is het nodig om als samenleving passende leermogelijkheden beschikbaar te laten zijn en een actieve leerhouding van 70+ers te ondersteunen.

Bestaanszekerheid

In Geldrop-Mierlo heeft iedereen toegang tot de middelen en ondersteuning die nodig zijn voor een stabiel bestaan.

Ambities bestaanszekerheid

In Geldrop-Mierlo overheerst in 2044 dat mensen zich verzekerd voelen van een stabiele en veilige toekomst of daar uitzicht op hebben. Mensen beschikken over een voldoende en stabiel inkomen en kunnen zich daardoor zonder zorgen een dak boven het hoofd permitteren, de dagelijkse boodschappen doen en hebben toegang tot de nodige zorg.



Inwoners en ondernemers bezitten de vaardigheden om hun financiën te beheren en zijn in staat te anticiperen op onvoorziene omstandigheden. Zo hebben zij de veerkracht en mentale ruimte om een weg te vinden uit lastige situaties. Jongeren doen al op jonge leeftijd financiële vaardigheden op, zodat zij met vertrouwen hun toekomst tegemoet kunnen zien. Dit vormt de basis voor een leven waarin zij verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun eigen financiën. Er is dan ook een sterk netwerk van maatschappelijke betrokkenheid waarbij bedrijven, organisaties en inwoners samenwerken om vroegtijdig signalen van financiële problemen te herkennen en escalatie van problemen voorkomen. Door een sterke gemeenschapszin, voelen mensen zich gezien en gesteund.

Bestaanszekerheid en brede welvaart

Bestaanszekerheid is geen abstract begrip, maar een dagelijkse realiteit die een diepgaande invloed heeft op het welzijn van mensen. Wanneer mensen onzeker zijn over hun vermogen om in hun primaire levensbehoeften te voorzien, wordt hun ervaring van brede welvaart belemmerd. Bestaanszekerheid vormt namelijk de fundamentele basis waarop brede welvaart kan worden gebouwd. Terwijl andere (secundaire) factoren waarde kunnen toevoegen aan brede welvaart, blijft bestaanszekerheid hierin een essentiële voorwaarde.

Maatschappelijke opgaven bestaanszekerheid

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Oorzaakbestrijding bestaansonzekerheid

Een grote groep mensen heeft moeite om structureel te voorzien in de eigen levensbehoeften. Zij hebben weinig inkomen of zijn in een positie gekomen dat zij hun kosten niet kunnen betalen. Dat werkt vaak een leefstijl in de hand die niet helpend is en die ertoe leidt dat deze mensen eerder en grotere gezondheidsproblemen hebben. Het is daarom cruciaal om de oorzaken weg te nemen die bestaanszekerheid ondermijnen. Het versterken van hun financiële positie en het bieden van ondersteuning op cruciale vlakken zoals werk, zorg en onderwijs kunnen bijdragen aan een duurzamere oplossing.

Een goed vangnet

Het is van belang om een goed vangnet te bieden voor mensen die het lastig hebben. Vanuit een menselijke maat en met focus op vertrouwen. Niet iedereen kan zelf uit problemen komen. Dat vangnet moet daarom worden versterkt, met name waar het risico op armoede groot is. Dat is het geval bij huishoudens met een laag of middeninkomen. Speciale aandacht gaat uit naar mensen die plotseling in een situatie belanden waarin ‘rondkomen’ een issue is.

Vooruitzichten naar werk en inkomen

De opgave is dat bijstandsgerechtigden – waar dat mogelijk is - snel en duurzaam re-integreren naar betaald werk. Daarbij gaat het om het creëren van betere kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een nauwere samenwerking tussen de arbeidsmarktregio’s in Zuidoost-Brabant draagt daaraan bij. Daarnaast moet het voor inwoners

makkelijker worden om flexibel te switchen tussen verschillende vormen van participatie, zoals dagbesteding, vrijwilligerswerk en betaald werk. Zo kan iedereen bijdragen op een manier die past bij zijn of haar mogelijkheden en situatie, met een toekomst waarin werk en inkomen bijdragen aan persoonlijke en maatschappelijke ontwikkeling.

Maatschappelijke deelname

Het is belangrijk dat iedereen, ongeacht zijn of haar (financiële) situatie, naar vermogen kan deelnemen aan het sociale en maatschappelijke leven. Dat vraagt om kwetsbare inwoners meer kansen te geven om actief deel te nemen in de samenleving, met daarbij speciale aandacht voor kinderen in armoede. De inzet is om het taboe rondom armoede te doorbreken en openheid te bevorderen, zodat mensen zich gesteund voelen en laagdrempelig hulp kunnen en durven vragen. Daarnaast is meer ontmoeting en verbinding binnen wijken nodig voor een sterkere sociale cohesie. Hierdoor leren buren elkaar beter kennen en kunnen zij elkaar ondersteunen waar nodig. Zo bouwen we met elkaar een samenleving waarin iedereen zich welkom en gezien voelt.

Zorg en ondersteuning

In Geldrop-Mierlo ontvangen inwoners zorg en ondersteuning op maat binnen een breed netwerk in hun omgeving en door maatschappelijke organisaties, zorgaanbieders en overheden.

Ambities zorg en ondersteuning

In 2044 is Geldrop-Mierlo een hechte en betrokken samenleving waar zorg en ondersteuning centraal staan. Iedere inwoner heeft toegang tot de zorg en ondersteuning die nodig is, op een manier die aansluit bij de leefomgeving en persoonlijke behoeften. Mensen in straten en wijken hebben oog voor elkaar en bekommeren zich om elkaar. Er is een sterke sociale cohesie waarbij inwoners vreugde en verdriet delen, en elkaar ondersteunen in tijden van nood. Deze onderlinge betrokkenheid vormt de basis van onze ondersteuningsstructuur. Mantelzorgers spelen een cruciale rol in onze vergrijzende gemeenschap. Ze krijgen de nodige ondersteuning en waardering om hun taken te kunnen uitvoeren. Mensen die zorg nodig hebben en degenen die zorg verlenen (mantelzorgers, vrijwilligers, en de directe omgeving van de zorgvrager) hebben de verantwoordelijkheid en regie over het zorgproces. Ze kunnen zelf beslissingen nemen, strategieën bepalen en hun plannen bijstellen zodat deze passen bij hun leven en behoeften. Voor mensen die minder goed in staat zijn om zelf regie te voeren en een beperkt netwerk hebben, is er een vangnet beschikbaar.

Zorg en ondersteuning en brede welvaart

Goede zorg en ondersteuning draagt bij aan het welzijn en de gezondheid van de inwoners en stelt hen in staat om zo lang mogelijk zelfstandig te functioneren. Door de inzet op preventie, mantelzorgondersteuning en een betere samenwerking tussen zorgpartners kunnen we de kwaliteit van leven verbeteren.

Maatschappelijke opgaven zorg en ondersteuning

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Zorgnetwerk als basis

Het is wenselijk dat iedereen een netwerk om zich heen heeft waarop hij of zij kan terugvallen. De insteek is dat deze netwerken worden versterkt, zodat er een goed probleemoplossend vermogen is en de mogelijkheid er is om de eerste ondersteuningsvraag binnen het eigen netwerk te stellen. Dit bevordert zelfredzaamheid en versterkt de gemeenschapszin.

Zorg dichtbij

Er ligt een uitdaging om de zorg en ondersteuning beter te laten aansluiten bij de leefomgeving van mensen. Dat verbetert hun welzijn en comfort in ruime mate. Er dient daarom te worden ingezet op het beschikbaar hebben van zorg en ondersteuning binnen de gemeentegrenzen en op het zoveel als mogelijk beschikbaar maken van ambulante zorg.



Vanuit eigen kracht

Er is een brede behoefte dat mensen zoveel als mogelijk zelfredzaam zijn en vanuit hun eigen kracht hun leven kunnen inrichten. Zowel voor hun eigen welzijn als vanuit een maatschappelijk perspectief. Hiervoor is het nodig om meer hulp en ondersteuning buiten het formele zorgsysteem beschikbaar te maken, voor ondersteuning zonder bureaucratische hindernissen. Mensen krijgen dan de ruimte om zelfstandig hulp te vinden wanneer dat nodig is, ongeacht de situatie, op een laagdrempelige manier en direct positief voor hun welzijn. Door een grotere samenredzaamheid binnen de gemeenschap kunnen mensen elkaar helpen en versterken.

Efficiënte zorgtrajecten en korte wachttijden

Om maatschappelijk te waarborgen dat mensen de juiste zorg en ondersteuning krijgen, is het belangrijk dat ondersteuning kan worden op- en afgeschaald. Zij kunnen dan altijd op de juiste plek terecht met hun zorgvraag. Dit opschalen en afschalen moet soepeler gaan verlopen, omwille

van snellere en effectievere hulp door efficiëntere zorgtrajecten en betere doorstroming tussen de verschillende zorg die mensen ontvangen. Een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren is bovendien dat mensen die jeugdzorg of maatschappelijke ondersteuning nodig hebben, dit tijdig ontvangen. Het is daarom zaak om de wachttijden te minimaliseren. Daarnaast is het van groot belang dat de kosten voor zorgtrajecten in balans blijven met de beschikbare middelen. Alleen op deze manier kan zorg en ondersteuning ook op lange termijn beschikbaar blijven voor iedereen die dit nodig heeft. Het efficiënt organiseren van zorgtrajecten draagt bij aan betere doorstroming en kortere wachttijden en zorgt ervoor dat de financiële druk beheersbaar blijft.

Mantelzorg en zelfregie

Mantelzorg is een belangrijke pijler voor mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben. Mantelzorgers kunnen daarbij de nodige hulp gebruiken. De komende jaren is meer gerichte hulp aan mantelzorgers nodig, zodat zij de belasting die dit met zich meebrengt beter kunnen dragen. Een ander aspect is dat de mensen die zorg en ondersteuning ontvangen meer zelfregie krijgen en zelf betrokken zijn bij beslissingen die hen aangaan. Er is daarom inzet nodig op het beter horen van hun behoeften en wensen en op hen beter vertegenwoordigd te laten zijn in het zorgsysteem.

Laagdrempelige toegang tot zorg

Voor de komende jaren ligt er maatschappelijk de wens dat de toegang tot zorg en ondersteuning laagdrempeliger wordt. Veel mensen die zorg en/of ondersteuning ontvangen kunnen hiervoor het nodige advies gebruiken en ook voor hun directe omgeving is dat relevant. Het is dus belangrijk dat zij eenvoudig antwoord kunnen krijgen op vragen. Ook is versterking van de sociale basis nodig. Meer inzet van lokale netwerken moet ervoor zorgen dat hulp dichtbij huis wordt geboden, passend bij de behoeften. In het verlengde hiervan is ook een verruiming gewenst van plekken waar mensen kunnen participeren in de samenleving, waar zij zich thuis en nuttig voelen. Dat geldt ook voor het kunnen participeren in de samenleving.

De-escalerende jeugdzorg

De noodzaak voor gespecialiseerde jeugdzorg moet verminderen door eerder in te grijpen met gerichte preventieve ondersteuning vanuit een sterke sociale basis. Dit is één van de grootste opgaven in de komende jaren. Door sneller en effectiever hulp te bieden, worden jongeren en hun gezinssituatie wendbaarder, waardoor specialistische zorg vaak niet meer nodig is en problemen niet escaleren. In het verlengde hiervan is het nodig om de effectiviteit van zorg aan jeugdigen te verbeteren en de kwaliteit van zorg beter te waarborgen. Gezinnen en jeugdigen moeten kunnen rekenen op bewezen effectieve zorg, zowel in preventieve als geïndiceerde trajecten.



Zorg en veiligheid

Er is een vangnet nodig voor mensen met complexe problemen op het snijvlak van zorg en veiligheid. Een aanzienlijk aantal mensen kent een opeenstapeling van persoonlijke problemen waarbij oorzaken en gevolgen dwars door elkaar hebben lopen en divers en hardnekkig zijn: psychische klachten, verslavingen, falende maatschappelijke integratie, etc. Er zijn veel partijen betrokken, maar het is uitdagend om deze mensen in een zo vroeg mogelijk stadium passende zorg en/of ondersteuning te bieden. Daar ligt een belangrijke opgave, ten behoeve van die mensen zelf én voor hun omgeving. Daarnaast: de zaadjes voor overlast gevend en crimineel gedrag worden vaak al op jonge leeftijd geplant en dat is vooral te zien in gezinnen waarbinnen verschillende problemen tegelijk spelen. Om escalatie, strafbaar gedrag en recidive te voorkomen moet binnen verschillende domeinen gekeken worden naar de oorzaken achter de oorzaken om daar als omgeving en als professionele organisaties preventief op in te zetten.

Vitaal leven

In Geldrop-Mierlo vormen gezonde gewoonten en sociale cohesie de basis voor een veerkrachtig en vitaal leven.

Ambities vitaal leven

Inwoners van Geldrop-Mierlo voelen zich vitaal doordat zij bewuste keuzes maken ten aanzien van hun gezondheid en welbevinden. Deze vitaliteit wordt versterkt door een aantrekkelijke inrichting van de leefomgeving die ervoor zorgt dat een gezonde levensstijl een logische keuze is. Onze groene wijken, met ruimte voor ontmoeting, beweging en verbinding, vormen het hart van een samenleving waarin gezondheid en sociale cohesie centraal staan. Het hebben van een gezonde leefstijl is de norm: mensen bewegen voldoende, eten gebalanceerd, besteden aandacht aan hun mentale gezondheid en staan stevig in hun schoenen. Roken behoort tot het verleden en een rookvrije omgeving is vanzelfsprekend. Mensen zijn bovendien weerbaar en staan in hun eigen kracht.

Vitaal leven en brede welvaart

Gezondheid speelt een belangrijke rol in hoe we ons voelen, ongeacht je leeftijd. Je gezondheid heeft altijd invloed op je welzijn. Een gezonde en actieve leefstijl zorgt ervoor dat mensen in staat zijn om beter met de uitdagingen in het leven om te gaan. Voor mensen die in armoede of stressvolle situaties leven, is het vaak lastiger om gezonde keuzes te maken, terwijl dit juist een groot verschil kan maken voor hun welbevinden.

Maatschappelijke opgaven vitaal leven

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Gezondheid centraal

Een vitaal leven begint bij het maken van bewuste en gezonde keuzes, actief blijven en sociale contacten onderhouden. Er wordt gewerkt aan een leefwereld waarin gezondheid centraal staat en waarin mensen gemotiveerd zijn om aan hun eigen welbevinden te werken en bij te dragen aan dat van anderen. Het gaat dus om positieve gezondheid, waarbij gezondheid niet alleen de afwezigheid van ziekte is, maar ook de veerkracht en het vermogen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven om te gaan.

Sport en bewegen als middel

Bewegen wordt nu vaak als iets functioneels gezien, om van A naar B te komen. De insteek is om dit om te buigen naar bewegen als middel voor een gezonde leefstijl. Bewegen is dan een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven, bijvoorbeeld door wandelend te vergaderen en te fietsen in plaats van de auto te pakken.



Gelijke kansen

Een belangrijke opgave is dat de gezondheidsverschillen in de samenleving kleiner worden tussen groepen met verschillende sociaaleconomische achtergronden. Hiervoor moet nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan het ondersteunen van kwetsbare groepen.

Van zorg naar gezondheid

We willen de focus in de samenleving verleggen van het genezen van gezondheidsproblemen naar het voorkomen ervan. Dit is hard nodig, omdat de vraag naar zorg niet kan worden bijgebeend, maar op termijn ook niet meer kan worden betaald. Dat betekent dat in sectoren zoals zorg, welzijn, onderwijs en het bedrijfsleven meer aandacht moet komen voor gezondheid, preventie en vroegtijdige ingrijpen in plaats van een focus op (specialistische) medische zorg.

Gezond gedrag

Om gezonder te leven, is het belangrijk dat leefstijl gerelateerde aandoeningen zoals door ongezond eten, roken, overmatig alcohol- of drugsgebruik worden verminderd. Dat begint met meer bewustwording van de gezondheidsrisico's van ongezond gedrag. Daarnaast is het cruciaal om preventie te versterken, zodat mensen gezondere keuzes maken. Extra aandacht is nodig voor het

beschermen van kwetsbare groepen tegen hitte, allergieën, infectieziekten en UV-straling.



Mentale gezondheid

Met de groeiende groep ouderen in onze samenleving wordt het steeds belangrijker om te focussen op zelf- en samenredzaamheid, het tegengaan van eenzaamheid en het stimuleren van onderlinge ondersteuning. Ook moet mentale gezondheid meer aandacht krijgen en beter bespreekbaar worden. Dit vraagt om toegankelijke ondersteuning en bewustwording, zodat mentale gezondheid net zo belangrijk wordt als fysieke gezondheid. Dit geldt niet alleen voor ouderen, maar is voor alle leeftijdsgroepen van toepassing.

Sterke netwerken

Sterke netwerken in Geldrop-Mierlo vormen de basis van een hechte, veerkrachtige gemeenschap waarin mensen elkaar kennen en ondersteunen.

Ambities sterke netwerken

Sterke netwerken vormen de basis van de hechte en veerkrachtige gemeenschappen in Geldrop en Mierlo. Mensen zijn trots op waar ze wonen, in een leefomgeving die bij hen past en waarin ze zich thuis voelen. In de wijken en buurten kennen en vertrouwen mensen elkaar, waardoor iedereen zich welkom en veilig voelt. Elke buurt heeft z'n eigen dynamiek. Mensen treffen elkaar in verschillende netwerken zoals verenigingen, scholen, online platforms en buurtactiviteiten. In Geldrop-Mierlo helpen en ondersteunen mensen elkaar. Vrijwilligers spelen hierin een cruciale rol, zij vormen de stille kracht die onze netwerken levend en krachtig houdt. Door deze sterke sociale structuren blijven we verbonden en leren we van elkaar. Geldrop-Mierlo is een plek waar diversiteit en samenwerking leiden tot een rijk en betekenisvol gemeenschapsleven.

Sterke netwerken en brede welvaart

Het zijn van een gemeenschap is misschien wel dé essentie van het leven in een dorp, wijk of buurt. Het draagt eraan bij dat mensen zich gezien en gehoord voelen, dat ze samen plezier maken en dat ze op elkaar kunnen terugvallen. Voor de mens, als sociaal wezen, is dat een belangrijke factor om in welzijn te leven.

Maatschappelijke opgaven sterke netwerken

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Sterkere netwerken in de wijken

De komende jaren moet versterking van natuurlijke netwerken in de wijken op de agenda staan, zodat meer mensen actief betrokken raken bij ontwikkelingen in hun buurt en een rol spelen in hun omgeving. De insteek is dat mensen elkaar meer ontmoeten en samen activiteiten organiseren. Hierdoor versterkt het sociale weefsel van wijken, wat leidt tot meer betrokkenheid en samenwerking tussen bewoners.



Een aandachtspunt hierbij is dat expats meer deel gaan uitmaken van netwerken, zowel ten behoeve van die netwerken als voor hun eigen integratie.

Zelf- en samenredzaamheid van inwoners

Een belangrijke pijler voor sterke netwerken is het vergroten van de zelf- en samenredzaamheid van inwoners, met speciale aandacht voor senioren. Er is breed in de samenleving inzet nodig op bewustwording, informeren en praktische ondersteuning voor het zelf regie voeren op het eigen leven en welzijn. Ook de samenredzaamheid heeft een boost nodig, zodat de banden tussen buurtbewoners sterker worden en mensen elkaar (onder)steunen. Daarmee wordt eraan bijgedragen dat mensen langer zelfstandig en met meer vertrouwen in hun eigen buurt kunnen blijven wonen.

Samenwerking tussen wijkbewoners en professionele organisaties

Wijkbewoners met een hulpvraag moeten kunnen steunen op zowel de ondersteuning van medebewoners als op de hulp van professionals. Dit maakt versterking van de samenwerking tussen wijkbewoners en professionele organisaties noodzakelijk, zodat de kracht van netwerken volledig kan worden benut. Het netwerk van professionals – zoals welzijnsorganisaties, zorgverleners en vrijwilligersorganisaties – moet beter gaan aansluiten bij de behoeften van de bewoners. Ook is het beter verbinden van het aanbod van vrijwilligers met de vraag naar vrijwilligers een aandachtspunt. Dat geldt zowel qua aantallen als qua kennis en vaardigheden. Dat zal bijdragen aan een hechtere en veerkrachtigere gemeenschap.

Inclusief leven

In Geldrop-Mierlo kan iedereen, ongeacht achtergrond of situatie, de kans krijgen om volwaardig deel te nemen aan het sociale en maatschappelijke leven.

Ambities inclusief leven

In 2044 zien we in Geldrop-Mierlo gelijke kansen voor iedereen; alle inwoners hebben de mogelijkheid om volwaardig deel te nemen aan het sociale en maatschappelijke leven. We zijn een samenleving waarin alle inwoners, ongeacht hun achtergrond, beperking, leeftijd, gender, seksuele voorkeur, religie of financiële situatie, zich onderdeel voelen van de gemeenschap. Of het nu gaat om wonen, werken, recreëren of zorg ontvangen, in Geldrop-Mierlo is iedereen welkom en in staat om mee te doen. Dat geldt ook voor nieuwkomers in Geldrop-Mierlo. Iedereen voelt zich thuis in Geldrop-Mierlo, doordat diversiteit een vanzelfsprekend en gewaardeerd onderdeel van het dagelijks leven is. Mensen geven om elkaar, horen erbij en weten dat ze ertoe doen. In onze gemeenschap staan openheid en nieuwsgierigheid centraal. We luisteren naar elkaar, verdiepen ons in elkaars zienswijzen en respecteren de verschillen die ons juist versterken.

Inclusief leven en brede welvaart

Er mogen zijn en mee kunnen doen in de samenleving zijn randvoorwaarden om in welzijn te leven. Als mensen belemmeringen op dit vlak ervaren kan dit veel afbreuk doen aan hun zelf-vertrouwen, zelfstandigheid en plezier in het leven.

Maatschappelijke opgaven inclusief leven

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Gelijke kansen voor iedereen

De focus binnen de gezamenlijke opgave ligt op het creëren van een omgeving die gelijkheid bevordert en mensen in staat stelt om ten volle deel te nemen aan het sociale en maatschappelijke leven. Drempels voor maatschappelijke deelname moeten worden geïdentificeerd en verlaagd, zodat alle mensen gelijke kansen en mogelijkheden hebben, ongeacht hun achtergrond of situatie. Hiervoor is breed in de samenleving meer bewustwording en betrokkenheid nodig.

Toegankelijkheid

De inrichting van de fysieke en sociale omgeving moet verbeteren om te waarborgen dat iedereen zoveel als mogelijk kan meedoen zonder dat er belemmeringen zijn. Hiervoor moeten gebouwen en buitenruimte beter toegankelijk worden, zowel van de overheid, van maatschappelijke organisaties als van bedrijven. De uitdaging is om de Universal Design principes breed toe te passen.



Cultuur van begrip en respect

De opgave is om begrip, respect en tolerantie voor mensen van diverse achtergronden te vergroten. Dit is essentieel voor een inclusieve samenleving. De nadruk ligt op het bevorderen van deze waarden vanaf jonge leeftijd binnen het onderwijs, jeugd- en sportverenigingen en door gemeenschapsinitiatieven die diversiteit en inclusie in de praktijk brengen.

Integratie van nieuwkomers

Voor nieuwkomers in Geldrop-Mierlo is het belangrijk dat zij snel aan het werk komen, de Nederlandse taal machtig worden en verbindingen leggen binnen de gemeenschap. Bestaanszekerheid en maatschappelijke participatie zijn daarom van cruciaal belang voor deze groep mensen om mee te kunnen doen.

Cultuur

Het diverse en levendige culturele leven van Geldrop-Mierlo draagt bij aan een hechte gemeenschap, waar kunst en cultuur de sociale cohesie en recreatieve aantrekkingskracht versterken.

Ambities cultuur

In 2044 staat Geldrop-Mierlo bekend om zijn rijke, diverse en inclusieve culturele leven dat mensen samenbrengt, inspireert en stimuleert om zich verder te ontwikkelen. Geldrop-Mierlo heeft een aantrekkelijk cultureel gezicht dat het verhaal van ons verleden verbindt met de veelzijdigheid van het heden.



Deze identiteit maakt onze inwoners trots en creëert een sterke band met de geschiedenis en de toekomst van onze gemeente. Onze cultuur vormt een belangrijk onderdeel van een levendige gemeenschap waarin iedereen de kans krijgt om actief deel te nemen, zowel in het organiseren van als in het deelnemen aan culturele activiteiten. Of je nu inwoner bent of bezoeker, je voelt je hier thuis en verbonden met de unieke identiteit van Geldrop-Mierlo. Kunst en cultuur zijn diepgeworteld in onze samenleving en worden breed gewaardeerd.

Cultuur en brede welvaart

Cultuur draagt bij aan sociale cohesie, recreatiemogelijkheden en artistieke ontwikkeling. Culturele activiteiten en evenementen brengen mensen samen en verrijken het dagelijks leven, waardoor de kwaliteit van leven in Geldrop-Mierlo stijgt.

Maatschappelijke opgaven cultuur

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Verbinden van cultuur met de wijk

Het is wenselijk om het kunst- en cultuuraanbod nauw te verbinden met initiatieven en mogelijkheden in de wijken, zodat cultuur een integraal onderdeel wordt van het dagelijks leven van onze inwoners. Door cultuur te koppelen aan lokale activiteiten en voorzieningen, maken we het toegankelijker en verbeteren we de kwaliteit van leven. Er wordt ingezet op het versterken van de laagdrempelige beleving van cultuur, door meer inwoners te betrekken bij culturele evenementen en activiteiten. Dit draagt niet alleen bij aan een rijker cultureel leven, maar ook aan een grotere sociale cohesie binnen de gemeenschap.

Cultureel erfgoed

Het behoud en de versterking van cultureel erfgoed, zoals dorpsaanzichten, historische panden en kerken, vormen een belangrijk onderdeel van onze culturele strategie. Deze historische elementen worden waar mogelijk geïntegreerd in de moderne gebiedsontwikkelingen, zodat ze blijven bijdragen aan de identiteit en uitstraling van Geldrop-Mierlo. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een onderscheidend aanbod van culturele activiteiten die een meerwaarde bieden ten opzichte van de regio, door moderne aspecten te verbinden met onze bestaande kwaliteiten en erfgoed.

Culturele uitwisseling en participatie

Om een inclusieve en diverse culturele gemeenschap te bevorderen, is focus nodig op het versterken van de uitwisseling tussen verschillende culturen en groepen. Cultuur moet een vanzelfsprekend onderdeel worden van wijken en buurten door het aanbieden van ontmoetingsplekken en culturele evenementen die diversiteit omarmen en bevorderen. Daarnaast zijn er meer vrijwilligers nodig die betrokken zijn bij de organisatie van culturele activiteiten, zodat een breder scala aan evenementen en initiatieven kan worden gerealiseerd. Dit bevordert niet alleen de culturele participatie, maar ook de sociale betrokkenheid en samenhang in de gemeenschap.

Veiligheid

Inwoners en ondernemers zijn en voelen zich veilig, doordat zij kunnen omgaan met risico's en daarvoor weerbaar en zelfredzaam zijn.

Ambities veiligheid

Iedereen voelt zich veilig in hun woonomgeving, hun werkomgeving en tijdens hun verblijf in Geldrop-Mierlo. Elke tijd kent daarbij z'n eigen gevaren en z'n eigen risico's. In 2044 beheersen we de kunst om daar steeds op ingesteld te zijn door met elkaar scherp te zijn op hoe we ellende voorkomen, hoe we voorbereid zijn en hoe we reageren als zich iets voordoet. De zelfredzaamheid en weerbaarheid in de samenleving zijn daarbij de belangrijkste troeven. Inwoners en ondernemers zijn in staat om risico's te signaleren en in te schatten en daar op een goede manier mee om te gaan via hun gedrag en keuzes.

Veiligheid en brede welvaart

Veiligheid en veiligheidsgevoelens spelen een rol in het kader van brede welvaart. Het gevoel van onveiligheid en de lichamelijke, financiële en/of emotionele schade na een incident doen afbreuk aan iemands kwaliteit van leven.

Maatschappelijke opgaven veiligheid

De komende vijf tot tien jaar pakken we als samenleving de volgende opgaven op:

Tegengaan onveiligheid en overlast gevende situaties

Er zijn vele vormen van onveiligheid en overlast gevende situaties waar inwoners mee te maken kunnen krijgen. Denk bijvoorbeeld aan onbegrepen gedrag op straat, woningvervuiling, huiselijk geweld en kindermishandeling. Dit moet beter tegen worden gegaan door enerzijds in te zetten op het voorkomen en anderzijds er beter tegen op te treden. Dit geldt zowel voor de directe omgeving als voor de professionele organisaties die betrokken zijn.

Leefbaarheids- en veiligheidsgevoel

Hoe zeer leefbaarheid en veiligheid ook vallen te kwantificeren in aantallen overlastmeldingen, ongevallen, branden, misdrijven, etc., voor het welzijn doet vooral de leefbaarheids- en veiligheids*gevoel* ertoe. Dit wordt vaak door allerlei bewuste en onbewuste aspecten wordt gevoed. Door inzicht te krijgen in de mate van (on)veiligheidsbeleving wordt duidelijk waar dat problematisch is en waar aandacht nodig is. In die gevallen is het versterken van de sociale kwaliteit, het vergroten van de invloed van inwoners en ondernemers, het beter inrichten van de omgeving en/of het versterken van het toezicht wenselijk.

Betere weerbaarheid

Los van de opgaven die er zijn om criminaliteit te bestrijden, ligt er ook een opgave dat inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden weerbaarder worden tegen criminaliteit. Er is inzet nodig op het voorkomen dat mensen en organisaties doelwit worden van criminelen en dat zij goed reageren als zij onverhoopt toch doelwit zijn. Gezien de tendens ligt hierbij focus op digitale en ondermijnende criminaliteit. Daarnaast is extra aandacht gewenst voor high impact criminaliteit vanwege de gevolgen die het heeft voor de slachtoffers hiervan.

Tegengaan polarisatie

Er is een rem nodig op het uitvergroten van de verschillen tussen mensen en tussen groepen. Tegenstellingen worden op de spits gedreven, wat er geregeld toe leidt dat mensen radicaliseren. Dit is een breed maatschappelijk probleem, wat te zien is in de politiek, in de (social) media en in ieders directe omgeving. Door te werken aan meer verdraagzaamheid wordt respect voor afwijkende meningen, perspectieven en leefwijzen bevorderd.

Informatiepositie binnen het veiligheidsnetwerk

Het hebben en goed kunnen inzet van informatie is één van de belangrijkste instrumenten om onveiligheid te voorkomen en te bestrijden. Daarom is een stevigere informatiepositie binnen het veiligheidsnetwerk gewenst. Door betere informatie te verwerven en deze samen te delen ontstaan gedegen inzichten, die gebruikt kunnen worden voor het kiezen van effectieve veiligheidsinterventies.

Digitale samenleving

De digitale verworvenheden kunnen door iedereen goed worden benut, op zo'n manier dat we de essenties van het zijn van een gemeenschap intact houden.

Ambities digitale samenleving

De voortschrijdende digitalisering biedt enorm veel kansen om het leven makkelijker en aangenamer te maken. In 2044 zien we dat digitale mogelijkheden zoals kunstmatige intelligentie (AI) breed in de samenleving worden toegepast in het wonen, werken en ontmoeten. 'Breed in de samenleving' betekent dat iedereen er gebruik van kan maken, ongeacht leeftijd, opleiding, inkomen, etc. Ook zal het maatschappelijk leven vergemakkelijkt zijn door toepassing van de mogelijkheden in de openbare ruimte, bijvoorbeeld ten behoeve van veiligheid, toegankelijkheid, verkeersdoorstroming, circulariteit, etc.

Digitale samenleving en brede welvaart
Ondanks de voortschrijdende digitalisering hebben we het mensgerichte en de onderlinge verbindingen weten te behouden.

Maatschappelijke opgaven digitale samenleving

De komende vijf tot tien jaar pakken we als samenleving de volgende opgaven op:

Samen digitaliseren met meerwaarde

Het mooiste zou zijn als we nieuwe mogelijkheden kunnen inzetten voor uitdagingen waar we nu moeilijk antwoorden voor kunnen bedenken. Met elkaar – inwoners, ondernemers, overheden – hebben we veel kennis over technologische ontwikkelingen, veel ideeën voor het gebruik ervan en een goed zicht op uitdagingen. Er is een denkrichting en prioritering nodig voor waar we als samenleving op in willen zetten qua digitalisering en het breed benutten daarvan.

Digitale vaardigheden

Het hebben van veel en nieuwe digitale mogelijkheden is één ding. Ze daadwerkelijk kunnen gebruiken is een tweede. Als de verschillen tussen mensen wat dit betreft te veel uiteen gaan lopen, is het belangrijk dat de mensen en organisaties die het lastig vinden, vaardiger worden in het gebruik van digitale mogelijkheden én nieuwe ontwikkelingen zich beter eigen kunnen maken.

Digitale veiligheid

Los van de positieve kanten van digitale mogelijkheden en de vernieuwing die daarop plaatsvindt, zitten er ook negatieve kanten aan. Er zijn veel criminelen die de mogelijkheden misbruiken om mensen op te lichten, gegevens te stelen, etc. De oplossing ligt maar deels in het bestrijden van deze criminaliteit. De grootste winst valt te behalen met het voorkomen ervan. Hiervoor is het nodig dat mensen weerbaarder worden tegen digitale criminaliteit, met name mensen met beperkte digitale vaardigheden.



Digitale openbare ruimte

Het toepassen van nieuwe technologische, digitale mogelijkheden in de openbare ruimte is een continu proces. Enerzijds kan dit laagdrempelig door snelle ingrepen zoals het plaatsen van slimme afvalbakken. Anderzijds kan het toepassen van nieuwe mogelijkheden ook ingrijpender zijn en meegenomen moeten worden bij gebiedsinrichting en infrastructurele ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan een andere weginrichting, slimme straatverlichting, slimme parkeerroutering of de aanleg van voorzieningen voor woningen en bedrijven. De komende jaren is het goed om met elkaar een wat meer omlijnd idee te krijgen van wat er mogelijk gaat zijn en wat ervoor nodig is om hierop in te kunnen spelen.

De omgeving in 2044

Over de omgevingsvisie

In de omgevingsvisie zijn de ambities en opgaven voor Geldrop-Mierlo uitgewerkt voor thema's die vooral met de fysieke leefomgeving te maken hebben. Het is een nadere uitwerking van de toekomstperspectieven in de algemene visie en deze sluit aan bij de ambities en opgaven die we zien binnen de samenleving. Uit deze omgevingsvisie blijkt dat veel aspecten die te maken hebben met het welzijn en de gezondheid van inwoners de keuzes binnen de fysieke leefomgeving beïnvloeden.

Waarom een omgevingsvisie

Met de omgevingsvisie zetten we de koers voor de lange termijn uit voor de fysieke leefomgeving. Een koers waarmee we antwoord geven op de dynamiek in onze samenleving en de trends die op ons afkomen. Bovendien een koers waarmee we de kwaliteiten en kenmerken behouden die van oudsher bij ons horen en die we willen beschermen. Zo staan we niet stil, maar groeit en ontwikkelt Geldrop-Mierlo zich heel bewust.

Het is geen concreet plan, maar het geeft een duidelijk richtpunt voor ontwikkelingen. Voor iedereen die betrokken is bij de toekomst van Geldrop-Mierlo helpt het om samenhangende keuzes te maken. Waar gaan we wonen, werken en recreëren, waar gaan we natuur en landschap ontwikkelen en wat willen we beschermen voor de toekomst.

De omgevingsvisie is daarmee een leidraad voor projecten die initiatiefnemers in Geldrop-Mierlo willen uitvoeren, inspelend op de uitbreidingsrichtingen en ontwikkelmogelijkheden die in deze omgevingsvisie staan. Ook geeft de omgevingsvisie houvast voor ontwikkelingen die de gemeente, waterschappen, natuurbeheerders en andere partijen initiëren. De vertaling naar regels voor zowel private initiatiefnemers als overheden gebeurt in het omgevingsplan.

Essenties voor de leefomgeving

In de toekomst ontwikkelen we ons door als groene recreatieve woongemeente met stadse trekjes en een dorpse gemoedelijkheid. In de algemene visie is al gezegd dat we in Geldrop-Mierlo stedelijker moeten denken, maar dat we juist ook de sociale cohesie en het dorpse karakter koesteren. Geldrop-Mierlo moet meer dan nu een onderdeel worden binnen het stedelijk vervoers- en voorzieningennetwerk rondom Eindhoven en Helmond. We maken gebruik van de voorzieningen en werkgelegenheid van die stedelijke regio, wat onderdeel is van onze woonkwaliteit. We willen met het woon- en leefklimaat in Geldrop-Mierlo bijdragen aan de 'city of villages', zoals het samenstel van gemeenten in de regio ook wel wordt genoemd.



In dit perspectief is een 'stadsere invulling' nodig voor een hogere dichtheid van wonen en leven. Voor de groei van het aantal woningen, voldoende ruimte voor groen en water en voldoende voorzieningen gaan we qua bebouwing de hoogte in.

We zijn in 2044 trots op de kwaliteit van de sport- en maatschappelijke voorzieningen die we hebben. De focus ligt op voorzieningen die passen bij ons woonklimaat en die bijdragen aan de sociale cohesie in de wijken. Er zijn recreatieve en groene uitloopgebieden voor de inwoners van Geldrop-Mierlo. Deze dragen bovendien bij aan de ecologische en landschappelijke kwaliteit binnen het stedelijk gebied Eindhoven en de Brainportregio.

Leefbare groene wijken

Het is prettig wonen in Geldrop-Mierlo door de sfeer en het groen in de wijken.

Ambities leefbare groene wijken

In 2044 kent Geldrop-Mierlo aantrekkelijke groene woongebieden. Er is een goed en kwalitatief aanbod aan voorzieningen in de wijken. Basisvoorzieningen zoals basisscholen, huisartsenzorg, tandartszorg e.d. zijn zoveel als mogelijk dichtbij. Een belangrijk deel van de voorzieningen is gericht op actief zijn en blijven en het stimuleren van gezond gedrag. De diverse ontmoetingsplekken binnen en buiten nodigen uit tot verbinding en faciliteren sociale ontmoetingen, zodat een wijk een gemeenschap is in plaats van een verzameling woningen. Deze levendige plekken vormen het hart van onze samenleving, waar iedereen de ruimte heeft om laagdrempelige activiteiten te organiseren en recreatieve initiatieven te ontplooien. Inwoners voelen zich prettig in hun leefomgeving. Straten en pleinen zijn veilig ingericht en toegankelijk voor iedereen. In de woonwijken draagt het groen bij aan de leefbaarheid en nodigt het uit tot wandelen, sporten, bewegen en ontmoeten. De robuuste groenstructuren zorgen ervoor dat wijken op een natuurlijke manier zijn verbonden. Bovendien biedt het groen schaduw in hete zomers en neerslag absorberend vermogen bij hevige buien. De wijken zijn daarmee aangepast aan de veranderingen in het klimaat.

Leefbare groene wijken en brede welvaart

De strekking van leefbare groene wijken is dat mensen zich prettig voelen in hun buurt. De woonomgeving in elke buurt moet voor iedereen geschikt zijn, met aandacht voor leefbaarheid, duurzaamheid, inclusie, bereikbaarheid en toegankelijkheid van voorzieningen en ruimte voor ontmoeting en vermaak.

Maatschappelijke opgaven leefbare groene wijken

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Groene dooradering wijken

Om het groen een centrale plek te geven in wijken, moeten groenstructuren met elkaar verbonden worden, zodat tussen wijken een groene dooradering ontstaat. Daarbij is beoogd dat de bestaande openbare groengebieden hoogwaardig openbaar groen worden die op een ecologische manier worden beheerd. De groenstructuren hebben meerdere functies, zoals een verbindende werking voor wandelaars (en mogelijk fietsers), ruimte voor sport en bewegen in de openbare ruimte, een grotere woonkwaliteit en het vergroten van biodiversiteit. Een goede toegankelijkheid van het groen voor mindervaliden is een vereiste.



De groene verbindingen in de kernen dragen ook bij aan klimaatadaptatie. Bijvoorbeeld doordat de wandel- en fietspaden schaduwrijke routes zijn, zodat mensen in hete periodes comfortabel van A naar B kunnen gaan. Het extra groen kan ook hemelwater op vangen, waardoor het stedelijke watersysteem minder wordt belast. Naast meer waterberging, moet ook de gemengde riolering (in wijken waar dit nog niet zo is) aangepast worden naar een gescheiden stelsel.

Een gezonde leefomgeving

De fysieke leefomgeving in de wijken dient jong en oud meer te stimuleren tot bewegen, ontspannen en ontmoeten en zo actief te zijn in hun buurt. Dit omvat ook het hebben van voldoende speelplekken voor kinderen. Daarnaast is aandacht nodig voor geluids- en luchtkwaliteit, zodat de leefomgeving een gezonde plek is om te verblijven.

Basisvoorzieningen dichtbij

Voor de zelfredzaamheid van de groeiende groep ouderen en andere minder mobiele groepen is het nodig dat voorzieningen dichtbij huis behouden

blijven. Dit sluit aan op het zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen. De opgave is dat basisvoorzieningen in wijken liggen, op een bereikbare afstand.



Maatschappelijke voorzieningen

Ook maatschappelijke voorzieningen worden zoveel als mogelijk dichtbij huis aangeboden, met name de wijkgerichte voorzieningen. De opgave is om verschillende maatschappelijke voorzieningen te bundelen binnen accommodaties, zodat ze bijdragen aan een open samenleving en toekomstbestendig blijven. Zo kunnen we als samenleving meer ontmoetingen tussen verschillende groepen inwoners van de gemeente realiseren en zijn ontmoetingen van verschillende culturen, achtergronden en doelgroepen vanzelfsprekend. Een ander voordeel van het bundelen van voorzieningen, is dat ze samen de lasten kunnen delen. Een belangrijke te zetten stap hierbij is dat barrières moeten worden weggenomen en dat de voorzieningen optimaal toegankelijk (ook voor minder mobiele groepen) worden. De bezetting en kwaliteit van voorzieningen staan voorop. Waar de bezetting terugloopt worden de activiteiten en samenwerking geclusterd.

Veiligheid in de openbare ruimte

De wijken en centra moeten veiliger worden ingericht voor kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers en wandelaars. Hiervoor moeten barrières worden weggenomen en routes veiliger worden ingericht. Hierbij is het ook zaak om de openbare ruimte beter in te richten voor minder mobiele doelgroepen.

Wonen

In Geldrop Mierlo is er een goed passende woningvoorraad, voor de verschillende doelgroepen in de samenleving, betaalbaar voor iedere doelgroep, op de juiste plek en duurzaam.

Ambities wonen

De mix van woningen per wijk zorgt ervoor dat alle doelgroepen door elkaar leven en dat er doorstroming is. Woningen blijven daardoor steeds behouden voor de doelgroep waarvoor ze zijn bedoeld. De woningvoorraad is slim ingesteld op de veranderende woonbehoeften, waardoor er steeds aansluiting is op de veranderende en meer gevarieerde samenstelling van huishoudens. Een aanzienlijker deel van de woningen zal bedoeld zijn voor kleine huishoudens zoals senioren, starters en alleenwonenden en voor inwoners met een zorgbehoefte.



Senioren kunnen binnen de eigen, gewenste omgeving en binnen hun sociale netwerk wonen. De woningmix is afgestemd op het gebiedstype. Waar in woonwijken de nadruk ligt op het hebben van een gevarieerde mix van woningen, ligt in de centra het accent op woningen voor kleinere huishoudens zoals senioren, alleenstaanden en starters. In het buitengebied zijn er alternatieve woonvormen, in de plaats van bijvoorbeeld agrarische bebouwing.

Wonen en brede welvaart

Iedereen woont graag in een woning die past bij de levensfase, het inkomen en specifieke woonwensen. Lukt dat niet of op een veel later moment dan gewenst, dan leidt dat logischerwijs tot frustratie of problemen. Dat werkt dan door in het leven van mensen, zeker als niet in basisbehoeften kan worden voorzien.

Maatschappelijke opgaven wonen

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Gevarieerde woningvoorraad

Er is werk aan de winkel qua woningvoorraad. Dat zit ‘m zowel in aantallen voor de verschillende groepen inwoners als in de mix van woningen in wijken. Starters, gezinnen en senioren hebben bijvoorbeeld verschillende woonbehoeften en mensen hebben verschillende financiële mogelijkheden. Daarnaast is omwille van de dynamiek in woonwijken een betere mix van woningtypen nodig. Het aanbod van woningen moet daarom beter worden afgestemd op de vraag die er is en de veranderingen die worden verwacht. De eerstkomende jaren is het zaak om de woningvoorraad in een rap tempo uit te breiden. Het accent hierbij ligt op meer woningen voor senioren en voor één- of tweepersoons-huishoudens. Hier valt ook onder dat er meer woningen moeten komen voor starters. Door gebruik te maken van snel te realiseren, innovatieve woonconcepten moet het aantal woningen in een relatief korte tijd kunnen worden uitgebreid. Er zal met name ingespeeld moeten worden op de behoefte aan betaalbare woningen, doorstroming en eigentijdse woonvormen. Een van de elementen hierbij is het realiseren van voldoende aanbod van woningen die aansluiten bij de behoeften van 75-plussers die graag in Geldrop-Mierlo willen blijven wonen. Daarbij valt te denken aan nultredenwoningen, geclusterde woningen en woonplekken die verbonden zijn aan zorginstellingen.

Met kleinschalige aanpassingen meer variatie

Er is meer variatie gewenst in het wonen, zodat woningen beter kunnen worden afgestemd op verschillende behoeften. Er is bijvoorbeeld steeds meer behoefte aan werkfuncties aan huis, het splitsen van woningen en het realiseren van aanvullende woonruimte op een perceel met het oog op mantelzorg of het bieden van een woonplek aan jonge starters. De opgave is om hier ruimte

voor te maken, zonder dat het algemeen belang in het geding komt.

Anders bouwen

Om het woningaanbod blijvend te kunnen vernieuwen en aan te blijven sluiten op de vraag is meer flexibel bouwen gewenst. Dit zorgt namelijk voor betaalbare tijdelijke huisvesting. Hiermee kan worden ingespeeld op de veranderende woningmarkt of een doorontwikkeling van de demografische samenstelling. Deze opgave valt samen met de noodzaak om meer duurzaam en dus ook natuurinclusief te bouwen bij nieuwbouw en renovatie.

Vernieuwen en verduurzamen van het woningaanbod

Het vernieuwen van het woningaanbod is nodig om het aanbod van woningen beter te laten aansluiten op de (toekomstige) vraag en voor het vergroten van de kwaliteit van de leefomgeving. Te beginnen bij het aanpassen van het woningaanbod in woonwijken waar veel verouderde woningen staan. Om de woningvoorraad toekomstbestendig te maken is het nodig dat de woningvoorraad energiezuiniger, circulair, klimaatadaptief en natuurinclusief wordt. Dit kan door individuele woningverbetering, maar ook door herstructurering op plekken waar meerdere opgaven bij elkaar komen (bijvoorbeeld op het vlak van wonen, groen en verkeer).



Wonen en zorg

Er zijn meer woningen nodig voor mensen met een zorgbehoefte. Meestal wordt dan direct aan ouderen gedacht, maar het gaat hier ook om mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking of met psychische problematiek of om jongeren (18-23 jaar) die een bepaalde problematiek kennen. Het is belangrijk dat zowel het ruimtelijke als het sociale samenkomen om dit type woningen goed in te bedden in de omgeving en in de woningmix in wijken.

Multifunctioneel landelijk gebied

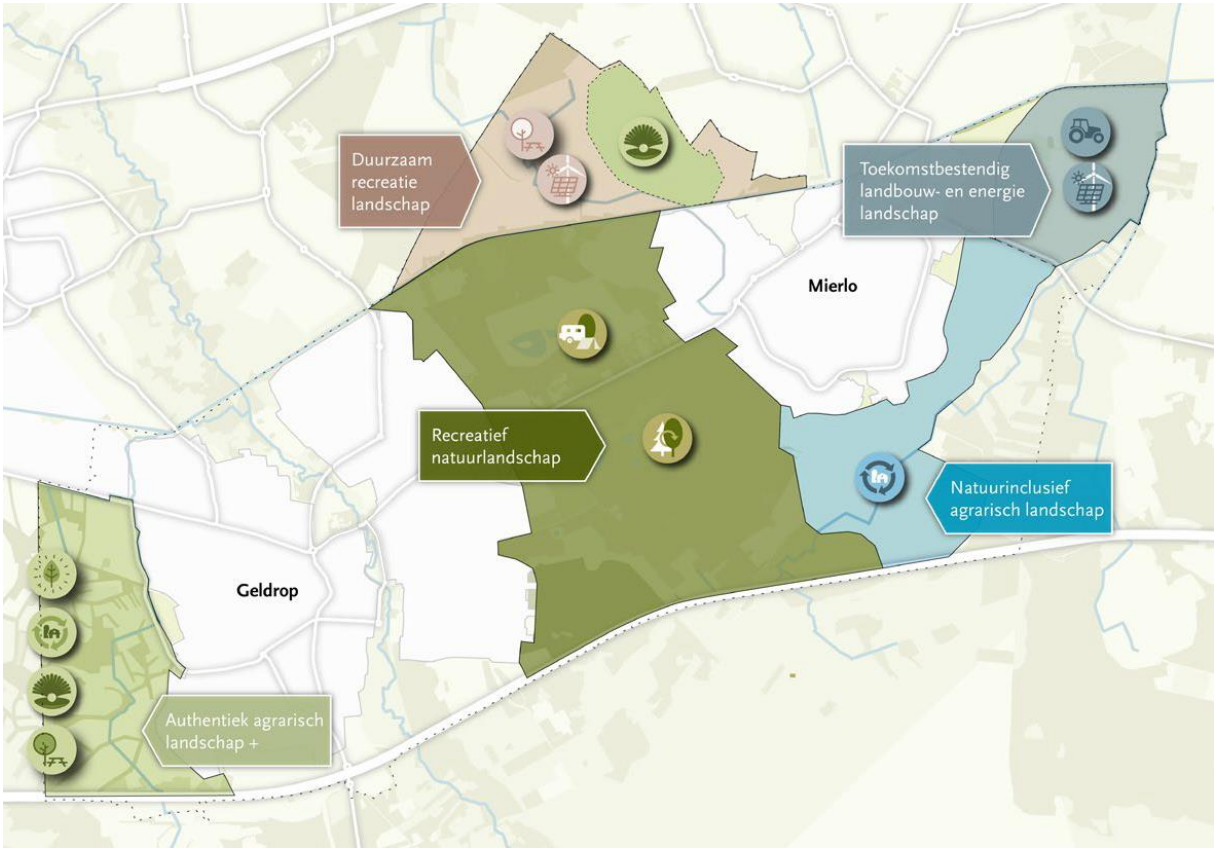
In het buitengebied zijn functies en opgaven met elkaar verweven: landbouw, natuur, recreatie en bedrijvigheid versterken elkaar en ook duurzame opwek van energie, waterberging en alternatieve woonvormen zijn ingebed in de omgeving.

Ambities multifunctioneel landelijk gebied

In 2044 is er een multifunctioneel buitengebied waar de beschikbare ruimte optimaal wordt gebruikt voor een veelheid aan functies, zoals bijvoorbeeld natuur, recreatie, waterberging, cultuurhistorie, energieopwekking, (agrarische) bedrijvigheid en wonen. De functies zijn met elkaar verweven, zodat de beschikbare ruimte meervoudig wordt gebruikt. Er zal in elk gebied een goede balans te zien zijn tussen de functies, in aansluiting op de kwaliteiten van de natuur en het landschap. Over het algemeen ligt de nadruk in het buitengebied op natuur en recreatie.

Het landelijk gebied en brede welvaart

Het landelijke gebied is een uitloopgebied voor de inwoners in de kernen. Daar kunnen zij recreëren, bewegen en ontspannen. Voor agrariërs is het van belang dat zij op een natuurinclusieve manier zonder stress een goede boterham kunnen verdienen.



Maatschappelijke opgaven

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Natuur

Natuurbehoud en -ontwikkeling is een leidende factor in het landelijke gebied. De natuur dient te worden versterkt, voor een belangrijk deel ten behoeve van ecologie en biodiversiteit. Ook is het nodig om de kwaliteit van de water(huishouding) te versterken. Het is afhankelijk van het gebied in welke mate er een opgave ligt.

Recreatie

Om de positie van Geldrop-Mierlo als recreatieve gemeente te versterken, is het nodig om in het landelijk gebied nieuwe mogelijkheden voor recreatie te realiseren.

Klimaatadaptatie

Door de toenemende klimaatuitdagingen moet het landschap op zo'n manier worden ingericht dat er wordt geanticipeerd op langdurige droogte, hitte en hevige regenbuien (pieksituaties).

Natuurinclusieve landbouw

Een belangrijke opgave is om toe te werken naar een natuurinclusieve landbouw om de impact van agrarische bedrijvigheid op de natuur te verminderen. Dat draagt door een beter bodemleven bij aan de biodiversiteit, een betere waterkwaliteit en het vasthouden van water. De uitdaging is dat dit gebeurt zonder dat dit nadelige financiële gevolgen heeft voor de agrarische ondernemers. Met een natuurinclusief agrarisch landschap kan landbouw, natuur en water met elkaar verweven worden in plaats van deze van elkaar te scheiden. Hiermee wordt het landschap aantrekkelijker. Een mogelijkheid is ook dat de landbouw meer gaat voorzien in duurzame grondstoffen voor biobased bouwen.

Beter vasthouden van gebiedseigen water

Om te voorkomen dat er in periodes met weinig regenval verdroging en natuurbranden ontstaan is het nodig om meer water vast te houden in het landelijk gebied. Ook zorgt dit ervoor dat hevige buien beter kunnen worden opgevangen. Op deze manier wordt gewerkt aan een klimaatbestendig buitengebied, waarmee bovendien de kwaliteit van de natuur versterkt wordt.

Energieopwekking

Geldrop-Mierlo staat voor de opgave om bij te dragen aan de regionale grootschalige opwek van duurzame energie. Door multifunctioneel gebruik van het landelijk gebied kunnen er kansen worden benut voor het realiseren van zonnevelden.

Bedrijvigheid in landelijk gebied

Voor een vitaal landelijk gebied is het van belang om passende functies te vinden om een gezonde economische basis te hebben en te zorgen voor een zekere levendigheid. Agrarische bedrijvigheid blijft qua bedrijvigheid de hoofdmoot voor het buitengebied.

Doorlopend groen

Geldrop-Mierlo heeft doorlopende groenstructuren voor biodiversiteit en klimaatadaptatie, wat bijdraagt aan het natuurwerk in de regio en Brabant. Door recreatiemogelijkheden is deze natuur bovendien op een fijne manier beleefbaar voor inwoners van Geldrop-Mierlo en de regio.

Ambities doorlopend groen

In 2044 zijn er robuuste doorlopende groenstructuren en is er een hogere biodiversiteit. Het groen loopt binnen en buiten Geldrop-Mierlo zonder barrières door en is onderdeel van de groene long in het verstedelijkte gebied van Eindhoven en Helmond. De buitengebieden van Geldrop-Mierlo vormen zo een bijzonder stedelijk uitloopgebied, wat ons onderscheidende groene woonklimaat versterkt. De sterke ecologische verbindingen dragen bij aan de hogere biodiversiteit. Bovendien hebben de gebieden bijzondere landschappelijke kwaliteiten. Bos en heide beslaan een groot deel van het buitengebied en leveren een belangrijke bijdrage aan het Natuur Netwerk Brabant en de CO2-opslag. We zijn ingespeeld op veranderingen in het klimaat en goed in staat om periodes van hitte, droogte en hevige regenval op te vangen. Door zonering van bossen en heide is er bovendien ruimte voor recreatie in de vorm van wandelen, fietsen, sporten en verblijven.

Doorlopend groen en brede welvaart

Natuur is een belangrijke factor voor de kwaliteit van leven. Gezonde natuur en biodiversiteit is belangrijk voor het in stand houden van ecosystemen en leveren bovendien een bijdrage aan luchtkwaliteit. Los daarvan is het ontspannen en bewegen in natuurgebieden voor veel mensen van meerwaarde.



Doorlopend groen

Maatschappelijke opgaven doorlopend groen

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Opheffen van barrières in het natuurnetwerk

Om de kwaliteiten van natuurgebieden te beschermen en te verbeteren is het nodig om de natuurgebieden beter op elkaar aan te sluiten. Hiermee loopt het groen binnen en buiten de gemeente door. Barrières in het (regionale) natuurnetwerk moeten worden opgeheven, zodat diersoorten zich vrijer kunnen bewegen zonder verstoring door menselijke activiteiten. Denk hierbij aan het realiseren van passages bij bijvoorbeeld spoorwegen, snelwegen, etc.

Natuurlijke netwerken aanvullen

Om de robuuste groenstructuren doorlopend groen te krijgen is het nodig om de gaten in het ecologische netwerk in te vullen. Het is de wens om natuurgebieden te vergroten ten behoeve van onder andere het versterken van de biodiversiteit, klimaatadaptatie en een grotere CO2-opslag. De opzet is om nog voor 2028 zo'n 40 hectare aan extra natuur te realiseren.

Economische kracht

De Geldrop-Mierlose economie is aangesloten op de bedrijvigheid in Brainport Eindhoven en we hebben moderne, vitale en duurzame bedrijventerreinen met gevarieerde werkgelegenheid. Er is een ruim aanbod van recreatieve voorzieningen en activiteiten. De winkels, horeca en evenementen zijn belangrijke pijlers voor de levendigheid in Geldrop en Mierlo.

Ambities economische kracht

In 2044 is er in Geldrop-Mierlo een solide economische basis door gevarieerde bedrijvigheid die past binnen Brainport. De nadruk ligt daarbij op MKB-bedrijven met een accent op techniek, dienstverlening, centrumfuncties en recreatie. De bedrijventerreinen zijn niet gegroeid qua oppervlakte, maar zijn wel vitaal, duurzaam en kennen een efficiënt ruimtegebruik. Het gemiddelde bedrijf in Geldrop-Mierlo neemt niet veel ruimte in, maar brengt wel een (relatief) hoge arbeidsinzet met zich mee. Hierdoor is er voor inwoners gevarieerde werkgelegenheid dichtbij huis, voor verschillende vakgebieden en opleidingsniveaus.

Economische kracht en brede welvaart

Materiële welvaart is voor inwoners een duidelijke randvoorwaarde om in welzijn te kunnen leven. Een goede werkgelegenheid draagt daar aan bij. Ook het hebben van goede voorzieningen en daarmee het hebben van een goed vestigingsklimaat is van toegevoegde waarde.

Maatschappelijke opgaven economische kracht

De komende vijf tot tien jaar liggen er binnen de samenleving de volgende opgaven:

Gevarieerde werkgelegenheid

Er is in de gemeente behoefte aan een gevarieerde werkgelegenheid, voor verschillende typen opleidingsniveaus en vakgebieden. Daarvoor is het nodig dat er een passend profiel komt voor de verschillende bedrijventerreinen en dat daar naartoe wordt gewerkt. Op die manier wordt er het beste tegemoet gekomen aan de lokale behoefte. Bij het realiseren van de goede mix aan werkgelegenheid is ook het aanbod voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt van belang, alsook de beschikbaarheid van bijbanen en stageplekken voor de jeugd.

Nieuwe vormen van werken

Wonen en werken raken steeds meer vermengd doordat nieuwe vormen van thuiswerken en hybride werken een vlucht hebben genomen. Het aantal zzp'ers neemt toe, waarvan een deel in netwerken actief is en samenwerkt. De grens tussen wonen en werken vervaagt daardoor, terwijl de behoefte om elkaar te ontmoeten en te netwerken groter wordt. De verbondenheid in de regio, gecombineerd met een rustig en groen woonmilieu, maakt Geldrop-Mierlo bijzonder geschikt voor deze vormen van werken. Om Geldrop-Mierlo aantrekkelijk te maken is het nodig dat er ruimte komt voor werken en ontmoeten in de centra en in de wijken.

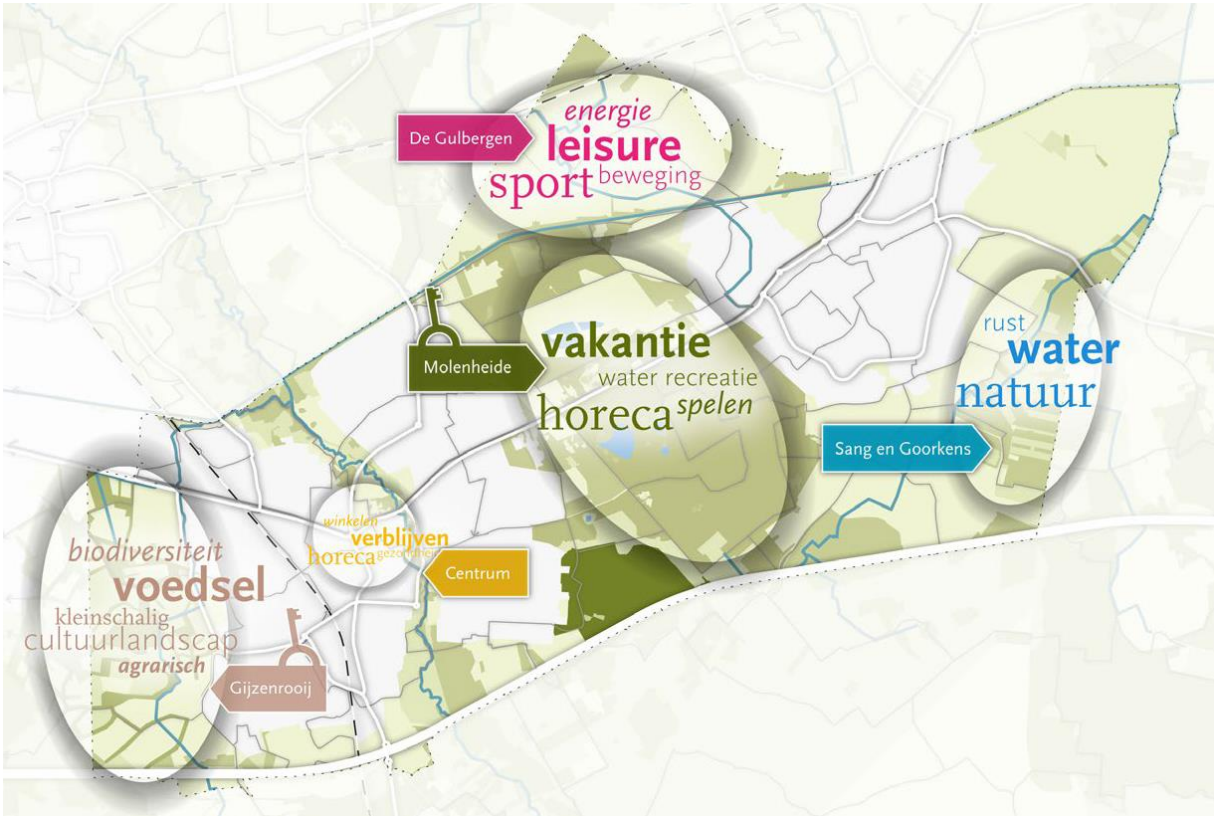


Recreatief profiel

Door de ligging in de regio en door het aantrekkelijke buitengebied van Geldrop-Mierlo ligt er een kans om de recreatieve sector in de gemeente te versterken. Dit kan door het sterker neerzetten van een recreatief profiel en het vergroten van het aanbod en de kwaliteit van recreatieve voorzieningen. Daarvoor moeten de recreatieve mogelijkheden in zowel het buitengebied als de centra worden uitgebreid.

Evenementenaanbod

Ter bevordering van de verbinding tussen inwoners van Geldrop-Mierlo en het aantrekken van bezoekers, is het nodig het evenementenaanbod in Geldrop-Mierlo te verbeteren. Zowel in het algemeen als voor jongeren in het bijzonder.



Organisatiegraad ondernemers

Voor de intensivering, revitalisering, en verduurzaming van bedrijventerreinen is actieve betrokkenheid van bedrijven en samenwerking tussen bedrijven relevant. Dat betekent dat er organiserend vermogen en daadkracht nodig is van gezamenlijke bedrijven, wat vraagt om het versterken van de organisatiegraad op bedrijventerreinen. Dit zal ten goede komen aan de aanpak van verschillende opgaven op bedrijventerreinen. Het opzetten van een vorm van een ondernemersfonds kan hier ondersteunend aan zijn.

Duurzaamheid

Geldrop-Mierlo is in 2044 klimaatbestendig, natuurpositief en bijna CO2 neutraal.

Ambities duurzaamheid

In Geldrop-Mierlo beperken we onze bijdrage aan klimaatverandering zoveel mogelijk. Daarom zijn we in 2044 bijna zover dat we CO2 neutraal en aardgasvrij leven en werken. Hiermee geven we mede uitvoering aan de landelijke ambitie om dit in 2050 volledig te bereiken. Praktisch gezien betekent dit dat we in 2044 20% tot 30% minder energie gebruiken dan in 2017 en dat we voor onze energiebehoefte duurzame energie opwekken. Inwoners, bedrijven en verenigingen leven en werken klimaatbewust en duurzaam. Op alle geschikte daken liggen daarom zonnepanelen en waar het landschappelijk past wordt grootschalig energie opgewekt. Daarnaast is nog slechts 5% van ons afval restafval, zodat we nog maar een kleine stap hoeven te zetten om – conform de landelijke ambitie – in 2050 volledig circulair te zijn. Producten zijn waar mogelijk biobased, ook voor bouwen. Ook worden ze hergebruikt of gerecycled naar nieuw te gebruiken materialen en de hoeveelheid producten en materialen in producten is teruggedrongen. Zo hebben we zo min mogelijk nieuwe grondstoffen nodig.



We zijn in 2044 er ook hard naar onderweg dat Geldrop-Mierlo waterrobuust en klimaatbestendig is. De kans is zeer klein dat bij hevige neerslag onze hoofdwegen onder water staan of dat er water in gebouwen loopt. Ondanks dat het hard regent blijven alle wegen bereikbaar en staat er geen afvalwater op straat. Bovendien is Geldrop-Mierlo met voldoende koelteplekken zo ingericht dat de gevoelstemperatuur niet hoog oploopt als het heel heet is. Op de loop- en fietsroutes is er voldoende schaduw en in de buurten is er voldoende groen. Gezondheidsrisico's worden zo voorkomen.

Tot slot is Geldrop-Mierlo in 2044 een natuurpositieve gemeente. De biodiversiteit in Geldrop-Mierlo is aan het herstellen en is zelfs toegenomen. Ook is de (beschermde) natuur in Geldrop-Mierlo toegenomen. Er is in tuinen en de openbare ruimte meer biodivers stedelijk groen en het groen en de natuur in Geldrop-Mierlo is minder versnipperd en vormt een netwerk. Landbouw is natuurinclusief en ook bedrijventerreinen en woonwijken zijn natuurinclusiever. Bij nieuwbouw is een van de ontwerpuitgangspunten standaard dat gebouwen natuurinclusief zijn en bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit.

Duurzaamheid en brede welvaart

Werken aan verduurzaming wordt gezien als een belangrijke mondiale transitieopgave ten behoeve van brede welvaart, met name vanwege de wens dat welzijn ook naar de toekomst toe geborgd is. Circulariteit, klimaatadaptatie, energietransitie en biodiversiteit maken allemaal deel uit van die transitieopgave.

Maatschappelijke opgaven duurzaamheid

In de komende vijf tot tien jaar liggen er op het vlak van duurzaamheid de volgende opgaven:

Energiebesparing

We staan voor de uitdaging om te besparen op energie. Dat betekent onder andere dat de panden in Geldrop-Mierlo duurzamer moeten zijn, zowel bestaande bouw als nieuwbouw. En zowel wat betreft woningen, maatschappelijke accommodaties, bedrijfspanden als overheidsgebouwen. Sterker nog, met het oog op de ambities is het wenselijk om hier een versnelling in aan te brengen. Daarnaast is het belangrijk dat de leefomgeving en het gedrag van inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden duurzamer wordt. In de praktijk ligt er dus de opgave dat we allemaal zuiniger met energie omgaan. Zo is het bijvoorbeeld aan particulieren om in huis bewust energiezuinige

keuzes te maken, aan bedrijven om te kijken hoe ze hun bedrijfsprocessen energiezuinig in kunnen richten en aan de gemeente om in de openbare ruimte te kiezen voor energiezuinige oplossingen.

Zon op dak en zonneparken

De belangrijkste kans in Geldrop-Mierlo voor het opwekken van duurzame elektriciteit is via zonnepanelen op dak. Inwoners, bedrijven, corporaties, verenigingen en overheden staan allen aan de lat om hier stappen in te maken. Hier kunnen we werk van maken als individuen, maar ook door mogelijkheden voor collectieve initiatieven te creëren en te benutten. Voor grootschalige opwek van duurzame energie zullen daar waar mogelijk zonneparken moeten worden gerealiseerd. Dat is nodig voor onze energieneutraliteit en om een bijdrage te leveren aan de 2 TWh aan grootschalige energieopwekking die vanuit de regio is toegezegd aan het Rijk.



Warmtevoorziening zonder gas

Het is algemeen bekend dat we in Nederland van het gas af gaan. Dit is een omvangrijke exercitie, waarin we moeten toewerken naar andere manieren om te voorzien in warmte, zonder dat we het elektriciteitsnet al te veel gaan belasten. Hiervoor moeten we gebouwen waar dat kan gaan verwarmen met lage temperatuur verwarming. Voor een groot deel kan dit doordat individuele inwoners en bedrijven een eigen warmtevoorziening installeren en waar mogelijk kan het tot stand komen via collectieve warmtevoorzieningen in wijken, de centra en op bedrijventerreinen. Dit is een groeiproces. In 2030 zal zo'n 20% van de gebouwen op een duurzame manier worden verwarmd en in 2050 zal dat bij alle gebouwen zo zijn. Aandachtspunt binnen deze opgave is het zo goed mogelijk gebruiken van warmtebronnen die er zijn, bijvoorbeeld aardwarmte, water of restwarmte.

Hoe pakken we de warmtetransitie aan?

De eerste stap in de overgang naar duurzame warmte is om gebouwen beter te isoleren. Daarnaast hebben we duurzame warmtebronnen nodig om gebouwen te verwarmen. We willen nu waar dat kan inzetten op warmtenetten die werken op lage of middelhoge temperatuur. Deze warmtenetten kunnen we vullen met warmte uit oppervlaktewater of uit restwarmte van bedrijven (zoals fabrieken, supermarkten en bakkerijen).

Aardwarmte willen we ook gebruiken, maar dat is voor 2030 waarschijnlijk nog niet mogelijk. Hoewel we in eerste instantie inzetten op gezamenlijke warmtenetten, zal voor de meeste gebieden een individuele warmtevoorziening nodig zijn. We blijven ook kijken of er nieuwe technieken komen om gebouwen te verwarmen, maar wachten daar niet op.

De woonwijken kunnen ook bijdragen aan het opwekken van energie. Daarom willen we slimme netwerken (smartgrids) in de wijken, waar we duurzame energie opwekken met zonnepanelen en elektrische auto's gebruiken om energie op te slaan. Dit vraagt om goede laadmogelijkheden voor elektrische (deel)auto's in de wijken. Naast een slim elektriciteitsnet willen we waar mogelijk ook kleine warmtenetten opzetten, die op een duurzame manier warmte opwekken en lokaal opslaan.

Omgaan met netcongestie

We gebruiken steeds meer elektriciteit en wekken ook steeds meer energie op. Dat leidt tot uitdagingen op het vlak van energietransport en -opslag. Het huidige elektriciteitsnet kan dit niet aan. Hiervoor moet aan verschillende oplossingen worden gewerkt, omdat elke optie op zichzelf de uitdaging niet volledig kan slechten. Een deel van de oplossing ligt in het verzwaren van het elektriciteitsnet. Daarnaast moet er worden ingezet op het zo dicht mogelijk bij elkaar houden van opwek en gebruik. Tot slot is er de optie dat inwoners en/of bedrijven met energiehubs gaan werken.

Energiehubs
Via deze hubs kunnen de deelnemers de opwek, opslag, conversie en het verbruik van energie op elkaar afstemmen. Feitelijk gaat het om samenwerking tussen producenten en gebruikers van energie. Energiehubs ontwikkelen zich vaak in stappen en kunnen groeien qua aantal deelnemers en activiteiten. Naast energie kan het ook gaan om de productie en het gebruik van warmte en om de productie en het gebruik van duurzame gassen. Binnen deze opgave ligt de noodzaak om de samenwerking te zoeken, een goede organisatie op te zetten en – als overheid – om ondersteunende middelen te bieden.

Bestand tegen hevige neerslag, hitte en droogte
Om de gevolgen van hevige neerslag, hitte en droogte te beperken is er in essentie één oplossing: groen en natuur. Daarmee realiseren we minder verhard oppervlak, meer waterbergend vermogen, meer schaduw, meer warmteabsorptie en meer mogelijkheden om te vernatten op de goede plekken. De komende jaren is het daarom nodig om zowel in als buiten de bebouwde kom te investeren in groen. Dit zien we terug in opgaven binnen de leefbare groene wijken, via het doorlopend groen in het buitengebied en via de multifunctionaliteit in het buitengebied.

Herstel en toename biodiversiteit via groen
Bij het realiseren van meer groen snijdt het mes aan twee kanten, want door te investeren in groen en natuur versterken we buiten klimaatadaptatie ook de biodiversiteit. Hierbij is het belangrijk dat het juiste groen er is en dat daar variatie in is, zodat het voor veel dieren voedsel, verblijfplaatsen/voortplantingsplekken, mogelijkheden tot verplaatsen en veiligheid biedt. Voor de biodiversiteit is daarbij ook nog van belang dat groenstructuren en natuurgebieden met elkaar verbonden zijn, zodat de leefgebieden voor dieren ruimer zijn en zij van het ene gebied naar het andere gebied kunnen trekken. Het investeren in groen gaat verder dan het vergroenen van de openbare ruimte. Het is ook noodzakelijk dat tuinen vergroenen, dat gevels vergroenen en dat agrarische percelen meer natuurinclusief worden.

Herstel en toename biodiversiteit via gebouwen
Niet alleen is groen nodig om de biodiversiteit te versterken. Voor de soorten die in of op gebouwen leven, is het nodig om natuurinclusief te bouwen en te verbouwen.

Restafval reduceren
Circulariteit betekent dat we in staat zijn om geen afval meer te produceren. Dat vraagt om een andere manier van denken: waar we nu in termen van afval denken, moeten we gaan denken in termen van hergebruiken van producten, materialen en grondstoffen. We zetten de komende jaren er met elkaar – inwoners, bedrijven, overheden – op in om steeds minder afval te produceren door bewust te consumeren en bedrijfsprocessen te verduurzamen. Dat betekent dat we vaker (op volgorde van prioriteit):

- afzien van producten en producten intensiever gebruiken (o.a. door producten te delen);
- producten efficiënter fabriceren of efficiënter maken in het gebruik;
- producten hergebruiken;
- producten repareren of productonderdelen hergebruiken;
- materialen hergebruiken of energie terugwinnen uit materialen;
- restanten hergebruiken of recyclen naar te gebruiken materialen.

Mobiliteit

Binnen het mobiliteitssysteem voeren duurzame vervoersvormen en langzaam verkeer de boventoon. Geldrop-Mierlo en de bestemmingen binnen de dorpen zijn bereikbaar door het toegenomen gebruik van de fiets en het OV en de leefbaarheid binnen de woonkernen is toegenomen door een vermindering van het doorgaand autoverkeer.

Ambities mobiliteit

We zijn in 2044 duurzaam verbonden met de stedelijke regio en de wereld om ons heen. Ongeacht de toegenomen drukte in de regio zijn we in Geldrop-Mierlo goed bereikbaar, doordat we een optimale mix hebben van fietsgebruik, openbaar vervoer en automobiliteit. Allen zijn onmisbare schakels in het mobiliteitsnetwerk en allen zijn geënt op duurzame vormen van vervoer. Doordat inwoners vooral met de fiets gaan en het OV pakken, zal het autogebruik per huishouden verminderd zijn.

We hebben wandel- en fietsverbindingen tussen de wijken, het centrum en bedrijventerreinen en comfortabele fiets- en OV-verbindingen met Eindhoven en Helmond. Het fietsen binnen Geldrop en Mierlo is aantrekkelijk door rechtstreekse, comfortabele en veilige verbindingen. Voor verder weg gelegen bestemmingen doen inwoners in eerste instantie een beroep op het OV. Pas in tweede instantie wordt de auto hiervoor gebruikt.



Onze autobereikbaarheid is goed, onder andere doordat Geldrop en Mierlo zo min mogelijk een functie hebben voor het regionaal doorgaand verkeer. De wegen in onze gemeente zijn dan ook veelal ingericht op een adequate afwikkeling van het langzaam verkeer en het OV. Het autoverkeer is duurzaam, door gebruik van auto's die weinig milieubelastend zijn. Daarnaast is deelvervoer volledig ingeburgerd. Het is daarmee een belangrijke schakel in 'mobility as a service (MAAS)': om van A naar B te komen, gebruiken we verschillende vervoersvormen die op elkaar aansluiten.

Mobiliteit en brede welvaart

Mobiliteit levert een belangrijke bijdrage aan brede welvaart van mensen. Het stelt hen in staat banen, voorzieningen en sociale contacten te bereiken en het kan een positieve bijdrage leveren aan hun fysieke en mentale gezondheid. Mobiliteit kan echter ook de brede welvaart verlagen door het veroorzaken van verkeersonveiligheid, geluidsoverlast, milieuvervuiling en klimaatverandering. Bij mobiliteitskeuzes moet daarom een breed scala aan aspecten worden afgewogen, onder andere of mensen daadwerkelijk gebruik kunnen maken van vervoersaanbod en ook of de positieve en negatieve effecten verdeeld zijn over verschillende groepen mensen.

Maatschappelijke opgaven mobiliteit

In de komende vijf tot tien jaar moeten we als samenleving de volgende opgaven oppakken:

Snelle en comfortabele fietsroutes naar buiten de gemeente

We hebben behoefte aan betere en een variatie aan comfortabele verbindingen met de stedelijke regio. Om het gemotoriseerd verkeer te beperken of zo min mogelijk te laten toenemen, is de hoop vooral gevestigd op toenemend gebruik van de fiets. Door het toegenomen gebruik van de e-bike en speedbike is de fiets een serieuze vervoersoptie voor bestemmingen in een groot deel van Eindhoven en Helmond of bijvoorbeeld in Nuenen of Someren. Daarvoor zijn snelle en comfortabele fietsroutes nodig vanuit de kernen naar omliggende gemeenten, met zo weinig mogelijk barrières en zo rechtstreeks mogelijke aansluitingen op de centra, bedrijventerreinen en OV-knooppunten in Eindhoven en Helmond.

Aantrekkelijk openbaar vervoer

Het openbaar vervoer kan een aantrekkelijk alternatief worden als het treinstation centraler wordt gesteld door het opnemen van het station in de stedelijke ontwikkeling van Geldrop en meer te verbinden met het centrum. De opgave is om meer (vervoers)massa te creëren en om het station als multimodale knoop uit te bouwen, zodat het een knooppunt is voor verschillende soorten vervoer. In het verlengde hiervan is het wenselijk dat bij de stedelijke ontwikkeling van het centrum van Geldrop het treinstation een verkeersknooppunt wordt tussen het centrum, Zesgehuchten, Genoenhuis en Gijzenrooi. De insteek is ook dat de frequentie van treinen wordt verhoogd en dat er een busstop bij het station komt, als dat de huidige busverbindingen niet verslechtert.

Toepassen STOMP in gebiedsontwikkelingen

Het is zaak om slimme mobiliteitsoplossingen integraal deel uit te laten maken van stedenbouwkundige plannen. Door toepassing van het STOMP-principe staat de mens centraal bij gebiedsontwikkeling. Het zorgt ervoor dat er prioriteit wordt gegeven aan duurzame vormen van mobiliteit en minder prioriteit aan minder duurzame mobiliteitsvormen. De verschillende modaliteiten staan hieronder in de prioriteitsvolgorde:

1. Stappen: hoe zorgen we voor een gebied met voorzieningen op loopafstand en aantrekkelijke looproutes
2. Trappen: hoe zorgen we ervoor dat voorzieningen bereikbaar zijn met de fiets en voor directe en comfortabele fietsroutes
3. Openbaar vervoer: hoe sluiten gebieden aan op het OV-netwerk en kunnen we OV-voorzieningen en gebiedsfuncties combineren
4. Mobility as a service: kunnen we mobiliteitsdiensten aanbieden en hubs inrichten
5. Privéauto: welke gebieden moeten op welke manier bereikbaar zijn voor privéauto's en wat vraagt dat qua parkeervoorzieningen

Opvangen toename gemotoriseerd verkeer

De forse uitbreiding van het aantal woningen, bedrijven en arbeidsplaatsen in de regio zorgt voor een toename van de totale vervoersbehoefte. Dit zal ook in Geldrop-Mierlo te zien zijn, met name vanwege woon-werkverkeer van en naar Helmond en Eindhoven. Ondanks de inzet op meer OV, fiets en deelmobiliteit, wordt een toename van gemotoriseerd verkeer verwacht. Met name de rotondes bij de A67 in Geldrop hebben een verhoogde kans op congestie, wat kan terugslaan op het Bogardeind en aftakkingen daarvan. Zonder flankerende maatregelen zal het verkeer daar gaan vastlopen tijdens spitstijden, met gevolgen voor de veiligheid en leefbaarheid. Dat maakt het noodzakelijk om de doorstroming te verbeteren en het regionale verkeer om Geldrop heen te leiden.

Doorgaand verkeer om Geldrop-Mierlo heen

Met het adagium 'soepel de gemeente in en uit, maar langzaam als je binnen bent' worden de wegen de komende decennia in Geldrop en Mierlo ingericht op verblijf en langzaam verkeer. Waar mogelijk worden de verkeersstromen gescheiden en op andere plekken is er voorrang voor de fiets. De snelle autoroutes naar Eindhoven, Nuenen en Helmond moeten daarom zoveel mogelijk buitenom lopen. Daarvoor zijn we in Geldrop-Mierlo afhankelijk van het verbeteren van het regionale wegennetwerk, waaronder de verbreding van de A67. Andere versterkingen die belangrijk zijn voor onze gemeente, zijn:

- Het verbeteren van de aansluiting van de N612/ N266 op A67 en de N270;
- Het realiseren van een noordelijke ontsluiting van de N270 richting de Gulbergen;
- Het verbeteren van de aansluiting van Eindhoven op de A67 bij Leenderheide.

Fietsen en wandelen voorop

In de wijken en de centra moet de nadruk op het langzaam verkeer komen te liggen met het oog op bijvoorbeeld de verkeersveiligheid, de leefbaarheid en de transitie qua mobiliteit. Dat betekent dat er in de woonwijken en de centra ruimte moet worden gemaakt voor fiets- en voetpaden.



Voor een deel valt dit samen met het vergroenen van de woonwijken en centra, vanwege de beoogde aanleg van fiets- en wandelpaden binnen groenstroken. Het voordeel hiervan is dat deze vrij liggen van wegen en deze paden via een doorlopende groenstructuur doorlopen van wijk naar wijk.

Snelfietsroutes binnen Geldrop en Mierlo

Binnen Geldrop en Mierlo lopen veel fietsroutes langs drukke wegen. Ook rond het centrum van Geldrop lopen drukke wegen, waardoor het centrum als het ware losligt van de wijken. De ontwikkeling van snelfietsroutes kan worden aangegrepen om het fietsen ook binnen de kom aantrekkelijk te maken. Hiervoor is het doortrekken van fietsroutes nodig. Ook is er behoefte aan meer veilige rechtstreekse verbindingen die binnen Geldrop-Mierlo de centra, de werkgebieden, de woonwijken en het Geldrop-Mierlose OV-knooppunt verbinden. Dit vraagt om meer ruimte voor de fiets in de woonwijken.

Afname gebruik milieubelastende auto's

De auto blijft een belangrijk vervoersmiddel, vooral voor verder weg gelegen bestemmingen. Hierdoor is er de uitdaging om het gemotoriseerd verkeer duurzaam te maken. Het gebruik van milieubelastende auto's moet daarom worden teruggedrongen. Dat vraagt een toename van het gebruik van elektrische auto's, waterstofauto's en 'groene' brandstofauto's, ten koste van milieubelastende brandstofauto's. In het verlengde hiervan is er een groeiende behoefte aan faciliteiten om auto's op te laden (zowel aan huis als in de openbare ruimte) of om waterstof te kunnen tanken. Het toenemende aantal elektrische auto's zal overigens een grotere druk leggen op het elektriciteitsnetwerk; het waarborgen van voldoende beschikbaarheid van stroom is dus onderdeel van de opgave.

Minder dominantie van de auto

Een andere opgave die samenhangt met het belangrijk blijven van auto's is dat deze minder dominant worden in de woonwijken en de centra en dus een minder groot beslag gaan leggen op de ruimte. Er zal namelijk minder openbare ruimte beschikbaar zijn voor parkeervoorzieningen door de toename van groen en de nadruk op langzaam verkeer. Het valt te verwachten dat het belangrijker worden van de fiets en het OV ertoe leidt dat het aantal auto's per huishouden enigszins afneemt en dat deelmobiliteit toeneemt. Door het groeiende aandeel een- en tweepersoonshuishoudens is die winst echter beperkt. De echte winst zal voort moeten komen uit een verschuiving van bezit naar gebruik. Met andere worden uit het toenemen van deelvervoer. Er ligt een kans om dit te combineren met OV-hubs in Geldrop-Mierlo en in de regio en met parkeren op afstand.

Autoluwer buitengebied

In het buitengebied is het de insteek dat de gebieden autoluwer worden in combinatie met betere fietsverbindingen. De uitloopmogelijkheden in Gijzenrooi moeten bijvoorbeeld worden verbeterd door de inrichting meer te gaan richten op wandelen en fietsen in combinatie met parkeermogelijkheden aan de randen. Bij Gulbergen is een betere ontsluiting aan de noordzijde nodig, zodat de verkeersafwikkeling grotendeels plaatsvindt via de A270 en we ons in de gemeente kunnen richten op langzaam verkeersverbindingen. Aan de zuidzijde is de bereikbaarheid met de fiets en te voet een aandachtspunt, zodat het gemotoriseerd verkeer daar afneemt.

Ambities voor de gebieden

In voorgaande onderdelen van de visie lag de nadruk op toekomstperspectieven in het algemeen en op ambities en opgaven binnen thema's. Dat hebben we in dit deel vertaald naar wat dit betekent binnen de woonwijken, de centra, de buitengebieden en de bedrijventerreinen. In die gebieden komen de verschillende ambities en opgaven bij elkaar en kunnen ze in samenhang worden bekeken.

Woonwijken in 2044

Ambities in woonwijken

De woonwijken zijn het kloppende hart van Geldrop-Mierlo. Een groot deel van de ambities en opgaven op het gebied van samenleven en omgeving komen hier samen. In 2044 zien we hechte leefgemeenschappen in aantrekkelijke en duurzame woonomgevingen, passend bij de woonwensen, bevolkingssamenstelling, ons vervoer en technologie. Ook zijn de wijken dan aangepast aan de veranderingen in het klimaat. Binnen de beperkte ruimte zijn de woonwijken weliswaar stedelijker geworden door verdichting, maar wel met behoud van het dorpse karakter van Geldrop-Mierlo. Het is fijn en veilig wonen in de wijken, o.a. doordat bij de inrichting het accent is gelegd op de verblijfskwaliteit. In de woonwijken is veel groen, er zijn duurzame woningen, de straten en pleinen zijn veilig en er zijn basisvoorzieningen van hoge kwaliteit. Door de inrichting van buurten word je als het ware uitgenodigd om er lekker te wandelen, te fietsen en elkaar te ontmoeten. Inwoners kunnen er langdurig prettig wonen, doordat ze terecht kunnen in een woning die bij hun levensfase past. Door de mix van woningen leven in elke wijk verschillende groepen door elkaar. Sociale ontmoetingen staan centraal, wat er onder andere voor zorgt dat kwetsbare inwoners een sociaal netwerk hebben waar ze op terug kunnen vallen. De netwerken en de activiteiten in wijk helpen inwoners om met elkaar in contact en verbinding te komen.

Integrale netwerkaanpak in woonwijken

In woonwijken waar veel (complexe) opgaven gelijktijdig samenkomen, is een gecoördineerde aanpak noodzakelijk. Door een integrale benadering worden afzonderlijke aspecten op elkaar afgestemd en ingepast op een manier die bij de wijk past. Binnen deze aanpak wordt er geregeld gemonitord hoe de zaken zich ontwikkelen, zodat kansen en uitdagingen steeds in beeld zijn en de koers binnen het netwerk van inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden daarop kan worden aangepast. Zo zorgen we er met elkaar voor dat de wijk op een duurzame manier verbetert.

Opgaven in woonwijken

Hulp aan kwetsbare inwoners

In woonwijken is er bijzondere aandacht voor kwetsbare inwoners. Dit gebeurt door het creëren van toegankelijke voorzieningen, het versterken van sociale netwerken en het bieden van goede ondersteuning. Deze inspanningen zijn gericht op het waarborgen van hun veiligheid, zelfstandigheid en integratie in de gemeenschap, zodat een inclusieve en zorgzame leefomgeving ontstaat.

Ontmoeten

Sterke sociale netwerken zijn essentieel voor een gezonde gemeenschap. Hierbij is er extra aandacht nodig voor ontmoetingsplekken in wijken, inclusief tijdelijke of zogenaamde 'pop-up' voorzieningen. Dit helpt bewoners om activiteiten te organiseren. Toegankelijkheid voor minder mobiele mensen is daarbij belangrijk. Een belangrijke stap binnen deze opgave is het inrichten van brede scholen, waar meer functies onder één dak verzameld zijn.

Wonen

Door (kleinschalige) herstructureringen worden waar mogelijk woonwijken verdicht met meer-laagse bebouwing. Voornamelijk rond plekken waar meerdere voorzieningen geconcentreerd zijn, liggen er mogelijkheden om meer te verdichten zodat meer mensen dicht bij bestaande voorzieningen kunnen wonen.



Daarnaast is omwille van de dynamiek in woonwijken een betere mix van woningtypen nodig. In wijken met veel sociale huurwoningen is toevoeging van particuliere huurwoningen en koopwoningen wenselijk. Nieuwe sociale huurwoningen moeten juist gaan landen in wijken waar een overmaat aan particuliere huurwoningen en koopwoning te vinden is.

Voorzieningen

Hoogwaardige basisvoorzieningen zoals huisartsenzorg, tandartszorg en supermarkten zijn zoveel als mogelijk dichtbij, wat ouderen en minder mobiele mensen helpt zelfstandig te wonen. De wijken zijn ook ingericht op actief zijn en op gezond gedrag. Het vele groen bevordert beweging en ontspanning. Maatschappelijke accommodaties faciliteren ontmoetingen en wijkgerichte activiteiten, terwijl niet-dagelijkse winkels in de centra van Geldrop en Mierlo liggen.

Groen

Het groen draagt bij aan de biodiversiteit en biedt sfeer en mogelijkheden voor bewegen. Ook zorgt het voor schaduw in hete zomers en voor neerslag absorberend vermogen bij hevige buien. Door de groenstructuren te verbinden met elkaar zijn er natuurlijke verbindingen tussen wijken. De paden met bomen vormen in hete periodes schaduwrijke routes. Het opvangen van hemelwater in het groen helpt om het watersysteem minder te belasten. Ook is er een gescheiden rioolstelsel, zodat regenwater zich niet vermengd met afvalwater.



Verkeer

De fietsers en voetgangers krijgen prioriteit in de verkeersinrichting, wat zorgt voor levendigheid en veiligheid in straten. Dit is bovendien nodig om de fiets de eerste keuze te laten zijn voor als je ergens binnen Geldrop-Mierlo moet zijn. Hiervoor dienen binnen verschillende wijken 30 km-zones ingericht te worden, naar de richtlijnen van ‘duurzaam veilig’. De insteek is bovendien dat veel fiets- en wandelpaden in de groenstructuur komen te liggen, zodat het fietsverkeer wordt gescheiden van het autoverkeer en er een fietsnetwerk tussen wijken en naar het centrum ontstaat. Hiervoor wordt ook het comfort verbeterd, bijvoorbeeld door fietspaden te asfalteren en zo de wijken beter te verbinden met het hoofdfietsnetwerk. De wegen in woonwijken worden omgevormd naar fietsstraten waar de auto te gast is. Ook worden er wegen ingericht als eenrichtingswegen, waardoor er ruimte beschikbaar komt voor fietsers, wandelaars en openbaar groen. Bij dit alles is er aandacht voor de toegankelijkheid voor minder mobiele mensen.

Duurzaamheid

In het verlengde van de duurzaamheidsambities is het de wens dat in 2030 – als tussenstap naar de ambitie voor 2044 – ongeveer 20% van alle woningen op een duurzame manier worden verwarmd. In die woningen wordt er dan geen aardgas meer gebruikt voor de verwarming, warm water en koken. Dat gebeurt wijkgericht. Daarnaast moeten woningen natuurinclusief en klimaat-adaptatief worden. Ook het reduceren van het energieverbruik is nodig om de duurzaamheidsdoelstellingen te halen, zowel door gedragsverandering als door het isoleren van woningen.

Elektriciteitsvoorziening

Een forse verandering die in diverse wijken moet plaatsvinden, is het uitbreiden van het energie-netwerk. Dit is nodig vanwege het elektrificeren en het meer en meer opwekken van duurzame energie in wijken. Er zal ondergrondse en bovengrondse energie-infrastructuur ingepast moeten worden, bijvoorbeeld in de vorm van meer en dikkere kabels en extra elektriciteitsstations.

Veiligheid en overlast

Fysieke en sociale veiligheid moeten op een goed niveau zijn, zowel objectief als qua beleving. Qua sociale veiligheid in woonwijken is het vooral zaak om stevige netwerken te hebben om goed in te kunnen spelen op bijvoorbeeld overlast gevend gedrag (bijv. wat betreft afval), polarisering, onbegrepen gedrag, woningvervuiling, (escalatie

van) crimineel gedrag van jeugdigen, ondermijning, etc. Wat betreft de fysieke veiligheid is het de insteek dat risicobronnen zoveel mogelijk worden gescheiden van woon- en verblijfsgebieden. Denk hierbij aan gevaarlijke stoffen, de uitstoot van fijnstof, geuroverlast of geluidsdruk. In woonwijken nabij drukke wegen of nabij bedrijventerreinen is er extra aandacht voor het voorkomen van gevaarlijke situaties of het beperken van de hinder. Dit kan via beschermende maatregelen langs wegen, het uitplaatsen van milieuhinderlijke bedrijvigheid en een betere geluidsisolatie in nieuwe woningen.

De maatschappelijke opgaven in woonwijken op een rij

- Creëren van ontmoetingsplekken (zowel binnen als buiten)
- Verbreden van het activiteitenaanbod waarmee inwoners met elkaar in verbinding komen
- Kwetsbare inwoners helpen om mee te doen
- Vernieuwen, transformeren en verduurzamen van het woningaanbod
- Realiseren en behouden van voor iedereen toegankelijke basisvoorzieningen op een bereikbare afstand
- De wijken dooraderen met groen
- De fiets vooropzetten in de wijken door wegen in te richten als fietsstraten en als eenrichtingswegen
- Meer mogelijkheden voor bewegen in de inrichting van wijken inbedden
- Klimaatbestendig maken van de wijken (ten aanzien van wateroverlast en hitte)
- Overstappen van verwarmen met aardgas naar duurzame warmtevoorziening
- Het afkoppelen van hemelwater voor een gescheiden rioleringsstelsel

Een korte blik op de woonwijken

Hierna is per woonwijk een impressie gegeven en zijn de belangrijkste opgaven uitgelicht.

Opgavegericht werken met wijkfoto's

De wijkfoto's die sinds kort beschikbaar zijn (zie de bijlage 'Trends & Cijfers'), zullen de grondslag zijn om samen met inwoners te kijken naar welk totaalpakket aan opgaven er in een wijk ligt en hoe de verschillende opgaven op elkaar aansluiten. Dat kan door inhoudelijke raakvlakken zijn, maar ook doordat er een bepaalde volgordelijkheid in de tijd is. Op basis daarvan kan wijkgericht een programma worden gemaakt en uitgevoerd, samen met inwoners en netwerkpartners.

De Akert (Geldrop)

Deze woonwijk ligt tegen het Dommeldal aan en heeft veel wandelgroen. Het verkeer in de wijk is rustig, maar aan de randen is er druk verkeer.



De beleving van inwoners is dat er relatief veel afval op straat zwerft, wat zorgt voor een wat verloederd beeld. De wijk heeft een zeer actieve wijkvereniging.

Opgaven in de Akert

> Verminderen van het aandeel verouderde woningen, dan wel verduurzamen van deze woningen
> Verbreden van de groep mensen die actief is binnen de wijk, vooral door verjonging
> Verbeteren van de uitstraling van de wijk, o.a. door het verminderen van afval op straat
> Uitbreiden van het aantal ontmoetingsplekken en activiteiten voor kinderen
> Verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte (m.n. voetpaden) voor mindervaliden

Braakhuizen-Noord (Geldrop)

Deze wijk kenmerkt zich door een rustige, prettige woonomgeving. Er wordt wel de nodige verkeers-overlast ervaren. Ook is het woningaanbod wat eenzijdig en staan er relatief veel verouderde woningen. Er is weinig verbinding tussen de buurten in de wijk. Inwoners kunnen dichtbij huis hun boodschappen doen in de supermarkt in de wijk.



Opgaven in Braakhuizen-Noord

> Aanpassen van het woningaanbod, zodat er verduurzaming plaatsvindt en er door meer variatie in woningtypes een betere mix ontstaat
> Versterken van sociale samenhang tussen buurten, o.a. door het versterken van de groep mensen die actief zijn in de wijk en het uitbreiden van ontmoetingsplekken binnen en buiten
> Verbeteren van de openbare ruimte in de wijk

Braakhuizen-Zuid (Geldrop)

De inwoners in deze wijk ervaren een gemoedelijke sfeer en sociale cohesie, hoewel er uitdagingen liggen om culturen te verbinden. Er zijn zorgen over overlast van jongeren. Ook worden problemen ervaren door afval op straat. Er zijn veel voorzieningen in de wijk en deze zijn ook nabij door de ligging tegen het centrum aan. Er staan relatief veel verouderde woningen en de uitstraling van het openbaar gebied laat te wensen over.



Opgaven in Braakhuizen-Zuid

> Aanpassen van het woningaanbod, zodat het beter aansluit op de zich ontwikkelende woonbehoefte en er verduurzaming plaatsvindt
> Verbinden van verschillende culturen in de wijk en meer inclusieve gemeenschapsvorming
> Verbreden van de groep mensen die actief is binnen de wijk, vooral door verjonging
> Verminderen van afval op straat
> Verbeteren van het veiligheidsgevoel

De Coevering (Geldrop)

Deze wijk ligt tegen het Dommeldal aan en het bos is nabij. In de wijk zelf is er ook veel groen te vinden in de vorm van plantsoenen met mooie, volwassen bomen. Met de aanwezigheid van winkelcentrum De Coevering, een basisschool en een huisartsenpraktijk is het voorzieningenniveau hoog. Deze wijk kenmerkt zich door een hoge dichtheid, een groot aandeel sociale woningbouw, veel verouderde woningen en weinig parkeerplekken. Er wordt ervaren dat de sociale cohesie afneemt en mensen maken zich zorgen over de samenstelling in de wijk en het effect hiervan op de leefbaarheid. In de Coevering wonen bovendien relatief veel kwetsbare mensen. Ook wordt er overlast ervaren door gedrag van jeugdigen en ligt er relatief veel zwerfafval op straat.



Opgaven in de Coevering

> De veerkracht van mensen verbeteren, o.a. door in te zetten op bestaanszekerheid en laaggeletterdheid aan te pakken
> Aanpassen van het woningaanbod, zodat er door meer variatie in woningtypes een betere mix ontstaat en er verduurzaming plaatsvindt
> Op een meer duurzame manier in warmte voorzien
> Verbinden van verschillende culturen in de wijk en meer inclusieve gemeenschapsvorming (met specifieke aandacht voor diverse groepen)
> Verbeteren van de leefomgeving in sommige gedeeltes van de wijk, o.a. door het meer benutten van de openbare ruimte, groen, beperken van overlast en verminderen van afval op straat
> Meer ontmoetingen tussen inwoners, o.a. door meer ontmoetingsplekken en door meer activiteiten

Genoenhuis (Geldrop)

Deze wijk heeft een rustig karakter en er heerst een sociale sfeer, ondanks dat er relatief veel mensen wonen die minder de verbinding zoeken. Er wonen bovendien steeds meer internationals in de wijk, die vooralsnog minder onderdeel zijn van de gemeenschap. De inwoners ervaren wooncomfort en een prettige leefomgeving. Het is er rustig, hoewel de A67 zorgt voor geluidsoverlast. De wijk is al ingericht op de fiets, onder andere door het combineren van fietspaden en de groenstructuur. Er wordt echter wel disbalans ervaren. Mensen vinden dat auto's wel erg worden geremd en dat de fietspaden langs speeltuinen voor onveilige situaties zorgen.



Opgaven in Genoenhuis

> Versterken van de sociale cohesie in de wijk door wijkactiviteiten en het realiseren van ontmoetingsplekken
> Realiseren van zorgvoorzieningen
> Realiseren dat internationals meer deel uitmaken van de gemeenschap, bijvoorbeeld door mee te doen in het verenigingsleven en de Nederlandse taal machtig te worden

Kerkakkers (Mierlo)

Deze wijk is in twee etappes gebouwd. In de jaren '60 zijn er in Kerkakkers I vrijstaande en half-vrijstaande woningen gebouwd. Het decennium daarop is Kerkakkers II tot stand gekomen. Dit is een zogenaamde bloemkoolwijk, wat kenmerkend is voor de jaren '70. De vier straten lopen kronkelig door de buurt en hebben veel zijtakken. Kerkakkers is een van de meest kansrijke wijken om op een duurzame manier in warmte te voorzien, dus zonder gas te gebruiken.



Opgaven in Kerkakkers

> Verduurzamen van woningen, o.a. door isoleren en door op een meer duurzame manier in warmte te voorzien
> De woningmix verbreden met meer woningen voor starters en senioren
> Verder vergroenen van de wijk

Luchen (Mierlo)

Dit is een nieuwbouwwijk die is ontstaan uit het buurtschap Luchen. Ook het Heidepark behoort tot de wijk Luchen. Dit is een villabuurt die in de jaren '60 gebouwd is.



Opgaven in Luchen

> Realiseren van woningen voor diverse doelgroepen, o.a. voor starters en senioren
> Verder vergroenen van de wijk

Neerakkers (Mierlo)

Deze wijk bestaat uit de buurten Bekelaar, Neerakkers I en Neerakkers II. De Bekelaar is een cluster van boerderijen die rondom een driehoekig weiland zijn gelegen. Neerakkers I is in de jaren '80 gebouwd en bestaat vooral uit rijwoningen. In de jaren '90 is vervolgens Neerakkers II gebouwd, ook met veel rijwoningen.



Opgaven in Neerakkers

> Realiseren van meer woningen voor starters en senioren
> Verder vergroenen van de wijk

Skandia-Hulst (Geldrop)

Het vele groen en de rust in de wijk draagt bij aan het wooncomfort. Hoewel in Hulst inwoners de verkeersdrukte te groot vinden. De aanwezigheid van een basisschool en de goede bereikbaarheid van zowel het centrum van Geldrop als het centrum van Eindhoven maken dat er een goed voorzieningenniveau wordt ervaren. Er zijn echter weinig basisvoorzieningen (bijv. zorgfuncties) nabij. De wijk kenmerkt zich door een grote betrokkenheid en er is een zeer actieve, jonge wijkvereniging. Tegelijkertijd zien we de wijk vergrijzen.



Opgaven in Skandia-Hulst

> Verbeteren van de bereikbaarheid van (zorg)voorzieningen voor minder mobiele bewoners
> Verbreden en meer inclusief maken van het activiteitenaanbod

Zesgehuchten (Geldrop)

Deze wijk biedt een fijne rustige woonomgeving, met veel groen en voldoende speelplekken. Tegelijkertijd zien mensen de wijk verloederen door een toename aan zwerfafval, hondenpoep en ongedierte. Opvallend is dat er relatief veel wordt ‘scheef gewoond’: mensen wonen in betaalbare woningen, terwijl zij met hun inkomen in duurdere woningen kunnen wonen. Er is veel hard rijdend verkeer en sluipverkeer. De nabijheid van het station wordt als een voordeel ervaren.



Opgaven in Zesgehuchten

> Verbeteren van de woningmix zodat verschillende doelgroepen in de wijk door elkaar en met elkaar kunnen wonen
> Aanpakken van verloedering en verbeteren van de leefomgeving rondom de Josephinehof
> Verjongen van de wijk, o.a. door meer activiteiten en ontmoetingsplekken voor jongere generaties
> Verminderen van de overlast van sluipverkeer en verbeteren van verkeersveiligheid

Ambities in de centra

In 2044 zijn de dorpscentra multifunctioneel. We winkelen er, we recreëren en vermaken ons er, we ontmoeten er elkaar, we beleven er cultuur, we wonen er en we verblijven er. De centra zijn kortom het stralende middelpunt van het dorpse leven waar alles samenkomt. Bovendien zijn de centra het startpunt voor een recreatief bezoek of een bezoek aan een evenement. Door functies te combineren zijn er levendige centra.

Vertier en cultuur

Naast dat er na een stevige impuls een levendig winkelhart is, zorgen nieuwe activiteiten en voorzieningen voor nieuwe bezoekers. De mooie pleinen, het ruime aanbod aan horeca en de verschillende parels in de centra stralen dorpse gemoedelijkheid uit en zijn recreatieve trekkers. Daarnaast is er ruimte voor verbindende evenementen die lokale bezoekers trekken en af en toe voor evenementen waar ook bezoekers vanuit de regio op afkomen.



Meervoudig gebruik van groen

Beide centra hebben een groen karakter, waarbij de groenstructuur direct ook zorgt voor de verbinding naar de wijken. Het vele groen in het centrum is enerzijds voor een prettige groene sfeer, anderzijds is het nodig voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en het welbevinden van de inwoners. In droge, warme periodes zorgt het groen voor schaduw. Bij hevige neerslag kan de regen beter in de bodem infiltreren. De ruimte voor het groen zal gevonden zijn door de autotoegankelijkheid in de centra te verminderen. Dat geeft kansen om bomenrijen te plaatsen. Het groen is ook gecombineerd met nieuwe bebouwing en parkeren. Doordat er fietspaden door het groen lopen, zijn er goede fietsverbindingen van en naar de wijken.



Wonen

We zien in 2044 een nieuw woningaanbod in en rond de centra, waar ouderen, alleenstaanden en jongeren hun woonplek hebben. Zij kunnen dichtbij de voorzieningen in de centra wonen en kunnen laagdrempelig het vermaak en het groen beleven.

Voorzieningen en functies

Met de uitbreiding van het woningaanbod zal het centrum naar een winkelgebied ook een verblijfsgebied zijn, waardoor er extra kansen zijn voor andere voorzieningen. Er is ruimte voor functies die de bezoekmotieven voor de centra vergroten

Wandelen en fietsen voorop

In de centra ligt in 2044 de nadruk op het langzaam verkeer. Dit zal te zien zijn in comfortabele en veilige wandel- en fietspaden. Ook zijn de centra autoluwer, doordat er aan de randen wordt geparkeerd.

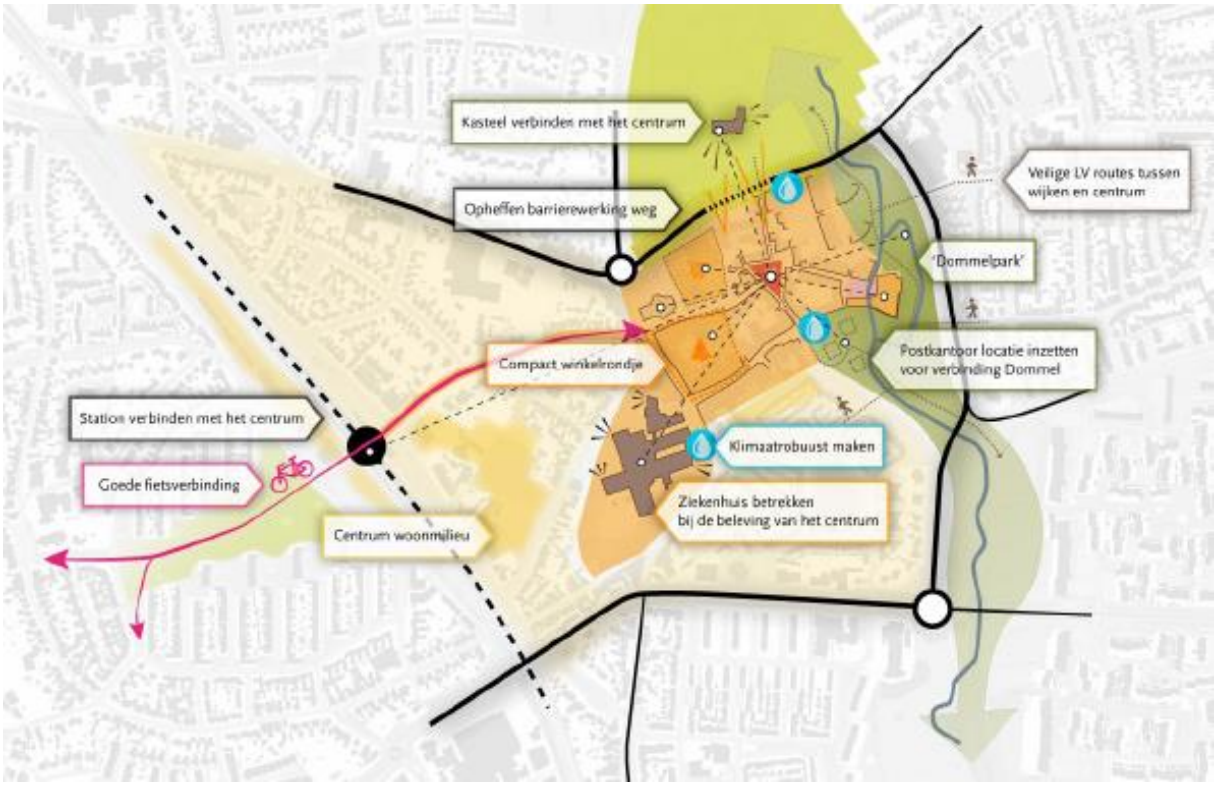
De opgaven in beide centra op een rij

- Vestigen van nieuwe functies die het verblijfsklimaat versterken
- Uitbreiden van het evenementenaanbod, gericht op verbinding, levendigheid en ontwikkeling
- Versterken van de infrastructuur voor fietsers en voetgangers
- Parkeren naar de randen van de centra verplaatsen
- Zorgen voor verdere vergroening

Centrum Geldrop

Het toekomstperspectief voor centrum Geldrop

In Geldrop is er in 2044 een centrumwoonmilieu. Het grote winkelgebied, het horecaplein, het natuurpark rondom de Kleine Dommel, het kasteelpark en de mix van woningen zorgen er tezamen voor dat het centrum aantrekkelijk is om te verblijven en te wonen. Door de nadrukkelijke verbinding tussen het centrum en NS-station Geldrop is er bovendien een makkelijke toeloop vanuit de regio.



Impressie centrum Geldrop

Sfeergebieden in en om centrum Geldrop

In het centrum zijn zes sfeergebieden beoogd, die voor elk wat wils bieden. Met de uitbreiding van het woningaanbod zal het centrum vooral ook een verblijfsgebied zijn, waardoor er extra kansen zijn voor andere voorzieningen. Er is behoefte aan functies die de bezoekmotieven voor de centra vergroten. De horeca- en culturele voorzieningen zoals het horecaplein, de Weeffabriek en het Weverijmuseum zullen in 2044 zijn aangevuld door maatschappelijke functies, nieuwe horeca en andere bezoekersfuncties. Aan de randen van het centrum, in de overloopgebieden, zien we bedrijfsmatige functies zoals dienstverlening, ateliers en kleinschalige ambachtelijke bedrijven.

<u>Sfeergebied winkelhart</u>

In het winkelhart zijn onze dagelijkse en niet-dagelijkse winkels van Geldrop gecentreerd. Mensen kunnen een rondje winkelhart doen in een aangename omgeving waar de voetganger voorop staat en voldoende ruimte krijgt. Het gebied zal dynamischer zijn door de woningen boven de winkelpanden, waardoor mensen zich op meerdere momenten op de dag in het gebied bevinden.



Ontwerpidee voor de Langstraat



Sfeergebied horecaplein

Het horecaplein is dé plek voor reuring en levendigheid. Hier kunnen mensen elkaar ontmoeten en verblijven in de dag- en avondhoreca en op terrassen. Dit is ook de aangewezen plek voor kleinschalige evenementen in het centrum. Door meer ruimte voor horeca in en rond het centrum en de diversiteit daarvan is de verblijfskwaliteit groot en komt er veel publiek op het centrum af.

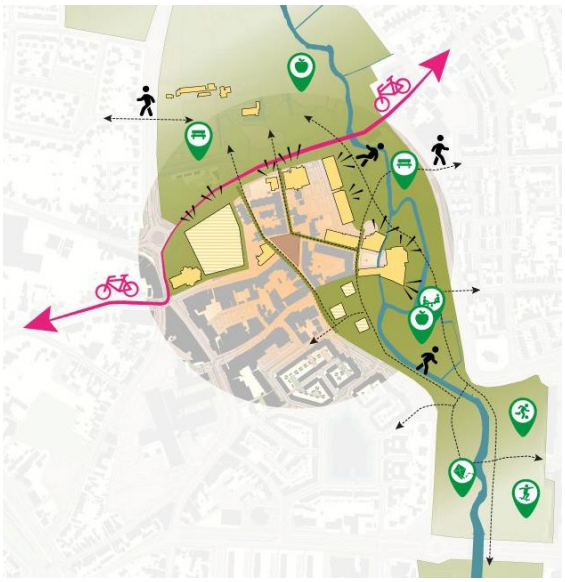
Sfeergebied winkelhart

In het winkelhart zijn onze dagelijkse en niet-dagelijkse winkels van Geldrop gecentreerd. Mensen kunnen een rondje winkelhart doen in een aangename omgeving waar de voetganger voorop staat en voldoende ruimte krijgt. Het gebied zal dynamischer zijn door de woningen boven de winkelpanden, waardoor mensen zich op meerdere momenten op de dag in het gebied bevinden.

Sfeergebied Dommelpark

Het Dommeldal langs de Kleine Dommel zal ter hoogte van het centrum als natuurpark ingericht zijn: het Dommelpark. Zo wordt het Dommeldal vergroot en verbonden met het centrumgebied. Er is een brede natuurparkzone waar aan de oostzijde het centrum zich presenteert.

Het Dommelpark zal een plek van rust zijn waar de natuur voorop staat. Het is een tegenhanger van het drukkere centrum. De groene inrichting versterkt de ecologische verbinding tussen Gulbergen en de Strabrechtse Heide en functioneert bovendien als waterberging. Ook is het een mooie verbinding tussen het centrum en de wijken Braakhuizen en Coevering.



Impressie Dommelpark

In delen van het Dommelpark is ook ruimte voor woningen, mits ze een meerwaarde met zich meebrengen voor de natuurwaarden in het Dommelpark. Ze moeten dan als het ware het Dommeldal de gebouwde omgeving in trekken.

Het Weverijmuseum is onlosmakelijk verbonden met de Dommel en ligt ook in dit gebied. Het gebied tussen de Dommeldalseweg en de Dommel is een combinatie van park en gebouwen. De Dommeldalseweg is bovendien een plek waar grotere evenementen kunnen plaatsvinden.

Sfeergebied kasteelpark

Kasteel Geldrop is één van de parels in Geldrop, die het centrum een regionale meerwaarde kan geven. Het kasteelpark is een gebied dat verbonden zal zijn met zowel het centrum als het Dommelpark. Het is een verlengstuk van de openbare groene ruimte. De historie van het kasteel en het bijbehorende landgoed staan voorop. Kasteel Geldrop zal vanuit het centrum beleefbaar zijn door zichtlijnen van het winkelgebied naar het kasteel. Door meer zichtbaarheid vanaf de Mierloseweg sluit het kasteel beter aan op het centrum. Indien mogelijk zal bij de ontwikkeling van het Dommelpark ook een doorlopende route naar het kasteel zijn gemaakt.

Kasteel Geldrop *(bron: www.kasteelgeldrop.nl)*

De eerste bewoners die we in de archieven tegenkomen zijn Philip en Jan van Geldrop, die omstreeks 1350 het kasteel bouwen. De volgende twee eeuwen was het kasteel in bezit van het geslacht Van Horne, maar het werd nauwelijks bewoond. Rond 1600 vestigde Amandus van Horne zich op een woontoren vlak naast het kasteel. In 1616 liet hij het middeleeuwse bouwval opknappen. Dit hooghuis, met karakteristieke trapgevels, vormt nu het middendeel van het huidige kasteel; aan de grachtzijde is het jaartal 1616 in de muurankers nog terug te vinden.

Kasteel Geldrop lag in een moeilijk toegankelijk moerassig gebied. Daarom zijn de muren niet heel erg dik. Bescherming tegen ongewenste indringers werd verkregen door de aanleg van verschillende grachtengordels rond het complex. Daarvan zijn nog enkele resten in het park te vinden.

Het kasteel is de laatste 150 jaar aan de buitenkant weinig veranderd. Van binnen is het huis getransformeerd van adellijke woonplek tot huiselijk ingericht kasteel waarin jaarlijks vele activiteiten plaatsvinden. Op zolder is een Oudheidkamer ingericht. Hierin zijn diverse oudheidkundige voorwerpen en andere bezienswaardigheden uit het Geldropse van de afgelopen eeuwen te bezichtigen. In de bibliotheek is een grote collectie historische boeken aanwezig, die men elke zondagmiddag kan inkijken. Op de overloop van de eerste verdieping hangt een interessante verzameling oude foto's van Geldrop uit de vorige eeuw.

Het gehele landgoed bestaat uit een kasteelpark, kasteelhoeve, bloemenhof, zintuigentuin en kinderboerderij. Daarnaast heeft ook het IVN hier een vaste plaats op het landgoed.

Sfeergebied ziekenhuis

Het ziekenhuis dat tegen het centrum aan ligt, is een essentiële functie voor het centrum van Geldrop en zal meer bij het centrum betrokken zijn. Een ziekenhuisbezoek wordt zo eenvoudig gecombineerd met een bezoek aan het centrum. Ook is er een sterke integratie van het centrum met het ziekenhuis, zodat het meer een geheel wordt. Het ziekenhuis kan zich bijvoorbeeld ontwikkelen als campus. Als het even kan wordt een ruimte-

efficiënte parkeervoorziening achter het ziekenhuis dubbel gebruikt: zowel voor ziekenhuisbezoek als voor bezoek aan het centrum. Nabij het ziekenhuis kan dan een park- of pleinzone zijn.

Sfeergebied station

Ook rondom het station is een sfeergebied voorzien. Dit is een multimodale plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten of werken, maar ook op weg zijn naar een andere plek. Het voelt aan als een veilige plek, zodat je op een prettige manier op de trein of bus kan wachten. Het wachten kan buiten, maar ook binnen in een koffie- of to-go zaak. Ook is de bebouwing rondom het station verdicht door toevoeging woningen en is er een 'poort naar het centrum'. Een doorgaande fietsroute vanuit Eindhoven voorziet via het station en het centrum van Geldrop in een verbinding met de oostkant van Geldrop. Het station is één van de vertrekpunten om de gemeente te bezoeken en dus een belangrijke entree naar het centrum van Geldrop. Het ligt wel wat ver van het centrum. Daarom zal de Stationsstraat een mooie entree zijn vanuit het station naar het centrum, waar het langzaam verkeer meer ruimte heeft. De historische en lommerrijke uitstraling met de exclusievere gebouwen en de bomenrijen dragen hier mooi aan bij.

Supermarkten

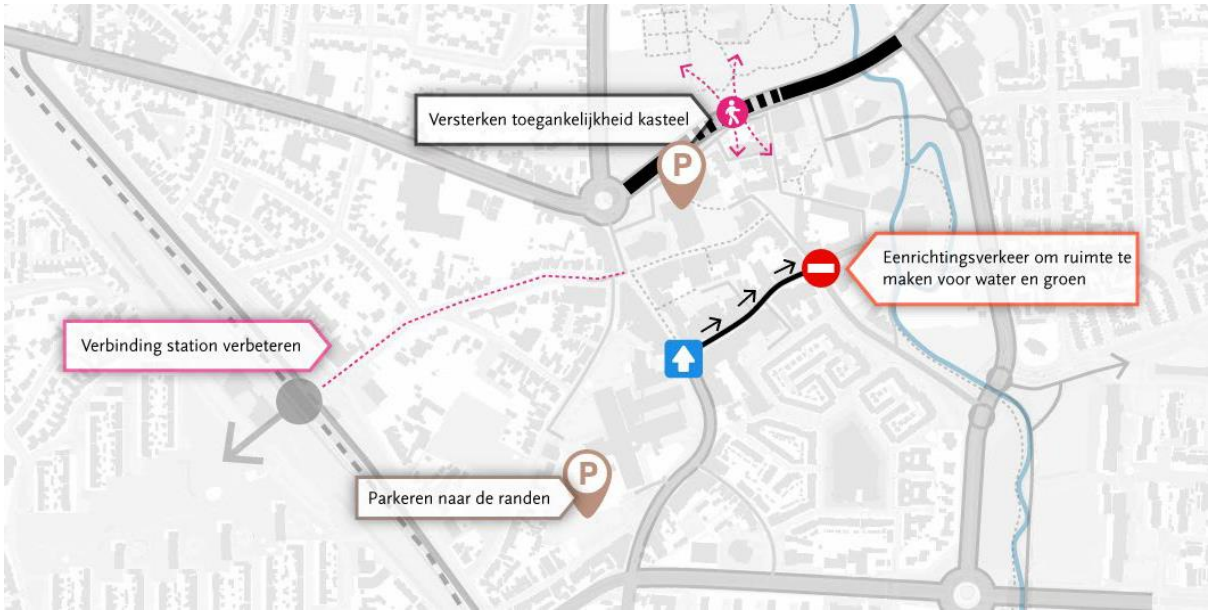
De supermarkten liggen strategisch: aan de rand van het aantrekkelijke winkelhart, met plek voor de logistiek van het parkeren en laden en lossen. Ze hebben een belangrijke aantrekkende werking naar het centrum van Geldrop voor inwoners die hun dagelijkse boodschappen komen doen.

Woningaanbod

In 2044 is er in het centrum van Geldrop een uitgebreid woningaanbod, met name voor ouderen, alleenstaanden en jongeren. Dichtbij de voorzieningen en het vermaak, in een groene woonomgeving en bovendien op verschillende manieren bereikbaar ten opzichte van Eindhoven.

Inrichting van de openbare ruimte

Om het centrum van Geldrop aantrekkelijk te laten zijn voor bezoekers is er veel ruimte voor voetgangers en fietsers en is het centrum autoluwer. Dit is ongeacht de uitbreiding van het woningaanbod. Het parkeren verplaatst zich naar de randen van het centrum, waar ruimte-efficiënte parkeervoorzieningen zijn. Ook zijn er in het centrum eenrichtingswegen zodat er meer ruimte is voor voetgangers en fietsers, groen en water.



Oplossingsrichtingen voor het verkeer in en om het centrum van Geldrop.

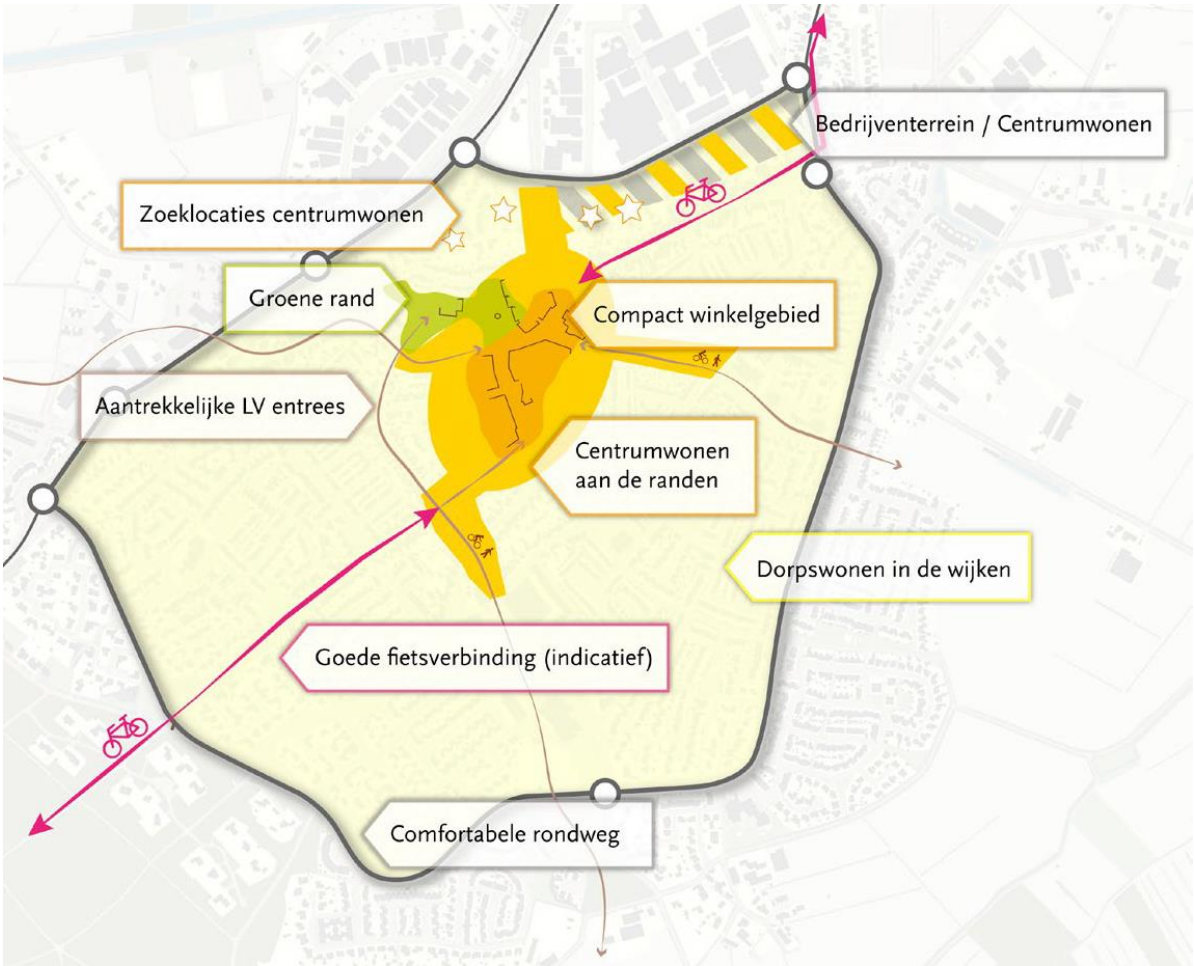
Opgaven in centrum Geldrop

> Creëren van een centrumwoonmilieu met een mix van winkelen, vermaak, cultuur, groen en wonen
> Uitbreiden van het woningaanbod, waarmee een betaalbaar aanbod wordt gecreëerd voor kleine huishoudens binnen Geldrop-Mierlo en uit de regio
> Maken van een kwaliteitsslag in het winkelgebied voor een goede bezetting van de winkels
> Uitbreiden van het evenementenaanbod in het centrum van Geldrop, vooral gericht op verbinding tussen mensen
> Realiseren van het natuurpark rondom de Kleine Dommel
> Versterken van de toegankelijkheid en beleefbaarheid van kasteel Geldrop
> Realiseren van een nadrukkelijkere verbinding van het centrum met NS-station Geldrop
> Inrichten van diverse sfeergebieden rondom het winkelhart
> Verbeteren van de uitstraling van de ruimte en gebouwen

Centrum Mierlo

Het toekomstperspectief voor centrum Mierlo

In Mierlo is er in 2044 een gezellig winkelhart met stevige randen met wonen en groen. De winkels concentreren zich echt in het winkelhart, zodat de linten vooral met woningen zijn ingericht. In en rond het centrum zal een nieuw woningaanbod zijn gerealiseerd, waardoor het voor ouderen, jongeren en andere kleinere huishoudens mogelijk is om in en om het dorpscentrum te wonen. Ook zien we daar nieuwe maatschappelijke functies, horeca en andere bezoekfuncties. Als we wat verder vanaf het centrum kijken zijn er functies op het gebied van gezondheid, cultuur, sport en onderwijs. Dit gebied zal bovendien een verbinding gaan vormen van het centrum naar het buitengebied in de vorm van een samenhangend groengebied met routes voor voetgangers en fietsers.



Impressie centrum Mierlo

Winkels, horeca en cultuur

Het winkelhart is compact en de winkels versterken elkaar. Detailhandel die nu nog meer buitenaf ligt, heeft ook een plek in het winkelhart gevonden. Hierdoor is het voor inwoners van Mierlo en van omliggende dorpen aantrekkelijk om er te winkelen. In een ring om het winkelhart zijn er functies die hier bij horen, zoals dienstverlenende functies, culturele voorzieningen en horeca. Dit draagt bij aan het functioneren als dorpshart en aan de sociale cohesie in het dorp.

Wonen

De nieuwe woningen voor ouderen, starters en andere kleinere huishoudens zijn betaalbaar en duurzaam. Om het woningaanbod voldoende uit te breiden, zien we dat de dichtheid in het centrum in 2044 is vergroot. Ook is detailhandel waar mogelijk naar het compacte winkelhart verplaatst, waardoor de vrijgekomen ruimte met woningen is ingevuld.

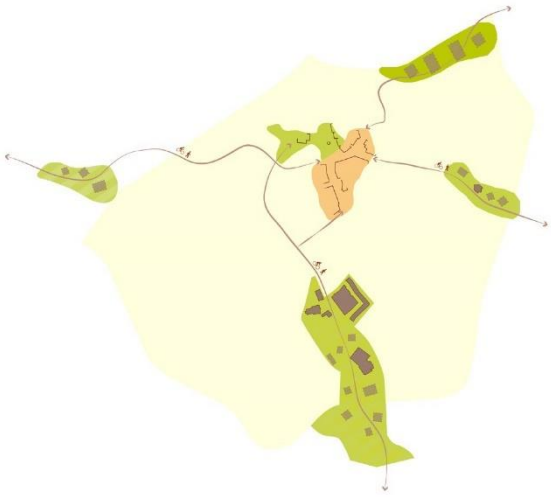
Groen

Ondanks dat het centrum meer verstedelijkt is, zal er ook veel groen zijn toegevoegd in de openbare ruimte. Daarnaast zorgen groene gevels en groene daken voor vergroening en verkoeling. Ook de randen zijn groener. Er is meer kwalitatief openbaar groen, waardoor aan alle kanten van het centrum aantrekkelijke groene entrees zijn. Dit draagt ook bij aan klimaatadaptatie, biodiversiteit en het welbevinden voor inwoners, doordat het hittestress en wateroverlast beperkt.

Hemelwateropvang

Via hemelwateropvang in het centrum wordt voorkomen dat rioleringen bij hevige neerslag overbelast raken. Deels wordt het hemelwater ondergronds opgevangen. Daarnaast wordt het water geborgen in het Dommeldal.

Het groen zal ook zijn doorgetrokken naar de randen van het dorp, zodat er groene routes van het centrum naar het buitengebied lopen. Het groene buitengebied is daardoor meer naar binnen getrokken. De groene routes gaan gepaard met routes voor langzaam verkeer.



Groene uitlopers vanuit centrum Mierlo

Opgaven in centrum Mierlo

In en om het centrum in Mierlo pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Binnen de woningmix rond het centrum het aandeel van woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens vergroten
- Vergroenen in en rond het centrum
- Versterken van het verblijfsklimaat in het centrum, o.a. door versterken van de horeca
- Verbinden van voorzieningen

Ambities en opgaven in het buitengebied

In 2044 is het buitengebied vitaal, groen en levendig. Onze buitengebieden versterken ons onderscheidende groene woonklimaat en vormen bovendien een groene buffer naar Eindhoven en Helmond. Het draait in de buitengebieden enerzijds om het hebben van een doorlopende groenstructuur ten behoeve van biodiversiteit en ecologie. Anderzijds gaat het om samenhang tussen de verschillende functies die we in de buitengebieden zien: natuur, recreatie, cultuur, watersysteem, waterberging, energieopwekking, wonen, bedrijvigheid, mobiliteit, etc. Per gebied is er in 2044 een balans en verwevenheid tussen deze functies, die passend is bij de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten in het gebied.

Verweven van functies

Decennialang is in de ruimtelijke ordening de nadruk gelegd op het scheiden van functies. Door de druk op de beperkt beschikbare ruimte komt de focus juist te liggen op het combineren van functies omwille van kwaliteit en ontwikkelmogelijkheden. Richting 2044 gaat het juist dus om het verweven van functies

Natuur

In 2044 zien we met elkaar een florerende natuur in het buitengebied die bijdraagt aan biodiversiteit en ecologie. De gaten in het ecologische netwerk zijn gevuld en de natuurgebieden van Geldrop-Mierlo sluiten aan op het Brabantse natuurnetwerk. Met onze natuur bieden we ook bijzondere kwaliteiten, doordat de eigenheid van het landschap dieren en planten trekt die zeldzaam zijn. Op strategische plekken zien we faunapassages die ervoor zorgen dat er echt een doorlopende groenstructuur is. Dieren kunnen zich hierdoor vrij bewegen tussen verschillende natuurgebieden zonder dat ze verstoord raken door menselijke activiteiten.

Cultuurhistorie

Een belangrijk deel van de eigenheid van het landschap voert terug naar het ontstaan van het landschap en cultuurhistorie. Cultuurhistorische kwaliteiten in het landschap zoals beschermde dorpsgezichten, verkavelingslijnen, akkercomplexen en archeologische vindplaatsen zijn intact gebleven en zijn waar mogelijk herkenbaar.

Watersysteem

In 2044 houden we veel gebiedseigen water vast in ons gebied, zodat er in periodes met weinig regenval weinig verdroging is en er geen natuurbranden ontstaan. Ook zorgt dit ervoor dat hevige neerslag beter kan worden opgevangen. We zien dit terug in het maximaal infiltreren van water op de zandrug van de Molenheide, een hoger grondwaterpeil aan de randen van verdroogde natuurgebieden, versterken van de sponswerking van de bodem, meer loofbomen in plaats van naaldbomen, de robuustheid van de beekdalen en kwelzones.

Klimaatadaptatie

Door de integratie tussen functies en kwaliteiten is het landelijk gebied klimaatadaptief. Het vasthouden van water in het buitegenbied zorgt ervoor dat er minder kans is op wateroverlast in de bebouwde kom. Ook zijn er weinig natuurbranden, ondanks de droge zandgronden die we kennen. Een betere biodiversiteit en de aantrekkelijkheid van het landschap gaan hand in hand met de klimaatadaptieve inrichting, onder andere vanwege de diverse landschapselementen in de gebieden (denk aan houtwallen, sloten, etc.).

Economische dragers

Er is een sterke economische basis in het landelijk gebied. Dit zorgt voor leefbaarheid en voor een verdienmodel achter het in stand houden van de kwaliteit in ons landelijk gebied. Door enige mate van bedrijvigheid is er financiële draagkracht voor het landschap. In de landbouw is de bedrijfsvoering natuurinclusief en gaat voedselproductie onder andere samen met het versterken van natuurwaarden. Ook zien we dat er mooie alternatieven zijn wanneer agrariërs hun bedrijf beëindigen, die zowel positief zijn voor de agrariërs als dat ze een maatschappelijke meerwaarde leveren. Vrijkomende (bebouwde) ruimte in het buitengebied zien we in 2044 derhalve benut voor nieuwe functies die de (economische) vitaliteit en de woonkwaliteit versterken. Hierdoor is een passende invulling gegeven op vrijkomende erven

waar de agrarische functie werd beëindigd of al was beëindigd of waar een andere bedrijfsmatige functie gevestigd was.

Natuurinclusieve landbouw

De landbouw is in 2044 nog steeds een bepalende factor voor het (agrarisch) cultuurlandschap, maar door de stap naar natuurinclusieve landbouw is de impact op de natuur sterk verminderd. Binnen het natuurinclusieve agrarische landschap zijn landbouw, natuur en water met elkaar verweven, wat het landschap aantrekkelijk maakt. Het betere bodemleven ondersteunt bovendien de biodiversiteit en het vasthouden van water. Voor agrarische ondernemers heeft dit alles niet geleid tot te grote nadelige financiële gevolgen.

Energieopwek

In het buitengebied is er niet meer grootschalige energieopwekking dan het landschapstype aan kan, omwille van het beschermen van onze landschappelijke kwaliteiten. Geldrop-Mierlo heeft een relatief klein buitengebied, waarvan een groot deel natuurgebied en cultuurlandschap is. Om toch grote hoeveelheden duurzame energie op te wekken, wordt met zonnepanelen gewerkt. Zowel op bebouwing als grondgebonden. Bij grondgebonden zonnepanelen is dat wel in combinatie met bijvoorbeeld natuur, waterberging, natuurinclusieve landbouw of in een stedelijk uitloopgebied. Het meest waarschijnlijk is dat we in 2044 aan de noordoostzijde van Mierlo en in het gebied Gulbergen zonnevelden zien.

Recreatie

Het landelijk gebied zal in 2044 in belangrijke mate bijdragen aan het zijn van een recreatieve gemeente door de mogelijkheden die er zijn voor recreatie. Die recreatiemogelijkheden zijn in balans met de ambities voor biodiversiteit en de kwaliteiten van het landschap. In Gulbergen, direct aansluitend aan de kern van Mierlo of aan een ontsluitingsweg zijn er meer intensieve recreatiefuncties. Ook aan de oostkant van de Molenheide zal dit zo zijn, in combinatie met andere functies. In de meeste andere gebieden is de recreatie beperkt, zodat er geen extra gemotoriseerd verkeer wordt aangetrokken.

Wonen

In 2044 is te zien dat we terughoudend zijn geweest met het toevoegen van nieuwe woningen in het landelijk gebied. Naast de agrarische bedrijfswoningen die er al water, zijn er op enkele plekken woonzorgvormen of bijzondere woonvormen zoals groepswonen en tiny houses.

De opgaven in de buitengebieden op een rij

- Beschermen en herkenbaar maken van de cultuurhistorische kwaliteiten in het landschap
- Versterken van het natuurlijke watersysteem, waardoor fluctuaties in neerslag beter kunnen worden opgevangen en de natuurlijke kwaliteiten van de beekdalen verbeteren
- Versterken van de ecologische verbindingen via groenstructuren en bodem- en watersystemen (geomorfologie)
- (Grootschalig) opwekken duurzame energie

Dommeldal

Het toekomstperspectief voor het Dommeldal

Geldrop is gezegend met het Dommeldal. In 2044 is het Dommeldal een langgerekt natuurpark waar recreatie en klimaatadaptatie samenkomen. Ter hoogte van het centrum van Geldrop versterkt het Dommeldal dat centrum als stralend middelpunt van het dorp (zie ‘centrum Geldrop’). Aan de zuidzijde en noordzijde is het Dommeldal eveneens verbreed en robuust via gerichte natuurontwikkeling. Bij de A67 zorgt dat ervoor dat meer diersoorten gebruik kunnen maken van de passage daar.

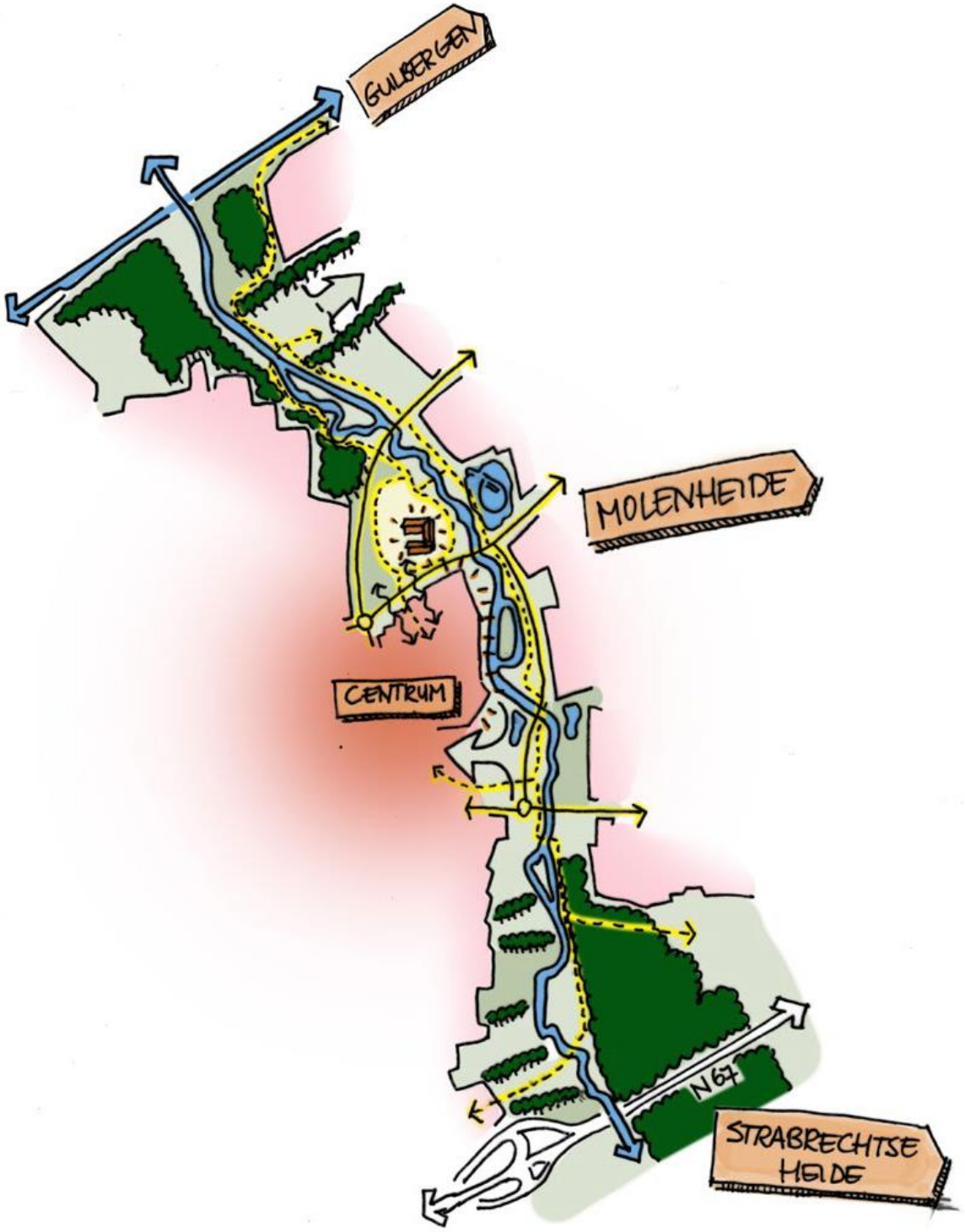
Opgaven in het Dommeldal

In het Dommeldal pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Verbreden en robuuster maken van het Dommeldal, o.a. aan de zuid- en noordzijde en onder de A67
- Ter hoogte van het centrum de ecologische verbinding tussen het noorden en het zuiden van het Dommeldal versterken door bestaande knelpunten op te lossen
- Natuurvriendelijk inrichten van de oevers van de Kleine Dommel

> Verbinden van het Dommeldal met het centrum van Geldrop (groen naar binnen trekken) en met landgoed kasteel Geldrop

> Verbeteren van de verbinding tussen centrum Geldrop en de wijken aan de oostzijde van Geldrop

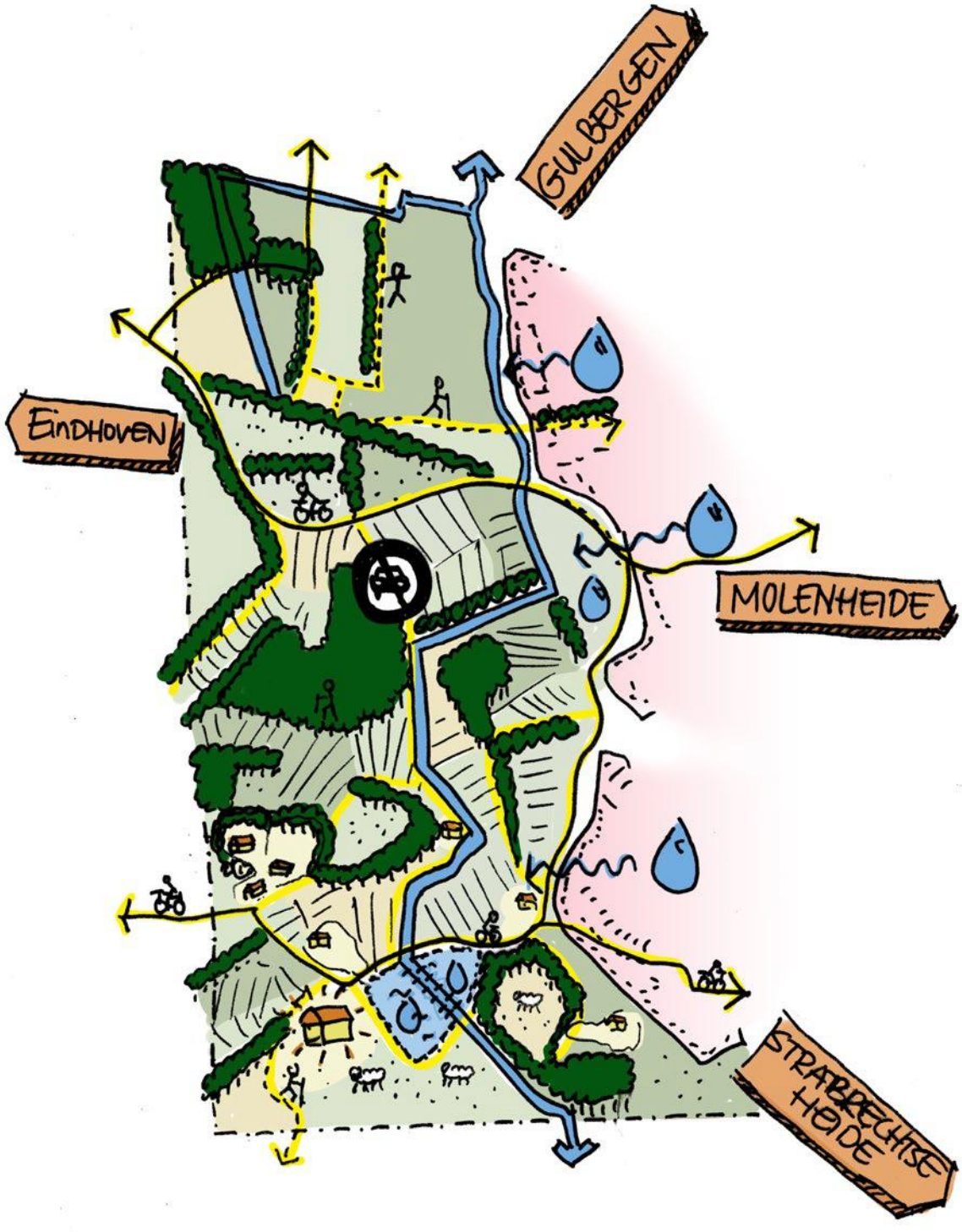


Impressie Dommeldal

Gijzenrooi

Het toekomstperspectief voor natuur- en cultuurlandschap Gijzenrooi

In het gebied Gijzenrooi ligt er met de Gijzenrooise Zegge een belangrijk natuurgebied. Rondom het natuurgebied is er een fraai cultuurlandschap dat door de kleine kavels en de vele houtwallen en singels aansluit bij historische landschapspatronen. Gijzenrooi is in 2044 kortom nog steeds aantrekkelijk en een waardevol agrarisch cultuurlandschap. Het is een multifunctioneel gebied waar de nadruk ligt op functies waarmee de rust in het gebied bewaard blijft en die bijdragen aan het beleven van het gebied.



Impressie Gijzenrooi

Natuur en klimaatadaptatie
In 2044 zijn enkele percelen van kleur verschoten van agrarisch naar natuur. De verbreding van de A67 zal benut zijn om een nieuwe faunapassage aan te leggen, waardoor dieren zich van Gijzenrooi naar de Groote Heide kunnen verplaatsen en andersom. Dit heeft bijgedragen aan het vullen van de gaten in het ecologisch netwerk en een grotere CO2-opslag. Er is bovendien meer balans van het agrarisch grondgebruik met de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten van het gebied door bijvoorbeeld natuurinclusieve landbouw. Door een hoog waterpeil en het water goed vast te houden in het gebied zijn de natuurwaarden versterkt en is het waterbergend vermogen vergroot.

Recreatie
In het gebied zijn er goede fiets- en wandelfaciliteiten voor 'extensieve' recreatie door inwoners van Geldrop-Mierlo en omliggende gemeenten. Zij kunnen te voet of op de fiets het agrarische en natuurlandschap beleven. Met extensief wordt bedoeld dat er weinig impact is op de natuur. Het parkeren gebeurt dan ook aan de randen van het gebied, zodat het binnengebied autoluw is.

Bedrijvigheid
We zien in 2044 agrarische bedrijvigheid in de vorm van natuurinclusieve of andere vormen van extensieve landbouw. Verder zal er weinig bedrijvigheid zijn.

Opgaven in Gijzenrooi
In Gijzenrooi pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Beter laten aansluiten van het gebied rondom het natuurgebied De Gijzenrooise Zegge op het natuurgebied;
- Versterken van het authentieke cultuurhistorische landschap;
- Vergroten van de beleefbaarheid van het landschap ten behoeve van de functie als recreatief uitloopgebied

Mierlo-Oost

Toekomstperspectief voor gebied Mierlo-Oost
Mierlo-Oost is een fraai, vitaal agrarisch cultuurlandschap met een goede kwaliteit van water en natuur. Het productielandschap met tal van (agrarische) erven getuigt nog steeds van de historie van de vroegere kasteelhoven die in Overakker lagen. Mogelijk zien we (flex)woningen in het gebied, dichtbij de bebouwde kom.

Landschap & watersysteem
Het landschapspatroon wat hoort bij het agrarisch cultuurlandschap is duidelijk zichtbaar. Dit komt onder andere door landschapselementen zoals houtwallen en singels. Het landschap is bovendien beleefbaar door voorzieningen voor bewegen in de natuur. In 2044 loopt de afwatering in het landbouwgebied aan de zuidkant van Mierlo-Oost weer via Sang en Goorkens. Dit kan door de verbetering van de waterkwaliteit in Mierlo-Oost. De inrichting van de Goorloop en de Overakkersche Loop zorgt ervoor dat deze waterlopen een ecologische verbinding zijn. Voor de Goorloop betekent het dat de ecologische waarde beter aansluit bij de hoge ecologische waarde van deze waterloop in het natuurgebied Sang en Goorkens. Bovendien draagt de inrichting eraan bij dat het water minder snel wegstroomt uit het gebied. Het landgebruik in Mierlo-Oost is voor deze verandering extensiever geworden door natuurinclusieve landbouw, wat ook bijdraagt aan meer waterbergend vermogen in Mierlo-Oost.

Bedrijvigheid
Mierlo-Oost wordt gekenmerkt door agrarische bedrijvigheid in de vorm van natuurinclusieve landbouw, wat een belangrijke economische drager is in het gebied en zorgt voor vitaliteit. Om dit mogelijk te maken zien we ook andere functies met een economische meerwaarde, zoals kleinschalige woningbouw en vormen van recreatie. Er is daardoor geen leegstand, met het mooie neveneffect dat er een laag risico op ongewenste activiteiten is. Ten noorden van de Bekelaar heeft agrarische ontwikkeling plaatsgevonden in de vorm van toekomstgerichte landbouw, eventueel in combinatie met zonnevelden

Energieopwekking
Ten noorden van de Bekelaar liggen zonnevelden voor de opwekking van duurzame energie.



Impressie Mierlo-Oost

Opgaven in het gebied Mierlo-Oost
In het gebied Mierlo-Oost pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Behouden van de vitaliteit en het agrarisch cultuurlandschap
- Een omslag maken naar economisch verantwoorde natuurinclusieve landbouw
- Verbeteren van de waterkwaliteit in het gebied
- Realiseren van zonnevelden ten noorden van de Bekelaar
- Verhogen van de ecologische waarde en het waterbergend vermogen van de Goorloop en de Overakkersche Loop

Sang en Goorkens

Het toekomstperspectief voor natuurgebied Sang en Goorkens
Sang en Goorkens is bij inwoners geliefd, omdat het een natuurgebied is waar het rustig is en bijzondere flora voorkomt. Het natuurgebied maakt deel uit van het natuurnetwerk Brabant en sluit goed aan op andere gebieden binnen de natuurnetwerk via ecologische verbindingszones. Hierdoor kan de bijzondere flora op meer plekken

groeien. Daarnaast is er weinig kans op verdroging van het natuurgebied.

Op dit moment een beperkte watertoevoer
Op dit moment wordt het water uit Mierlo-Oost om Sang en Goorkens geleid, omdat de waterkwaliteit te slecht is voor de flora in het bijzondere natuurgebied. Dit komt voornamelijk door de hogere concentraties voedingsstoffen en pesticides.

Opgaven in Sang en Goorkens

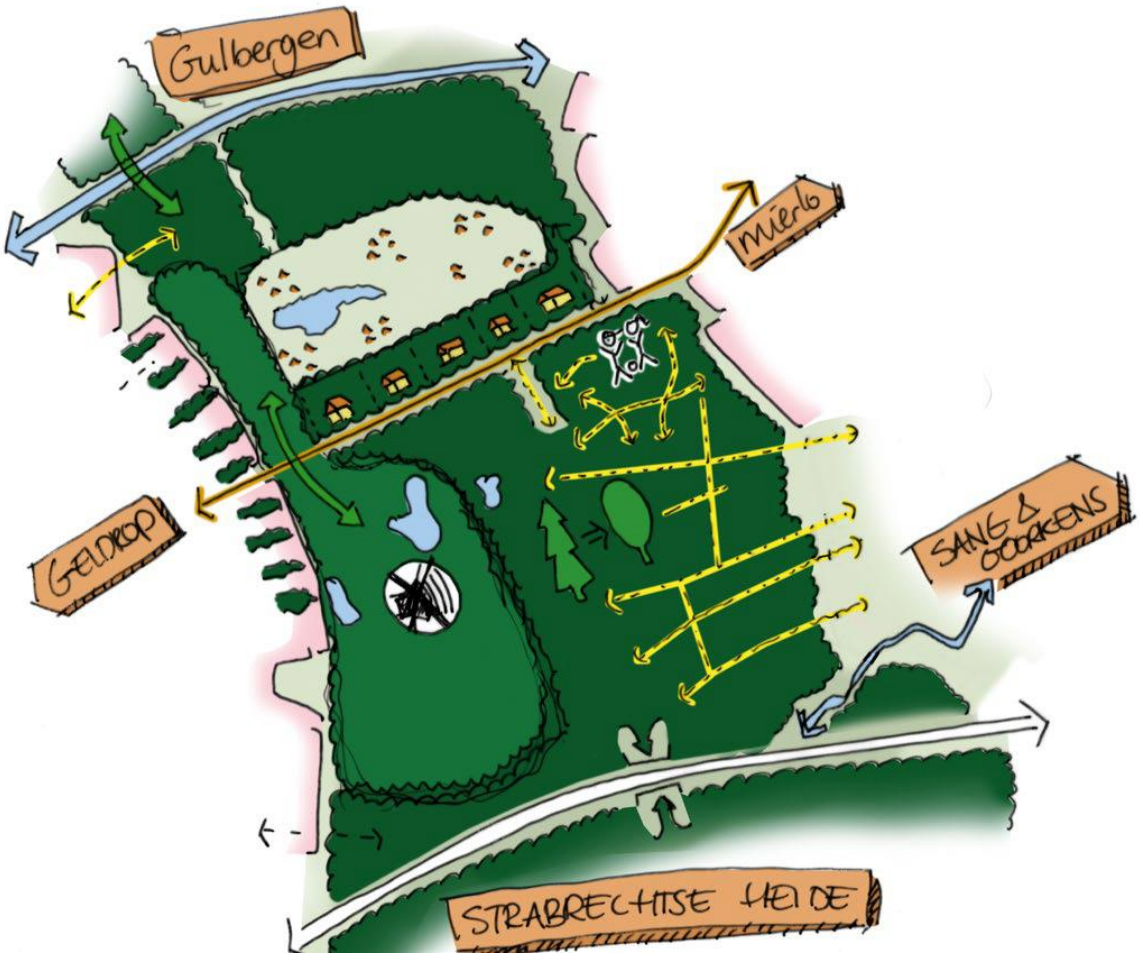
In Sang en Goorkens pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

> Uitbreiden van het natuurgebied ten behoeve van het Natuurwerk Netwerk Brabant en het mogelijk maken van meer groeiplaatsen van de bijzondere flora;
> Naar het natuurgebied toe leiden van regen die bovenstrooms valt.

Molenheide

Toekomstperspectief voor het gebied Molenheide

De Molenheide is een aantrekkelijk bosgebied met tal van recreatiemogelijkheden, zoals een recreatiepark, een speeltuin en belevenispaden. Het is daarmee een uitloopgebied voor zowel Geldrop als Mierlo. Daarnaast heeft het gebied in 2044 een sterke ecologische kwaliteit. Door met een zonering te werken is er balans tussen natuur en recreatie.



Impressie Molenheide

Natuur en recreatie

In het oostelijk deel zien we een combinatie van kwaliteit van natuur en recreatief gebruik. De natuur kan er worden beleefd zonder dat dit veel druk legt op die natuur. Aan de westzijde zien we in 2044 een rustgebied waar natuurkwaliteit voorop staat. Dit is een ruim gebied doordat in de randzone van Geldrop waar mogelijk aangrenzende landbouwpercelen in natuur zijn omgezet. De Molenheide is door de natuurlijke inrichting een

belangrijke schakel in de onderlinge verbindingen tussen natuurgebieden. Er is een flora- en faunaverbinding naar de Strabrechtse Heide. Ook over de Geldropseweg en het Eindhovens Kanaal zijn er goede flora- en faunaverbindingen in de richting van Gulbergen, waardoor er een verbinding is naar de Stiphoutse Bossen en de Meijerij. Aan de oostzijde sluit de Molenheide aan op het kleinschaliger natuurgebied Sang en Goorkens. Bovendien is ook daar een faunapassage naar de Strabrechtse Heide, zodat diersoorten van en naar Sang en Goorkens kunnen.

Watersysteem

Het gebiedseigen water wordt zo goed mogelijk vastgehouden ten behoeve van de biodiversiteit en natuurkwaliteit, maar ook om de risico's op wateroverlast (in natte perioden) en natuurbranden (in droge perioden) te beperken. Hiervoor infiltreert er maximaal water op de zandrug van de Molenheide. Dit draagt ook bij aan hogere grondwaterstanden. Het beter vasthouden van water in landbouwgebieden op de flanken van de zandrug van de Molenheide, draagt ook bij aan hogere grondwaterstanden op de Molenheide zelf.

Opgaven in het gebied Molenheide

In het gebied Molenheide pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Versterken van het recreatief medegebruik voor inwoners en bezoekers aan de oostzijde;
- Versterken van de natuurkwaliteiten;
- Omvormen van landbouwgronden aan de noordwest- en zuidzijde naar natuur(rust)gebied;
- Creëren en verbeteren van flora- en faunaverbindingen over de A67, de Geldropseweg en het Eindhovenskanaal;
- Versterken van het infiltreren van water op de zandrug (in het bosgebied) van de Molenheide;
- Verhogen van het grondwaterpeil aan de randen van de Molenheide;
- Omvormen van naaldbos naar loofbos (dit neemt in winterperiodes geen water op, waardoor het grondwater op het gewenste peil kan komen en het verdampt minder vocht).

Gulbergen en 't Broek

Toekomstperspectief voor Landgoed Gulbergen en 't Broek

Het is een groene recreatieve buffer waar de natuur tot haar recht komt en waar volop wordt gerecreëerd. Hierdoor levert het landgoed een belangrijke bijdrage aan de brede welvaart in Zuidoost-Brabant. Daarnaast is het één van de weinige gebieden in Geldrop-Mierlo waar grootschalige energieopwek plaatsvindt.

Intermezzo: Landgoed Gulbergen

Landgoed Gulbergen is een gebied van zo'n 325 hectare groot dat zowel in Geldrop-Mierlo als in Nuenen ligt. Ooit was het een vuilstort, maar nu is het een groen, landschappelijk gebied dat te boek staat als het hoogste punt van Brabant. Vanaf de Gulbergen is er een prachtig uitzicht en het is er aangenaam toeven voor golfers, wandelaars en fietsers. In 2023 is er in regionaal verband een masterplan uitgewerkt waarin de groene en recreatieve ambities voor het landschapspark zijn opgenomen.

Het gehucht 't Broek, aan de voet van Gulbergen, is een authentiek agrarisch landschap en een beschermd dorpsgezicht. Het gehucht is ook nog in 2044 bijzonder vanwege de kleinschalige verkaveling, de landschapselementen en de erven met historische bebouwing.

Natuur en recreatie

Het Landgoed Gulbergen heeft een groen en weids karakter. Aan de westkant is het bosgebied van de Molenheide over het kanaal doorgetrokken, waardoor diersoorten via de rustgebieden op de Molenheide verder naar het noorden kunnen beweging richting de Stiphoutse Bossen. De weidse uitzichten op de Gulbergen maken een bezoek een bijzondere beleving. Het recreatieve profiel van Geldrop-Mierlo wordt daardoor voor een belangrijk deel gedragen door de recreatieve mogelijkheden op de Gulbergen. Zo biedt het gebied samen met het hier gelegen golfterrein en de dierentuin ruimte aan grootschalige dagrecreatie en evenementen. Aansluitend is het cultuurhistorisch landschap van 't Broek beleefbaar.

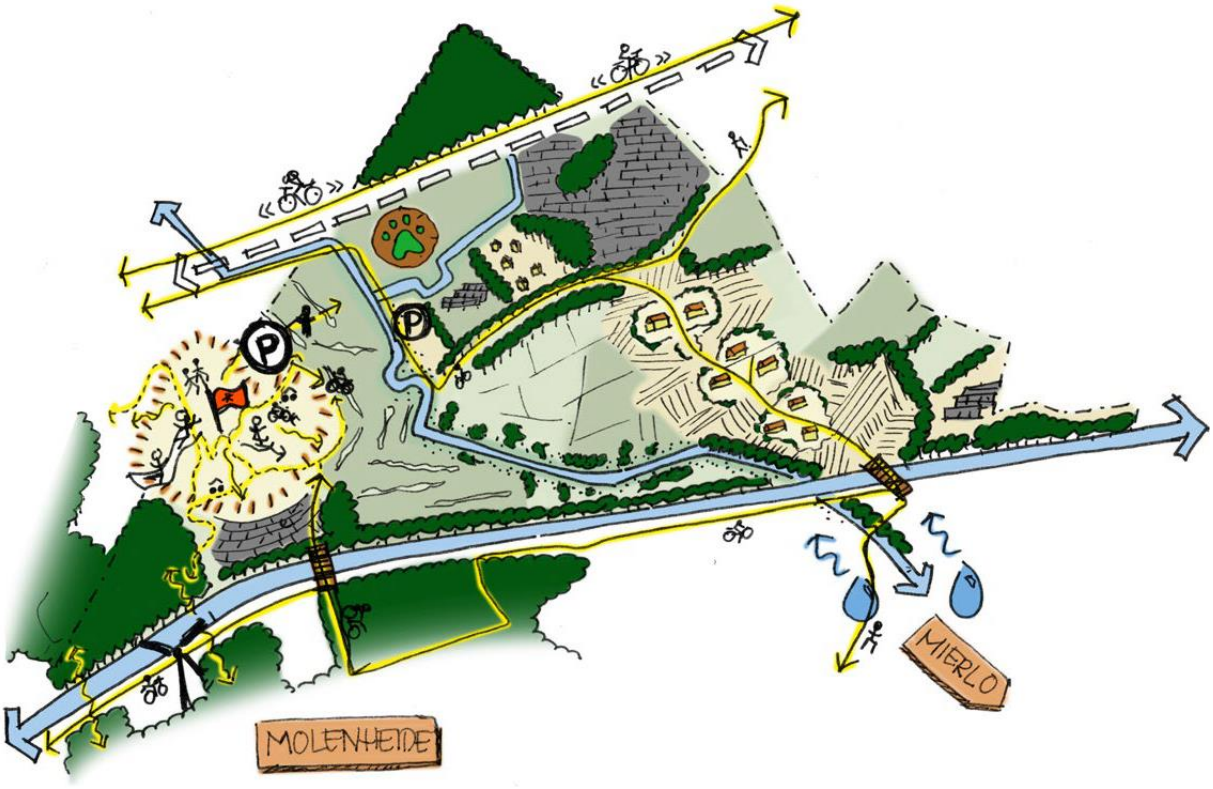
Watersysteem
De waterloop de Luchense Wetering is onderdeel van het Brabants Natuur Netwerk en is ingericht als ecologische verbinding en als onderdeel van het Weteringpark. Ook zal de wetering, samen met de Hooidonksebeek, worden benut voor de afwatering van het omliggende gebied.

Energieopwek
Er zijn zonneparken ingericht waar dat goed inpasbaar is voor de grootschalige opwek van duurzame energie.

Bereikbaarheid
Door het geleiden van het gemotoriseerde verkeer langs wenselijke routes en een koppeling met de snelweg A270 wordt het gebied zo min mogelijk belast door verkeer. Vanuit de zuidzijde ligt de nadruk op bereikbaarheid van langzaam verkeer.

Opgaven het gebied Gulbergen en 't Broek
In het gebied Gulbergen en 't Broek pakken we als samenleving de komende vijf tot tien jaar de volgende zaken op:

- Doorontwikkelen van de Gulbergen tot een groen sport- en recreatiegebied van regionale allure
- Realiseren van een ecologische verbinding tussen de Strabrechtse Heide, de Molenheide en de Stiphoutse Bossen
- Het behouden en beleefbaar maken van het authentieke landschap rond 't Broek



Impressie Gulbergen

Bedrijventerreinen in 2044

Ambities binnen bedrijventerreinen

In 2044 hebben we in Geldrop-Mierlo enkele hoogwaardige groene bedrijventerreinen met sterke technische bedrijven en een goede mix van MKB-bedrijven. De bedrijvenprogrammering draagt bij aan de beoogde variatie aan werkgelegenheid in Geldrop-Mierlo. Bedrijven die in Geldrop en Mierlo zijn geworteld, hebben nog steeds een plek, naast de bedrijvigheid die aansluit op de hightech-economie van Brainport Eindhoven. Hiervoor werken we met scherpe profielen voor de bedrijventerreinen, die afgestemd zijn in de regio. Er zijn bedrijventerreinen die gericht zijn op (industriële) bedrijven en er zijn bedrijventerreinen waar industriële bedrijvigheid gecombineerd wordt met dienstverlening en consumentgerichte activiteiten.

Opgaven binnen bedrijventerreinen

Economische profielen

Bijna alle bedrijventerreinen in Geldrop-Mierlo hebben een gemengd profiel, waardoor nieuwe concepten niet voor de hand liggen. Het neerzetten van scherpere profielen moet ervoor zorgen dat de bedrijventerreinen ook echt geschikt blijven voor industriële, technische en dienstverlenende bedrijvigheid. Hiervoor zijn kleinschalige en gerichte herstructureringen op kavelniveau nodig, zodat bestaande (lokale) bedrijven de kans hebben om uit te breiden en groeiende bedrijven de kans hebben om zich te vestigen.

Toekomstbestendige bedrijventerreinen

Het streven is om bedrijventerreinen van hoge kwaliteit te behouden. Daarvoor is het noodzakelijk om de weinige ruimte die er is gericht in te zetten. Ook moet worden voorkomen dat er verouderde plekken ontstaan op bedrijventerreinen, zowel met het oog op de leefbaarheid als de sociale en fysieke veiligheid. De insteek is daarom om bedrijven-terreinen via een collectieve aanpak te revitaliseren. Binnen deze opgave gaat het om het met elkaar verbeteren van de uitstraling van bedrijventerreinen, het klimaatbestendig en duurzamer maken van terreinen, het verduurzamen van de bedrijven zelf en het creëren van ruimte voor de gewenste bedrijvigheid. Hierdoor zijn bedrijventerreinen aantrekkelijk voor nieuwvestiging van de juiste bedrijven. Tegelijkertijd zorgt het voor een aantrekkelijk werkklimaat, waar het ook nog leuk is om in de pauze een wandeling te maken. Qua revitaliseren is het belangrijk om de prioriteit te leggen bij verouderde bedrijventerreinen, dus bij de Spaarpot en het Emopad. Hiervoor kan worden ingezet op dubbel ruimtegebruik.

Veiligheid en leefbaarheid

Veiligheid en leefbaarheid zijn randvoorwaardelijk voor vitale bedrijventerreinen. Hiervoor zijn het voorkomen van overlast, criminaliteit en ondermijning en het waarborgen van een goede bezetting, onderhoud en beheer van belang. Dit zijn opgaven die niet door individuen kunnen worden aangepakt, dus samenwerking tussen ondernemers, inwoners, politie, brandweer en gemeente is cruciaal. Een concrete mogelijkheid om hier invulling aan te geven, is het werken met het Keurmerk Veilig Ondernemen.

Parkmanagement

Voor revitalisering en verduurzaming is een verdere samenwerking op bedrijventerreinen noodzakelijk. Om dit te kunnen realiseren moet gekeken worden naar gezamenlijke belangen. Bijvoorbeeld voor een collectieve aanpak van bedrijven voor verduurzaming, het beveiligen van bedrijventerreinen of het vergroenen en klimaatbestendig maken van de bedrijventerreinen. Het oprichten van een vorm van een ondernemersfonds kan onderdeel zijn van die verdere samenwerking.

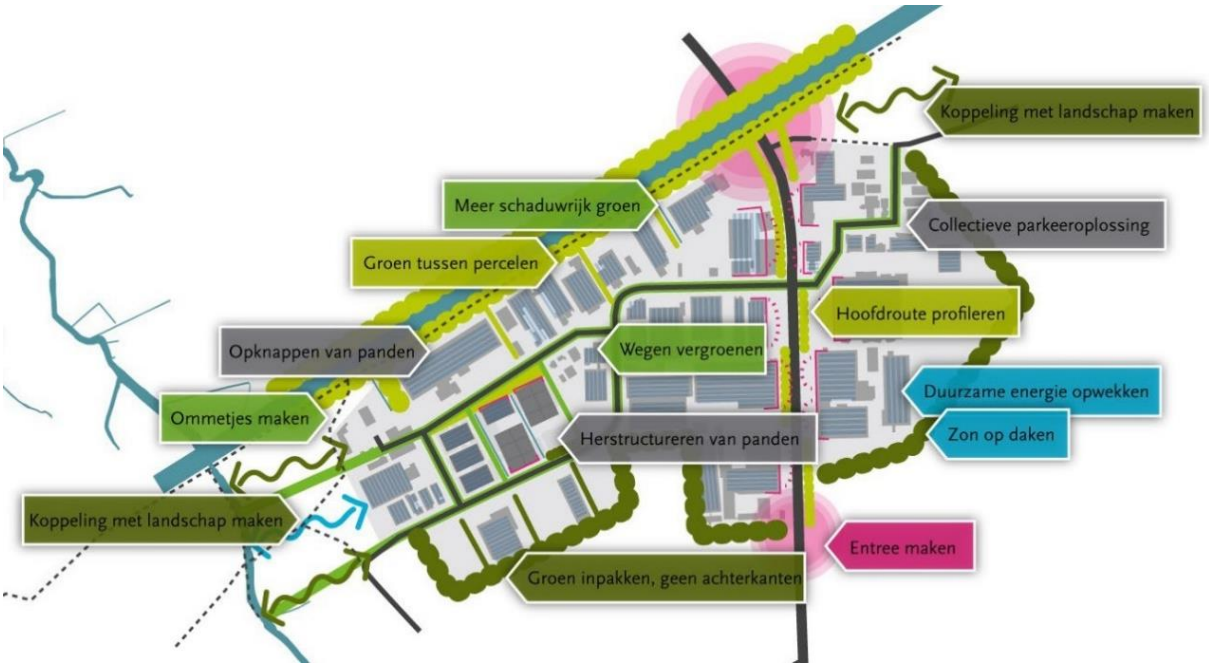
De maatschappelijke opgaven op bedrijventerreinen op een rij

- Doorvoeren van een profilering voor de bedrijventerreinen (in lijn met de regionale visie werklocaties)
- Revitaliseren en verduurzamen van de bedrijventerreinen
- Versterken van circulariteit bij bouwen en verbouwen van panden en binnen bedrijfsprocessen
- Versterken van een collectieve aanpak van bedrijven voor zaken als verduurzaming, beveiligen, etc.
- Intensiveren van het gebruik van de ruimte op bedrijventerreinen

Hieronder zijn voor de diverse bedrijventerreinen aandachtspunten op een rij gezet.

Barrier	De beoogde verbreding van de A67 maakt een andere invulling van het bedrijventerrein noodzakelijk. Er wordt gedacht aan meer consumentgerichte functies, zoals bijvoorbeeld een bouwmarkt.
Bijenkorf	Op dit bedrijventerrein is de opgave vooral dat ondernemers hun samenwerking versterken.
Bleekvelden	Het is de bedoeling om dit bedrijventerrein te transformeren naar woongebied.
Emopad	Het is de opzet dat op dit bedrijventerrein wordt toegegroeid naar een mix van MKB en technische bedrijvigheid. Het terrein is verouderd, waardoor revitaliseren belangrijk is. Hiervoor is het volgende beoogd: - Vergroenen van zowel de bedrijfspercelen als de openbare ruimte, o.a. met schaduwrijk groen - Herstructureren en opknappen van panden - Opwekken van duurzame energie - Maken van een koppeling naar het landschap, o.a. voor het maken van ommetjes - Maken van een entree en profileren van de hoofdroute - Realiseren van een collectieve parkeeroplossing
Hooge Akker	Op dit bedrijventerrein gaat het de komende jaren om het aanpassen van de openbare ruimte, het realiseren van parkeeroplossingen en het maken van een wandelroute.
Hulst-Vlier	Vanwege veroudering van dit bedrijventerrein is er aandacht nodig voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid. Aandachtspunt is bovendien dat de verkeersontsluiting niet ideaal is in combinatie met de woonomgeving.
Oudven	De uitdagingen op dit bedrijventerreinen liggen vooral op het vlak van verduurzamen en versterken van de samenwerking tussen ondernemers.
Smaale	Ook op dit bedrijventerrein ligt de nadruk op verduurzamen en versterken van de samenwerking tussen ondernemers.

Spaarpot	Dit is een verouderd bedrijventerrein waardoor revitaliseren van belang is. Er zal worden toegewerkt naar een mix van MKB en technische bedrijvigheid. Daarnaast zijn de volgende ontwikkelingen beoogd: - Intensiveren van het ruimtegebruik - Vergroenen van zowel de bedrijfspercelen als de openbare ruimte, o.a. met schaduwrijk groen - Herstructureren en opknappen van panden - Opwekken van duurzame energie (denk hiervoor aan een collectieve energiehub) - Maken van een koppeling naar het landschap, o.a. voor het maken van ommetjes - Toegroeien naar een mix van MKB en technische bedrijvigheid - Maken van een entree en profileren van de hoofdroute - Realiseren van een collectieve parkeeroplossing



Opgaven op bedrijventerrein De Spaarpot

Uitvoering van de visie Geldrop-Mierlo 2044

Functies van de visie

Het hebben van een visiedocument is prettig, maar het is pas echt effectief als het ook wordt gebruikt. In dit deel van de visie is beschreven wat beoogd is en wat daarvoor wordt gedaan. Anders dan in de andere delen, wordt in dit deel dus juist wel ingegaan op de inzet van de gemeente, maar ook op wat de visie betekent voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, etc.

De visie als toekomstbeeld

Hoewel voor veel mensen en bedrijven de dag van vandaag en morgen het meest relevant is, kan het wel eens wenselijk zijn om een beeld te hebben van de beoogde toekomst van Geldrop-Mierlo. Bijvoorbeeld voor keuzes over waar te gaan wonen of waar te vestigen. Of om ontwikkelingen in Geldrop of Mierlo te kunnen begrijpen. Om die reden moet de visie goed raadpleegbaar zijn.

Deze visie leent zich er uitstekend voor om in delen te raadplegen. Als iemand geïnteresseerd is in bijvoorbeeld de mobiliteitstransitie binnen de woonwijken in Geldrop-Mierlo, dan kan deze persoon kijken in het deel ‘De omgeving in 2044’ en dan specifiek het thema mobiliteit en in het deel ‘Ambities in gebieden’ en dan specifiek het gebiedstype woonwijken. Zo zal het per persoon en per doeleinde verschillen welk deel of welk hoofdstuk relevant is. Bij de publicatie van deze visie wordt hier rekening mee gehouden.



De visie als inspiratiebron

Voor inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, andere overheden en verbonden partijen is de visie te zien als inspiratiebron. Als we met elkaar dezelfde richting uit werken en elkaar daarbij kunnen helpen, komen we verder dan wanneer ieder voor zichzelf aan de slag is. Dat is één van de redenen geweest om via uitgebreide participatie tot de ambities en opgaven voor Geldrop-Mierlo te komen.

Bij allerlei trajecten van mensen en partijen kan de visie erbij worden gepakt om de bredere context te bekijken en kansen te ontdekken. En hierover het contact met de gemeente te zoeken, zodat initiatieven eventueel bij elkaar kunnen worden gebracht.

De visie als vertrekpunt

Voor de gemeente zelf is de visie een belangrijk vertrekpunt voor de strategie. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd en geeft zicht op een aantal zaken:

- Wat doen we om de basis op orde te hebben
- Welke focuspunten spelen er binnen de reguliere taakuitvoering
- Welke koers en doelen hanteren we binnen de thema’s en binnen gebieden

Die koers en doelen vertalen we binnen programma’s vervolgens naar concrete ontwikkelgerichte activiteiten. We kennen vier inhoudelijke programma’s, die gekoppeld zijn aan de toekomstperspectieven: ‘De mens centraal’, ‘Sterke wijken’, ‘Vitaal & groen buitengebied’ en ‘Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo’. Daarnaast is er nog een programma ‘Organisatie’, waarbinnen we activiteiten oppakken om als organisatie de goede dingen te kunnen doen. Via deze programma’s werkt de gemeente opgavegericht en op een programmatische manier aan ontwikkelingen binnen thema’s en binnen gebieden. Hiervoor zijn er binnen elk programma uitvoeringsplannen, waarin verspreid over jaren activiteiten geprogrammeerd zijn. Dit zorgt voor samenhang tussen ontwikkelingen en samenhang door de tijd heen. Ook wordt er via deze programma’s geprioriteerd en dus focus aangebracht op datgene waar op dat moment de urgentie ligt.

Programma's en uitvoeringsplannen
De gemeente vertaalt de toekomstperspectieven naar programma's met daarbinnen thematische uitvoeringsplannen en gebiedsgerichte uitvoeringsplannen. De thematische uitvoeringsplannen liggen in het verlengde van de thema's die in het deel 'De samenleving in 2044' en het deel 'De omgeving in 2044' aan de orde zijn gekomen. De gebiedsgerichte uitvoeringsplannen omvatten opgaven vanuit allerlei thema's en zijn daarom ondergebracht in de programma's die er het meest op aansluiten.

Programma De mens centraal
- Uitvoeringsplan leven lang ontwikkelen
- Uitvoeringsplan bestaanszekerheid
- Uitvoeringsplan zorg en ondersteuning

Programma Sterke wijken
- Uitvoeringsplan vitaal leven
- Uitvoeringsplan sterke netwerken
- Uitvoeringsplan leefbare groene wijken
- Uitvoeringsplan inclusief leven
- Uitvoeringsplan wonen
- *Uitvoeringsplan woonwijk De Coevering*

Programma Vitaal & groen buitengebied
- Uitvoeringsplan multifunct. landelijk gebied
- Uitvoeringsplan doorlopend groen
- *Uitvoeringsplan Gijzenrooi*

Programma Toekomstbestendig Geldrop-Mierlo
- Uitvoeringsplan economie
- Uitvoeringsplan cultuur
- Uitvoeringsplan duurzaamheid
- Uitvoeringsplan veiligheid
- Uitvoeringsplan mobiliteit
- Uitvoeringsplan digitale samenleving
- *Uitvoeringsplan centrum Geldrop*

Naar de toekomst zijn er meer gebiedsgerichte uitvoeringsplannen voorzien voor de woonwijken, centrum Mierlo, de gezamenlijke bedrijventerreinen en diverse buitengebieden.

De visie als kader

De laatste functie die hier wordt belicht, is het bieden van een kader. Dit is met name relevant, omdat de visie direct ook dient als omgevingsvisie. Initiatiefnemers van ruimtelijke plannen kunnen uit de visie afleiden met welke bril de gemeente kijkt naar aanvragen die zij willen doen.

Natuurlijk zullen initiatiefnemers zich daarbij meer baseren op het omgevingsplan van de gemeente. Hierin heeft de gemeente de visie door vertaald naar regels voor de fysieke leefomgeving. Hierdoor dragen initiatieven bij aan de ambities en opgaven in de visie. Leidend bij deze doorvertaling zijn de basisprincipes voor de leefomgeving die in het volgende hoofdstuk zijn uitgewerkt. In situaties dat wordt afgeweken van het omgevingsplan is de visie het kader hierbij.

'Programma's' onder de Omgevingswet
In de Omgevingswet wordt ook over programma's gesproken, de zogenaamde 'programma's onder de Omgevingswet'. Ze zijn gericht op een beleidsthema, gebied, project of milieuwaarde. Dergelijke programma's bevatten concrete maatregelen voor bescherming, beheer, gebruik en ontwikkeling van de leefomgeving. Een voorbeeld is het programma Grondbeleid & Kostenverhaal.

Basisprincipes voor de leefomgeving

Uit de voorgaande delen van de visie volgt dat de raad voor ontwikkelingen in de leefomgeving bepaalde richtlijnen meegeeft waaraan uitvoering gegeven moet worden door het college en de burgemeester. Deze zogenaamde basisprincipes zijn toegespitst op de gebiedstypen en soms ook op specifieke gebieden.

Algemene basisprincipes in woonwijken

Gezonde leefomgeving

> Gezondheidskennis wordt structureel toegepast bij besluitvorming over de inrichting van de leefomgeving, om eraan bij te dragen dat inwoners ruime mogelijkheden hebben om te bewegen.

Groen en water in de leefomgeving

> Bij elke herinrichting wordt gewaarborgd dat er voldoende ruimte voor groen en water wordt ingetekend en gerealiseerd; hiervoor dient het college maatstaven vast te stellen;
> Bij nieuwe plannen wordt het versterken van de biodiversiteit als uitgangspunt meegenomen;
> Het groen in de openbare ruimte wordt ecologisch beheerd voor het verbeteren van het bestaande groen en het verder vergroenen van de openbare ruimte;
> Er is ruimte voor vergroening door buurtinitiatieven, geveltuinen en groene gevels;
> Herstructurering van wegen wordt gecombineerd met groenaanleg, zodanig dat wegen groene verbindingen vormen;
> De intentie is dat in straten bomenrijen worden aangelegd en dat pleinen worden vergroend.

Woningaanbod

> In woonwijken met veel verouderde woningen wordt het woningaanbod aangepast via individuele woningverbetering en herstructurering.
> Er zijn kansen voor herstructureren als verschillende van de onderstaande problematieken bij elkaar komen:
  - het verbeteren en verduurzamen van verouderde woningen is een grote investering;
  - het woningaanbod sluit niet aan op de vraag;
  - de spreiding van doelgroepen is een aandachtspunt;
  - een groene dooradering van de wijk is niet mogelijk;
  - een klimaatadaptieve inrichting is moeilijk te realiseren.
> Bij (kleinschalige) herstructureringen verdichten we woonwijken met meerlaagse bebouwing. Dit is met name gewenst rond plekken waar meerdere voorzieningen geconcentreerd zij, zodat meer mensen dicht bij deze bestaande voorzieningen kunnen wonen.
> Met het oog op het versterken van de kwaliteit van het woningaanbod is er ruimte voor inwoners om hun woning kleinschalig aan te passen via opbouwen of aanbouwen en via het splitsen van hun woning of samenvoegen van woningen.
> Om het woningaanbod blijvend te kunnen vernieuwen en aan te kunnen sluiten op de vraag willen we meer modulaire bouw mogelijk maken dat zorgt voor betaalbare tijdelijke huisvesting. Op deze manier willen we met ons woningaanbod kunnen inspelen op een veranderende woningmarkt of een doorontwikkeling van de demografische samenstelling.
> Bij woningbouwontwikkelingen is het streven dat de woningen energieneutraal en natuurinclusief worden gebouwd.

Voorzieningen

> Maatschappelijke accommodaties dienen voor iedereen goed toegankelijk te zijn en worden gestuurd op bezetting en kwaliteit;
> Maatschappelijke voorzieningen die gericht zijn op laagdrempeligheid en wijkgerichte activiteiten willen we zoveel mogelijk in de wijken situeren. Andere voorzieningen worden waar mogelijk geclusterd;
> Dagelijkse voorzieningen in woonwijken zijn alleen mogelijk als daar volgens marktpartijen behoefte en vraag naar is en als ze niet concurreren met bestaande dagelijkse voorzieningen in de wijk of de centra;
> Bestaande supermarkten in woonwijken kunnen behouden blijven;
> Eventuele nieuwe supermarkten vestigen zich in de centra.

Veiligheid

> Veiligheid is een integraal onderdeel binnen planvorming.

Energienetwerk

> Bij ontwikkelingen wordt rekening gehouden met het inpassen van uitbreidingen van het energienetwerk in de vorm van ondergrondse en bovengrondse infrastructuur zoals dikkere kabels en extra elektriciteitsstations.

Algemene basisprincipes in de centra

Voorzieningen

Dagelijkse voorzieningen en voorzieningen met een groot vloeroppervlak kunnen buiten het centrum worden gevestigd. De rest van de voorzieningen wordt gecentreerd in de centra.

Evenementen

In het centrum is er ruimte voor het organiseren van evenementen, passend bij wat het centrum kan dragen.

Basisprincipes specifiek voor centrum Geldrop

Voor centrum Geldrop worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de centra.

Woningaanbod

> Waar mogelijk wordt een grotere woningdichtheid gerealiseerd door herstructurering en nieuwbouw;

Horeca

> Er wordt meer ruimte gemaakt voor horeca in en rond het centrum van Geldrop met het oog op een divers horeca-aanbod

Verkeer

> Bij herontwikkelingen langs de Stationsstraat is er aandacht voor het inrichten op langzaam verkeer

Duurzaamheid

> Bij nieuwe plannen wordt het versterken van de biodiversiteit als uitgangspunt meegenomen.

Basisprincipes specifiek voor centrum Mierlo

Voor centrum Mierlo (Mierlo-Dorp) worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de centra.

Herstructurering

> Langs de Marktstraat liggen potentiële herstructureringslocaties waar een mix aan functies kan landen, bijvoorbeeld bedrijfsmatige functies zoals dienstverlening, ateliers en kleinschalige ambachtelijke bedrijven
> Een aantal verouderde of leegstaande panden kan worden benut om te herstructureren
> Percelen in de aanloopstraten naar het centrum die vrijkomen door verplaatsing van detailhandel naar het compacte winkelgebied krijgen een woonbestemming

Algemene basisprincipes in de buitengebieden

Beschermen kwaliteiten

> Bij het inrichten van functies wordt rekening gehouden met landschappelijke kwaliteiten, de aanwezigheid van zeldzame dieren en planten, (de mogelijkheid van) archeologische vindplaatsen en beschermde dorpsgezichten, zodanig dat deze worden beschermd.

Duurzaamheid

> Bij nieuwe plannen in buitengebieden dient het versterken van de biodiversiteit hier deel van uit te maken;
> Bij transformaties in buitengebieden wordt biodiversiteit als uitgangspunt gehanteerd en dient dientengevolge een bijdrage aan de ruimtelijke kwaliteit plaats te vinden door aanleg van landschapselementen, waterberging of het verbeteren van bodemkwaliteit;
> Bij de inrichting van buitengebieden wordt rekenschap gegeven van het behouden en versterken van de kwaliteit van de ondergrond;
> Initiatieven voor zonnepanelen worden getoetst op basis van de zonneladder, waarbij de volgende voorkeursvolgorde wordt aangehouden:
>
1. zonnepanelen op bebouwing
2. grondgebonden zonnepanelen in stedelijk gebied
3. grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied

> Een zonneveld moet maatschappelijke meerwaarde geven door meervoudig ruimtegebruik, door aantoonbare waarde toe te voegen aan de omgeving of door bij te dragen aan andere maatschappelijke doelen;
> Voor zonnevelden worden in alle gevallen de volgende randvoorwaarden gehanteerd:
  - Minimaal 25% groen;
  - Behoud van bodemkwaliteit;
  - Passend in het landschap en de verkaveling;
  - Mogelijkheid biedend voor lokale participatie;
> In de buitengebieden gelden per landschapstype voorwaarden voor het ontwikkelen van grondgebonden zonnevelden:
  - Binnen **heidegebieden** zijn zonnevelden niet toegestaan;
  - In gebiedsdelen die onderdeel zijn van het **NatuurNetwerk Brabant** of daar onderdeel van gaan uitmaken zijn zonnevelden niet toegestaan, tenzij er nog geen kenmerken of kwaliteiten van natuur zijn en de ontwikkeling van zonnevelden wordt gecombineerd met natuurontwikkeling
  - In **beekdalen** zijn zonnevelden niet toegestaan, tenzij de aanleg wordt gecombineerd met beekdalherstel;
  - In **bossen** zijn zonnevelden toegestaan, mits dit aan bosranden in een zogenaamd bufferlandschap is (zoals agrarische percelen langs bosranden) en de aanleg wordt gecombineerd met het versterken van biodiversiteit;
  - Binnen **oude zandontginningen** zijn zonnevelden toegestaan, mits het zonneveld met zorg wordt ingepast in de verkavelingsstructuur of de aanleg wordt gecombineerd met herstel van het landschap;
  - Binnen **jonge zandontginningen** zijn zonnevelden toegestaan, mits dit bedoeld is voor transformatie van locaties van stoppende agrariers of de aanleg wordt gecombineerd met recreatie;
> Gebouwen in het buitengebied kunnen op hun eigen tempo aardgasvrij worden.

Omgevingskwaliteit

> Bij elke verandering van de functie van een erf of de uitbreiding van een agrarisch bouwblok om een multifunctioneel landbouwbedrijf mogelijk te maken, wordt tegelijkertijd gestuurd op het versterken van omgevingskwaliteit;
> Bij nieuwe initiatieven (functieverandering of bouwblokvergrotingen) die buiten de mogelijkheden van het bestemmingsplan dan wel het omgevingsplan vallen, is de eis dat de initiatiefnemer een deel van de gemaakte waardesprong investeert in de kwaliteiten van de omgeving (w.o. ook kwaliteit van de bebouwing, inrichting van het erf of de biodiversiteit);
> Bij hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing dient een extra landschappelijke kwaliteitsimpuls te worden geleverd, zodat de nieuwe ontwikkeling ook bijdraagt aan de kwaliteit van het buitengebied.

Nieuwe functies

> Bij het toelaten van functies wordt gestuurd op:
  - het perspectief dat voor het gebied geldt
  - de lokale vraag en de ruimtelijke impact
  - de milieueffecten van de nieuwe activiteiten.
> Voor het vestigen van functies op vrijkomende erven geldt dat de functie geen verstoring van natuurwaarden en geen negatief effect op de bodem en het watersysteem tot gevolg mag hebben;
> In rustige gebiedsdelen mogen nieuwe functies geen verkeer aantrekkende werking hebben;
> In gebiedsdelen naast een dorpskern of een ontsluitingsweg, mag er in enige mate sprake zijn van een verkeer aantrekkende werking;
> Er wordt ruimte geboden voor energie voor natuurontwikkeling, voor transitie landbouw en voor transformatie stedelijke uitloopgebieden
  - Energie voor natuurontwikkeling: wanneer gronden die gebruikt werden voor intensieve veehouderij of landbouw omgevormd worden naar natuur, kan tijdelijk een tussenstap worden gemaakt. Na het stoppen van de agrarische functie kunnen de gronden worden gebruikt om tijdelijk met zonnepanelen energie op te wekken. Het wordt met andere woorden een pauzelandschap. Binnen de pauzetijd

kan het omgevingsmilieu weer in balans komen en de opbrengsten van het zonneveld kunnen (deels) de omslag financieren.
    - Energie voor de transitie van de landbouw: agrarische bedrijven kunnen energie opwekken om de (extra) inkomsten in te zetten voor het omschakelen naar een natuurinclusievere bedrijfsvoering. Ook is er voor agrarische bedrijven de mogelijkheid om de bedrijfsvoering te versterken door functiecombinatie.
    - Energie voor transformatie in stedelijke uitloopgebieden: (agrarische) gebieden rondom de dorpen kunnen worden omgevormd naar landschappen met recreatief medegebruik, waarbij energie onderdeel kan zijn van het verdienmodel.
- > De economische dynamiek in het buitengebied wordt gebruikt om kwaliteiten toe te voegen door op vrijkomende erven ruimte te bieden voor het vestigen van:
    - kleinschalige recreatie;
    - bedrijven in categorie 1 en 2, eventueel in de vorm van een verzamelgebouw met kleinschalige bedrijven;
    - Zorgfuncties of andere maatschappelijke functies, die baat hebben bij de rust en uitstraling van het landelijk gebied;
    - Bijzondere woonvormen (zoals groepswonen of tiny houses)

Basisprincipes specifiek voor het Dommeldal

Voor het Dommeldal worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de buitengebieden.

- > Het gebied tussen de Dommeldalseweg en de Kleine Dommel wordt ingezet voor de verbinding van het Dommeldal met het centrum door dit te herontwikkelen als park met gebouwen.
- > Tussen de Johan Peijnenburgweg en de Dommeldalseweg is een brede natuurparkzone voorzien

Basisprincipes specifiek voor Gijzenrooi

Voor Gijzenrooi worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de buitengebieden.

Nieuwe functies

- > Voor het vestigen van functies op vrijkomende erven binnen Gijzenrooi gelden de volgende voorwaarden:
    - De functie dient aan te sluiten op rust en beleving;
    - De functie mag weinig toename van verkeersaantrekkende werking tot gevolg hebben;
    - Er wordt geen ruimte gegeven voor bedrijfsverzamelgebouwen;
    - De functie mag geen verstoring van natuurwaarden en geen negatief effect op de bodem en het watersysteem tot gevolg hebben.
    - Rondom het gehucht Gijzenrooi is ruimte voor enkele woningen, ter versterking van het gehucht rondom een brink; deze woningen dienen bij te dragen aan het groen en de natuur in het gebied Gijzenrooi
- > Bij ontwikkelingen in het gebied wordt rekening met de ligging van een deel van Gijzenrooi in de boringsvrije zone.

Landbouw

- > Natuurinclusieve en/of ecologische landbouw worden gestimuleerd (hieronder valt bijvoorbeeld het verplaatsen van agrarische bouwvlakken)

Basisprincipes specifiek voor Mierlo-Oost

Voor Mierlo-Oost worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de buitengebieden.

Nieuwe functies

- > Nieuwe functies die een economische meerwaarde betekenen, kunnen worden ingezet als financiële ondersteuning bij de omslag naar natuurinclusieve landbouw;
- > Op vrijkomende erven worden kleinschalige woonvormen en vormen van recreatie toegelaten;

> Er worden aanvullende voorwaarden gesteld voor het vestigen van functies op vrijkomende erven in gebiedsdelen die aan een rustige weg of in een rustig gebied liggen:
    - De functie dient aan te sluiten op rust en beleving;
    - Er wordt geen ruimte gegeven voor bedrijfsverzamelgebouwen;
> Voor het realiseren van een zonneveld wordt de voorwaarde gehanteerd dat deze landschappelijk wordt ingepast.

Sang en Goorkens

> Binnen het natuurgebied Sang en Goorkens geldt als enig uitgangspunt dat de natuur wordt versterkt en het verbinding van het brongebied met de Strabrechtse Heide wordt versterkt.

Basisprincipes specifiek voor de Molenheide

Voor de Molenheide worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de buitengebieden.

Nieuwe functies

> Bestaande functies binnen het oostelijk deel van de Molenheide kunnen worden versterkt; ten aanzien van nieuwe functies wordt terughoudend geacteerd.

Basisprincipes specifiek voor Gulbergen en 't Broek

Voor Gulbergen en 't Broek worden een aantal specifieke basisprincipes gehanteerd, in aanvulling op de algemene basisprincipes voor de buitengebieden.

Nieuwe functies

> Voor nieuwe functies geldt dat deze een relatie moeten hebben met het reliëf of de beleving ervan en dat het groene karakter van de heuvel niet mag worden aangetast;
> Binnen 't Broek zijn functies welkom die zich beperken tot de erven, die de kwaliteiten ondersteunen en die de beleefbaarheid vergroten
> Voor het vestigen van functies op vrijkomende erven binnen 't Broek gelden de volgende aanvullende voorwaarden:
    - De functie dient te passen bij beschermde cultuurhistorische waarden (erfinrichting, bebouwing en verkaveling);
    - Er wordt geen ruimte gegeven voor bedrijfsverzamelgebouwen;

Algemene basisprincipes voor de bedrijventerreinen

Planvorming

> Bij nieuwe plannen binnen bedrijventerreinen wordt het versterken van de biodiversiteit als uitgangspunt meegenomen.

Woningaanbod

> Er worden geen woningen meer toegestaan op bedrijventerreinen.

Nieuwe functies

> Voor functies zoals perifere detailhandel en consumentgerichte activiteiten geldt dat deze alleen mogen worden gevestigd in enkele afgebakende delen van de bedrijventerreinen langs doorgaande wegen

Bedrijvenprogrammering

> Er wordt ruimte geboden voor de vestiging technische bedrijven, MKB-bedrijven en dienstverlenende bedrijven, waarbij flexibiliteit en dubbel ruimtegebruik in bebouwing mogelijk is;
> Enkele regels op bedrijventerreinen worden versoepeld (bijvoorbeeld ten aanzien van het stellen van eisen aan de bouwhoogte van loodsen en kantoorpanden en aan het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein), mits dit gericht is op het gewenste profiel van de terreinen en ten goede komt aan de kwaliteit

Toetsen van initiatieven

Deze visie is voor initiatiefnemers te gebruiken als omgevingsvisie. De ambities en opgaven op thema en gebieden en de basisprincipes geven duidelijk weer met welke bril de gemeente naar aanvragen kijkt. De gemeente vertaald de visie verder naar beleidskeuzes, afwegingskaders en het omgevingsplan. Voor het beoordelen van initiatieven gebruikt de gemeente de intaketafel.

Beleidskeuzes

Afgezien van het meer ontwikkelgerichte beleid binnen de gemeente (zoals de visie, de strategie en uitvoeringsplannen), hanteert de gemeente beleid dat in het hier en nu relevant is: het zogenoemde beleidskader. Dit bestaat uit beleidskeuzes, beleidsuitwerkingen en lokale wet- en regelgeving.

De beleidskeuzes beschrijven op allerhande onderwerpen de keuzes van de raad, het college en van de burgemeester. Ze zijn op onderwerpniveau en geordend binnen de thema's. Dit geldt net zo voor de beleidskeuzes die op een bepaald gebied van toepassing zijn. Welk bestuursorgaan waarvoor bestuursbevoegd is, hangt af van de strekking:

- **Richtlijnen van de raad**: richtinggevende, kaderstellende keuzes op een strategisch niveau waarmee de raad aangeeft wat zij belangrijk vinden. Het zijn richtlijnen die moeten worden uitgevoerd door het college en door de burgemeester.
- **Beleidskeuzes van het college**: keuzes op een tactisch niveau – die binnen de bevoegdheid van het college vallen – waarmee het college bepaalt hoe zij uitvoering geven aan landelijke en provinciale wet- en regelgeving en aan de keuzes van de raad (visie, strategie, beleidskeuzes raad)
- **Beleidskeuzes van de burgemeester**: keuzes op een strategisch dan wel tactisch niveau – die binnen de bevoegdheid van de burgemeester vallen – waarmee de burgemeester uitvoering geeft aan landelijke wet- en regelgeving en aan de keuzes van de raad (visie, strategie, beleidskeuzes raad)

Op termijn zijn alle beleidskeuzes zodanig raadpleegbaar dat initiatiefnemers, inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, verdere netwerkpartners, raadsleden en medewerkers eenvoudig zicht kunnen krijgen op voor hen relevante beleidskeuzes.

Afwegingskaders

De gemeente kan het beleid verder uitwerken naar afwegingskaders. Deze helpen bij het toetsen van initiatieven. Zo kan er afwegingskader zijn om initiatieven voor zonnepanelen te toetsen ten behoeve van het beschermen van landschappelijke kwaliteiten.

Omgevingsplan

Het omgevingsplan komt gaandeweg in de plaats van alle bestemmingsplannen van de gemeente. Daarnaast bevat het omgevingsplan alle regels voor de fysieke leefomgeving. Door toepassing van deze regels dragen initiatieven bij aan de ambities en opgaven in de visie.

Intaketafel

Voor alle initiatieven en bouwprojecten hanteert de gemeente een gestructureerd planproces. Dit noemen we de intaketafel. De initiatieven die hier op tafel komen, passen meestal niet (geheel) binnen het omgevingsplan. Met de intaketafel weegt de gemeente af of zij medewerking aan een plan verleent. Door dit proces weet een initiatiefnemer al of een initiatief kansrijk is, voordat deze het plan helemaal uitwerkt.

De intaketafel is een intern overleg dat bestaat uit specialisten in het ruimtelijk en sociaal domein. Het initiatief wordt besproken door het team, waarbij wordt gekeken of een plan voorstelbaar, maatschappelijke haalbaar en wenselijk is. Er wordt gekeken of het initiatief past binnen het wettelijk kader en het gemeentelijk beleid. Wanneer een plan niet aan het beleid voldoet, is de kans groot dat het niet op de medewerking van de gemeente kan rekenen.

Grondbeleid & Kostenverhaal

De gemeente hanteert een grondbeleid voor het uitvoeren van het ruimtelijke beleid. Het doel hiervan is dat grond in voldoende mate en tijdig ter beschikking komt om plannen van Rijk, provincie en de gemeente uit te kunnen voeren. Bij het uitvoeren van het grondbeleid maakt de overheid gebruik van twee soorten instrumenten:

1. Instrumenten die het mogelijk maken om grond in eigendom te krijgen en/of grondclaims van anderen te wijzigen of te beëindigen. Deze instrumenten stellen de gemeente in staat om eigenaren uit te kopen, beperkt zakelijke rechten af te kopen en de verkaveling in gebieden met sterk versnipperd grondeigendom aan te passen.
2. Instrumenten waarmee de overheid de kosten kan verhalen die zij moet maken om een gebied geschikt te maken voor gebruik dat een initiatiefnemer voor ogen heeft. Dit kunnen kosten zijn van het opstellen van ruimtelijke plannen en het saneren van de bodem tot en met het inrichten van de openbare ruimte en het aanleggen van voorzieningen.

Het heeft de voorkeur dat grondeigenaren vrijwillig afspraken maken met de gemeente over koop of ruil van grond dan wel bijdragen aan gemeentelijke investeringen. In dat geval sluit de overheid op basis van het privaatrecht een overeenkomst met de eigenaren. Lukt het niet om vrijwillige afspraken te maken, dan beschikt de overheid op basis van de Omgevingswet over mogelijkheden om overdracht van het eigendomsrecht en bijdragen aan overheidsinvesteringen af te dwingen. Instrumenten van grondeigendom

- Privaatrecht: koop en ruil van grond
- Publiek recht: voorkeursrecht, onteigening, herverkaveling
- Publiek- en privaatrecht: kavelruil Instrumenten voor kostenverhaal
- Privaatrecht: (gemeentelijke-) grondexploitatie, publiek-private samenwerking, anterieure- en posterieure overeenkomst over het kostenverhaal en financiële bijdragen
- Publiekrecht: kostenverhaal, afdwingbare financiële bijdragen aan ontwikkelingen en korting bij herverkaveling

Kostenverhaal

Er zijn investeringen nodig om de gemeente leefbaar en bereikbaar te houden, bijvoorbeeld binnen de domeinen sociale woningbouw, stedelijke herstructurering, landschapsversterking, mobiliteit, maatschappelijke voorzieningen en duurzaamheid. Deze investeringen zullen zo veel als mogelijk gelijk op moeten lopen met de realisatie van de woon-, en werkgebieden, maar dat is niet altijd mogelijk. In dat geval is sprake van voorfinanciering.

Conform de Omgevingswet kan de gemeente bij de indiening van een aanvraag omgevingsvergunning de initiatiefnemers voor een proportioneel deel laten meebetalen aan de genoemde investeringen. Alle bouwprojecten profiteren immers van deze investeringen. Dit is afdwingbaar kostenverhaal. De Omgevingswet geeft overigens ook een grondslag voor afspraken over een vrijwillige financiële bijdrage voor ontwikkelingen van een gebied.

De gemeente zal de wettelijke mogelijkheden inzetten voor de initiatiefnemers met bouwplannen in de gemeente Geldrop-Mierlo. Daarbij is de bedoeling dat alle initiatieven die gelegen zijn in de gemeente, één van beide kernen of in een specifieke wijk een behapbare bijdrage doen ten behoeve van de bovenwijkse investeringen en financiële bijdragen. In het Programma Grondbeleid en kostenverhaal zijn de spelregels voor de bijdragen nader uitgewerkt. Hierin is ook het compensatiebeginsel beschreven. Dit beginsel houdt in dat wanneer een initiatiefnemer met een bouwplan niet kan voldoen aan gestelde voorwaarden, deze kan worden verplicht om een bijdrage te leveren aan een fonds dat zich richt op hetzelfde domein als waarvoor de voorwaarde van toepassing is. Een voorbeeld daarvan is de verplichting om per woning één parkeerplaats te realiseren. Deze initiatiefnemer kan worden verplicht om een financiele bijdrage te leveren aan een parkeerfonds.

De beleidscyclus

Beleid is nooit statisch. De omstandigheden veranderen in de loop van de tijd en daar wordt het beleid op aangepast.

Elke vier jaar de visie actualiseren

Doel van de (omgevings)visie is dat dit een basis geeft die lang houdbaar is. Elke vier jaar actualiseren we de visie. Zo creëren we een doorgaande ontwikkellijn waarbinnen gedurende de jaren de accenten worden verlegd en op inhoud wordt bijgestuurd. Ook zorgen we er zo voor dat politieke koers van de zittende raad in de visie kan doorklinken.

Dat actualiseren gebeurt in een participatief proces van evalueren en vooruitkijken. Hoewel de gemeente de regie heeft voor de visie op Geldrop-Mierlo is het steeds de bedoeling dat deze samen met inwoners, ondernemers en netwerkpartners tot stand komt.

Vertaling naar strategie

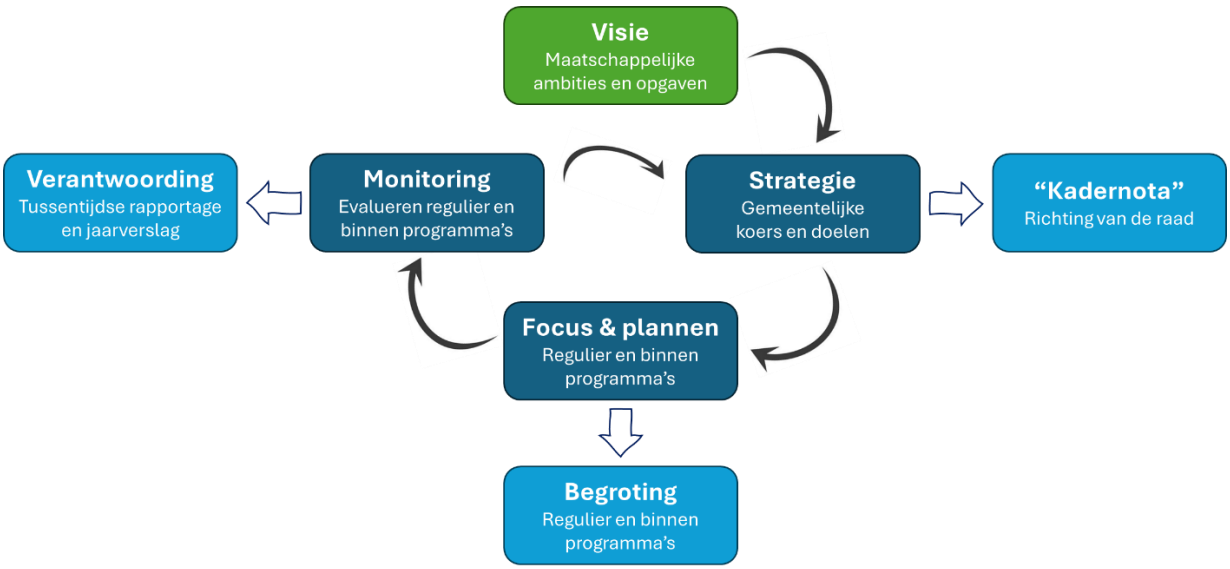
Zoals eerder al aangehaald vertaalt de gemeente de maatschappelijke ambities en opgaven naar een gemeentelijke strategie. Hierin is op thema's en op gebieden uitgewerkt wat de koers is die de gemeente hanteert en aan welke doelen er de komende jaren wordt gewerkt. Daarbij wordt vanzelfsprekend aangesloten op de samenwerking die we in de diverse netwerken hebben, wat er in de regio speelt en waar kansen en knelpunten liggen.

Dat is niet het enige wat in de strategie staat. Ook de focuspunten voor de reguliere taakuitvoering zijn erin opgenomen. Daarnaast is er ook een vertaalslag gemaakt naar het op orde hebben van de basis als organisatie en naar organisatieopgaven die een grotere ontwikkelinspanning vragen. Met de strategie geeft de raad dus heel duidelijk richting aan de uitvoering door het college en de burgemeester.

De strategie wordt jaarlijks geactualiseerd, zodat de koers op thema's en gebieden waar nodig kan worden verlegd. Het geeft ook ruimte om doelen aan te passen naar aanleiding van voortschrijdend inzicht, ontwikkelingen binnen netwerken en in de regio en ontwikkelingen qua wet- en regelgeving.

Aansluiting op de P&C-cyclus

Het werken met een visie, een strategie en uitvoeringsplan sluit naadloos aan op de planning & controlcyclus. De strategie vervangt de kadernota en is het vertrekpunt voor het bijsturen binnen de reguliere taakuitvoering en binnen de uitvoeringsplannen. De inzet binnen de reguliere taakuitvoering en de uitvoeringsplannen geven vervolgens de input voor de begroting. In de uitvoeringsplannen zijn over de jaren heen activiteiten geprogrammeerd.



Beleid sluit aan op de P&C-cyclus

Colofon

Copyright © 2024 Gemeente Geldrop-Mierlo

De foto’s en afbeeldingen die in dit ontwerp zijn opgenomen, zijn gemaakt door:
- Marco Magielse;
- Adviesbureau Los (Vught);

Of gegenereerd met AI.

Impressies zijn bedoeld als sfeerbeeld; het zijn schetsen van de mogelijke ontwikkelrichting. Het is niet de intentie om hiermee projectlocaties, eigendomsgrenzen of verplichtingen vast te leggen.